

Monitor Sociale Kracht Stichtse Vecht 2020

...over sociale kracht, leefbaarheid,
veiligheid en voorzieningen

- De meting van 2020
- De Monitor Sociale Kracht
- Sociale Kracht samengevat
- Zelfredzaamheid
- Participatie
- (Mate van) eenzaamheid
- Financiële zelfredzaamheid
- Sociale samenhang in de buurt
- Leefbaarheidsbeleving
- Veiligheidsbeleving
- Gezondheid en leefstijl
- Gemeente en haar inwoners
- Onderzoeksverantwoording

Gemeenten hebben de taak een goede sociale infrastructuur neer te zetten voor de inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben. Het is relevant om te meten of gemeenten op het goede spoor zitten. Naast objectieve cijfers is het daarbij van belang dat ook vanuit het perspectief van de inwoners wordt gekeken naar de mogelijkheden en kansen in kernen, wijken en buurten. De beleving van de inwoners staat in deze monitor centraal: redden ze zichzelf, hoe gaan ze om met buurtbewoners, in hoeverre nemen ze deel aan het maatschappelijk leven, wat kunnen ze (zelf en met anderen) doen en belangrijk ook: wat willen ze doen? In 2016 is in de gemeente Stichtse Vecht de eerste meting uitgevoerd van de Monitor Sociale Kracht, in 2018 de tweede. Vanaf 2018 is de gemeente voor de monitor verdeeld in 12 kernen. In het tweede kwartaal van 2020 heeft de derde meting plaatsgevonden.

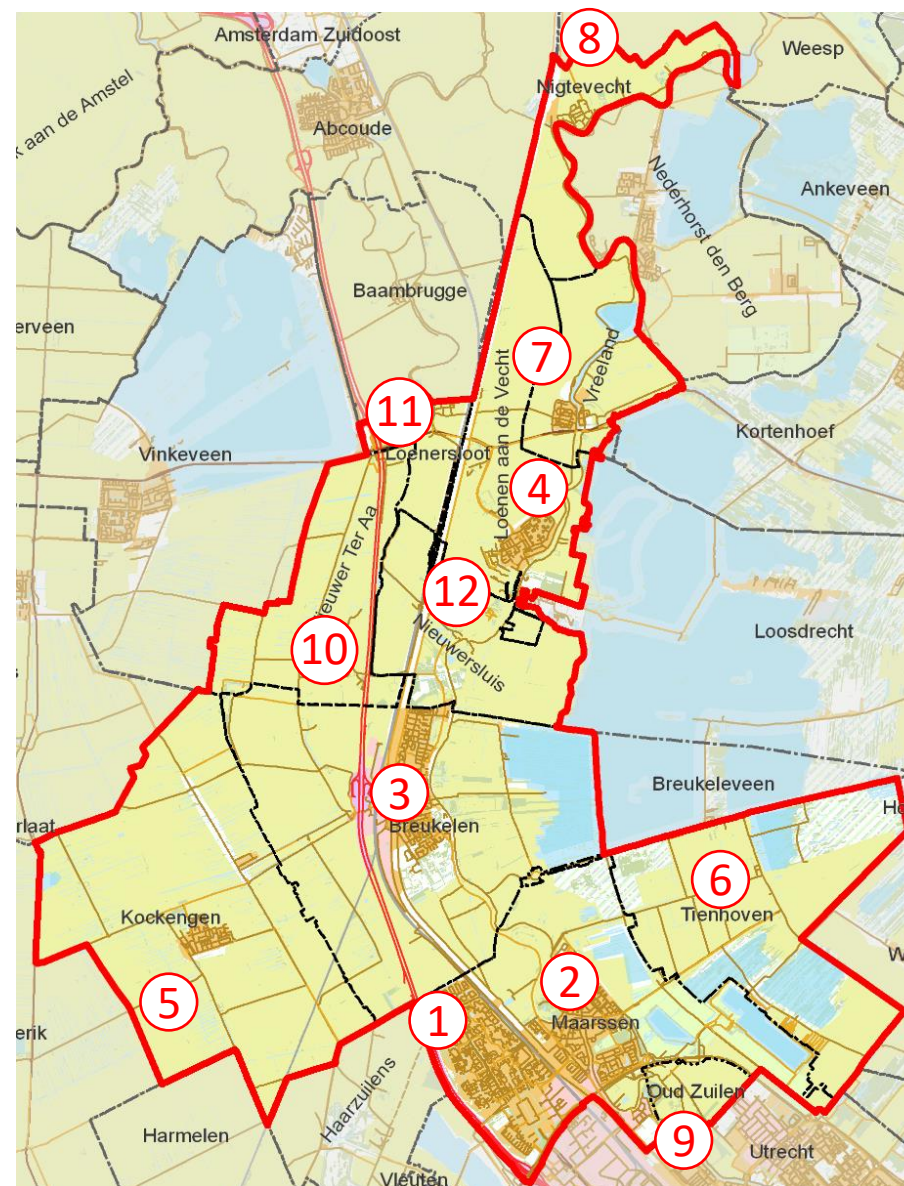
In deze rapportage worden de belangrijkste uitkomsten verwoord. Aangetekend moet worden dat het onderzoek is gestart kort nadat de corona-crisis uitbrak en in Nederland de intelligente lock-down van kracht werd. Dit kan op sommige punten wel invloed kan hebben op de uitkomsten. Bij de rapportage passen daarnaast de volgende kanttekeningen:

- ✓ De resultaten worden weergegeven voor de gemeente Stichtse Vecht als geheel maar ook voor de 12 kernen in de gemeente: Maarssebroek, Maarsse-dorp, Breukelen, Loenen, Kockengen, Tienhoven, Vreeland, Nigtevecht, Oud-Zuilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot, Nieuwersluis.
- ✓ De steekproefomvang van 3.500 is gebaseerd op de wens om op kernniveau betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Er is een willekeurige steekproef getrokken van inwoners van 18 t/m 85 jaar, verdeeld over de kernen. Om ook in de kleine kernen voldoende enquêtes te kunnen verzamelen is de steekproef hier opgehoogd.
- ✓ De inwoners in de steekproef hebben per post een uitnodiging ontvangen om aan het onderzoek deel te nemen. Om een zo hoog en zo representatief mogelijke respons te behalen, kon men online mee doen aan het onderzoek, een schriftelijke vragenlijst opvragen of telefonisch de vragen beantwoorden. Van de respons is 77% online ingevuld en 1% op papier, 22% is telefonisch verzameld. Het onderzoek is uitgevoerd conform de AVG-richtlijnen.
- ✓ Uiteindelijk hebben 1.173 inwoners meegedaan, een respons van 34% (ten opzichte van de bruto steekproef). Dat is iets minder dan in 2018 (37%).
- ✓ Om een zo betrouwbaar mogelijk beeld te kunnen geven zijn de uitkomsten gewogen op basis van de verdeling naar kern, sekse en leeftijdsgroep. Het absolute aantal enquêtes in de vier kleinste kernen (Oud-Zuilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot en Nieuwersluis) is beperkt. Bij de interpretatie van de uitkomsten moet hiermee rekening worden gehouden.
- ✓ De zeven indicatoren van sociale kracht (te herkennen aan verschillende kleuren) vormen de kern van dit rapport. Per indicator worden allereerst de scores en subscores getoond en de verschillen tussen de kernen aangegeven. Daarna worden per indicator de vragen uitgewerkt die bij de berekening van de scores zijn meegenomen. Ook worden de vragen beantwoord die aan het onderwerp gerelateerd zijn, maar die niet zijn meegenomen in de score. Waar mogelijk en relevant wordt gekeken naar verschillen tussen de kernen en tussen doelgroepen (bijv. leeftijd, opleidingsniveau e.d.). Vaak worden alleen de significante afwijkingen in de tekst genoemd.
- ✓ Vergelijking met 2016 is alleen mogelijk voor de gemeente als geheel en voor de kernen Maarsse-dorp en Maarssebroek, de andere kernen zijn in 2016 samengenomen.
- ✓ Naast deze rapportage is een tabellenrapport opgesteld met daarin een overzicht van alle scores en de relevante cijfers van de monitor sociale kracht (inclusief afwijkingen ten opzichte van het gemiddelde) en een overzicht van alle uitkomsten op alle vragen uit de enquête, per kern.
- ✓ Kleine verschillen tussen de cijfers in de rapportage en het tabellenboek komen voort uit afronding of weging.
- ✓ Als wordt ingezoomd op de (kleine) kernen of doelgroepen hebben de uitkomsten soms betrekking op kleine absolute aantallen. Dit kan tot vertekening leiden.
- ✓ De uitkomsten worden aangeleverd aan VNG-Realisatie ten behoeve van de benchmark Waar Staat Je Gemeente?

De kernen van de gemeente Stichtse Vecht

Voor de Monitor Sociale Kracht worden voor Stichtse Vecht de volgende kernen onderscheiden:

1. Maarssebroek
2. Maarsse-dorp
3. Breukelen
4. Loenen
5. Kockengen
6. Tienhoven e.d.
7. Vreeland
8. Nigtevecht
9. Oud-Zuilen
10. Nieuwer ter Aa
11. Loenersloot
12. Nieuwersluis

- De Monitor Sociale Kracht
- De zeven pijlers van sociale kracht
- Sociale kracht-cijfers per wijk

De Monitor Sociale Kracht

De Monitor Sociale Kracht is opgezet door Dimensus, samen met (voorheen) Lokaal Centraal en de gemeente Houten. Voor de monitor wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de sociale kracht van het collectief van inwoners (i.c. een groep of een buurt) wordt bepaald door zeven componenten c.q. pijlers die enerzijds betrekking hebben op persoonlijke kenmerken en de deelname aan de samenleving (zelfredzaamheid, participatie, mate van eenzaamheid en financiële zelfredzaamheid) en anderzijds de leefomgeving van inwoners typeren (beleving van leefbaarheid en veiligheid, sociale samenhang in de buurt).

Voor elke component wordt een indicatorscore berekend. Deze indicatorscores zijn samengestelde waarden op een schaal van 0 tot 10. Het zijn géén rapportcijfers. De scores hebben vooral een relatieve waarde: door de uitkomsten van de enquête om te rekenen naar scores worden ijkpunten vastgelegd en zijn benchmarks mogelijk tussen gemeenten, kernen, wijken of buurten, maar ook in de tijd. De scores lopen van 'slecht' naar 'goed': hoe hoger de waarde, hoe beter.

Samen bepalen de scores de sociale kracht van een gemeente, wijk of buurt. Beproeft en gevalideerde vragen vormen de basis voor het berekenen van de scores. Met deze achterliggende informatie kunnen de scores worden geduid en verklaard. Soms worden met de vragen ook nog sub-indicatoren berekend. Op de volgende pagina is aangegeven welke informatie uit de enquête wordt gebruikt om de zeven scores te berekenen.

In het tabellenboek is aangegeven welke vragen zijn gebruikt om de diverse indicatoren te berekenen. Dit overzicht laat zien welke aspecten bepalend zijn voor de waarde van de indicator. Met kleuren wordt het verschil ten opzichte van het gemiddelde aangegeven. Met rood is een negatief verschil van tenminste 10% aangegeven, met roze een negatief verschil tussen 5% en 10%, met lichtgroen een positief verschil tussen 5% en 10% en met donkergroen een positief verschil van tenminste 10%.

Zelfredzaamheid

Participatie

Mate van
eenzaamheid

Financiële
zelfredzaamheid

Sociale samenhang
in de buurt

Leefbaarheid

Veiligheid

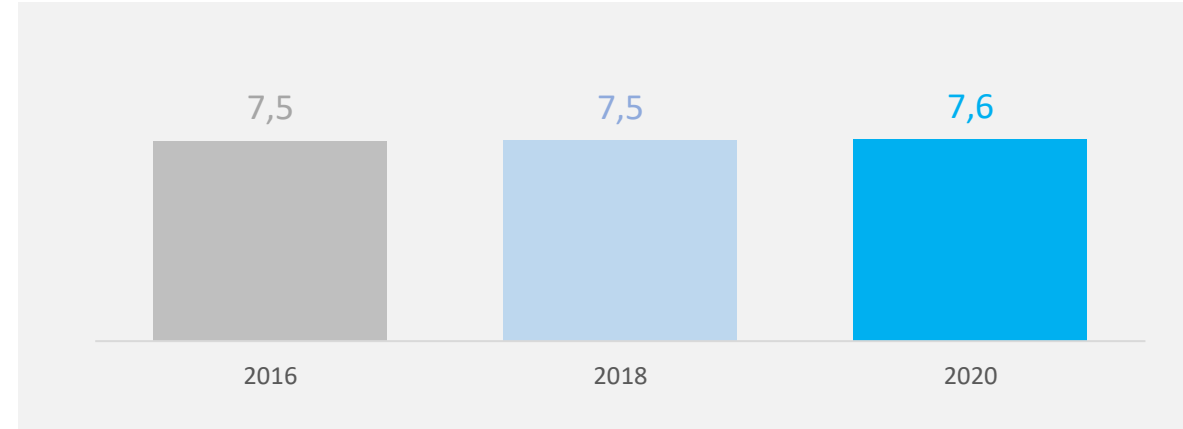
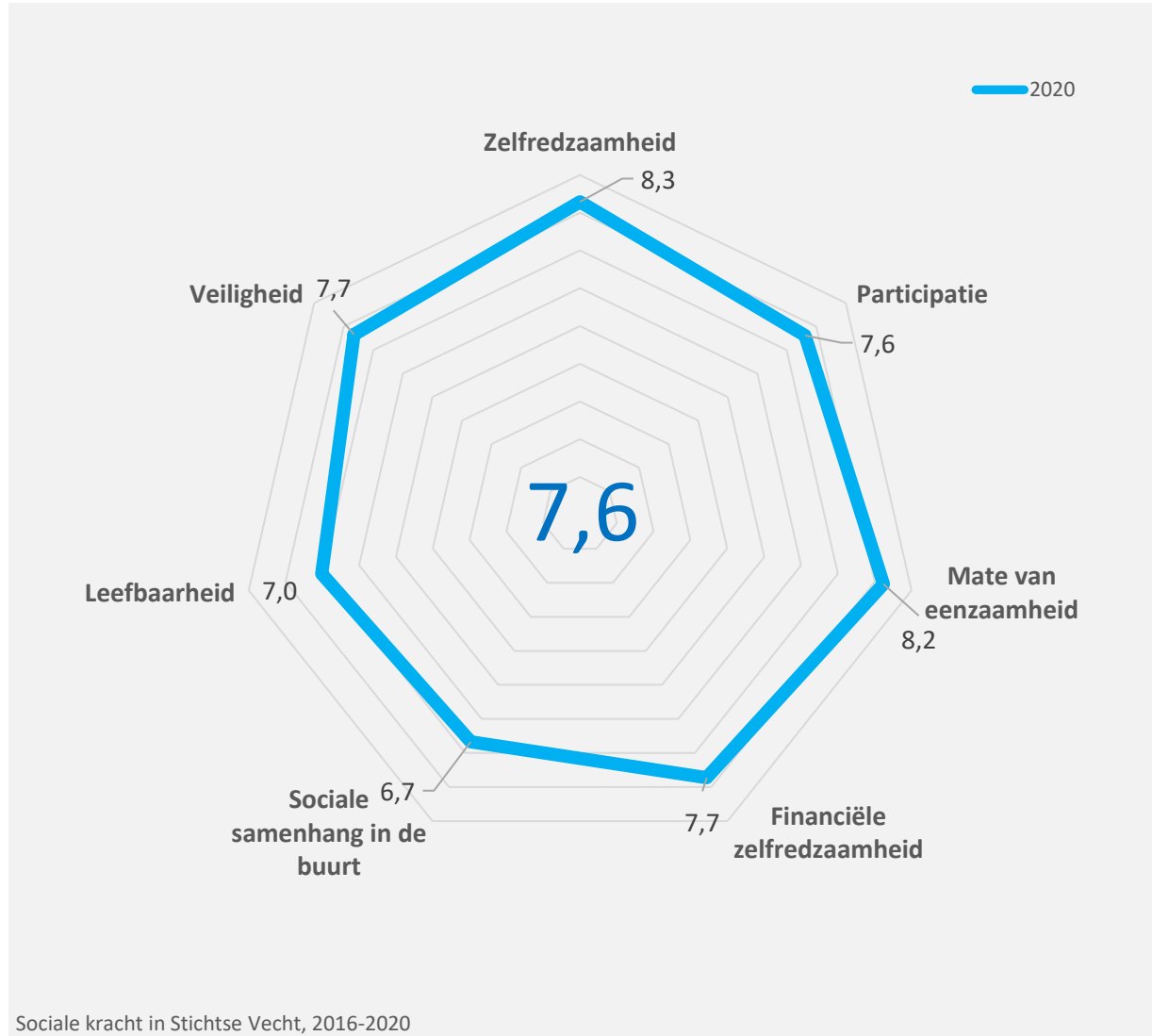
Persoonlijke kenmerken:

- **Zelfredzaamheid** is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van voortdurende veranderingen en gevolgen van een (chronische) ziekte, beperking of tegenslag, op alle levensterreinen. Zelfredzaamheid valt uiteen in het zich kunnen redden in het dagelijks leven (bijv. bij algemene dagelijkse levensverrichtingen zoals aankleden, opvoeding, bewegen en sociale contacten), het zelforganiserend vermogen (zelf hulp inschakelen, zelfregie) en de weerbaarheid (aanpassingsvermogen en veerkracht).
- **Participatie** heeft betrekking op de mate waarin iemand deelneemt aan de samenleving en aan het maatschappelijk leven. In kaart wordt gebracht hoe het sociale leven er uit ziet en wat de maatschappelijke betrokkenheid en inzet is van inwoners. Bij participatie gaat het om wel of geen werk hebben, re-integratie en opleiding, doen van mantelzorg (i.c. aan vrienden of burens) of vrijwilligerswerk en de betrokkenheid bij het verenigingsleven (actief of als lid) en deelname aan activiteiten.
- **Mate van eenzaamheid** wordt bepaald door een aantal uitspraken over het gevoel van eenzaamheid en het hebben van een al dan niet beperkt sociaal netwerk.
- **Financiële zelfredzaamheid** zegt iets over de financiële draagkracht en -last van mensen. Dit is een belangrijke indicator voor de mogelijkheden of capaciteiten van een individu of van buurtbewoners samen. Aspecten die een rol spelen zijn inkomen, opleidingsniveau en type woning, maar uiteindelijk wordt de financiële zelfredzaamheid bepaald door de vraag of men wel of niet kan rondkomen van het huishoudinkomen.

Wijk- of kerngerichte indicatoren:

- **Sociale samenhang in de buurt** gaat over de samenhang of cohesie in de buurt en de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Sociale samenhang in de buurt is van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval. Het vormt een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten. Bij sociale samenhang in de buurt kan een onderscheid worden gemaakt in sociale cohesie en informele sociale controle. Met het laatste wordt de bereidheid tot ingrijpen als er iets gebeurt en de feitelijke inzet van mensen voor hun buurt bedoeld.
- **Leefbaarheidsbeleving** heeft betrekking op de kwaliteit van wijken in termen van fijn leven in de wijk en een prettige buurt om in te wonen. Het gaat vooral om de leef- en woonomgeving van mensen, inclusief de voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn: de aanwezigheid van voorzieningen, het onderhoud (en verloedering) van de openbare ruimte en de beleving van de woonomgeving.
- **Veiligheidsbeleving** is ook een indicator die iets zegt over de kwaliteit van wijken. In relatie tot sociale kracht gaat het hierbij vooral om de beleving van veiligheid. De score voor de veiligheidsbeleving wordt bepaald door de veiligheidsbeleving en de mate waarin sociale overlast wordt ervaren.

- Sociale Kracht
- Zelfredzaamheid
- Participatie
- Mate van eenzaamheid
- Financiële zelfredzaamheid
- Sociale samenhang in de buurt
- Leefbaarheidsbeleving
- Veiligheidsbeleving

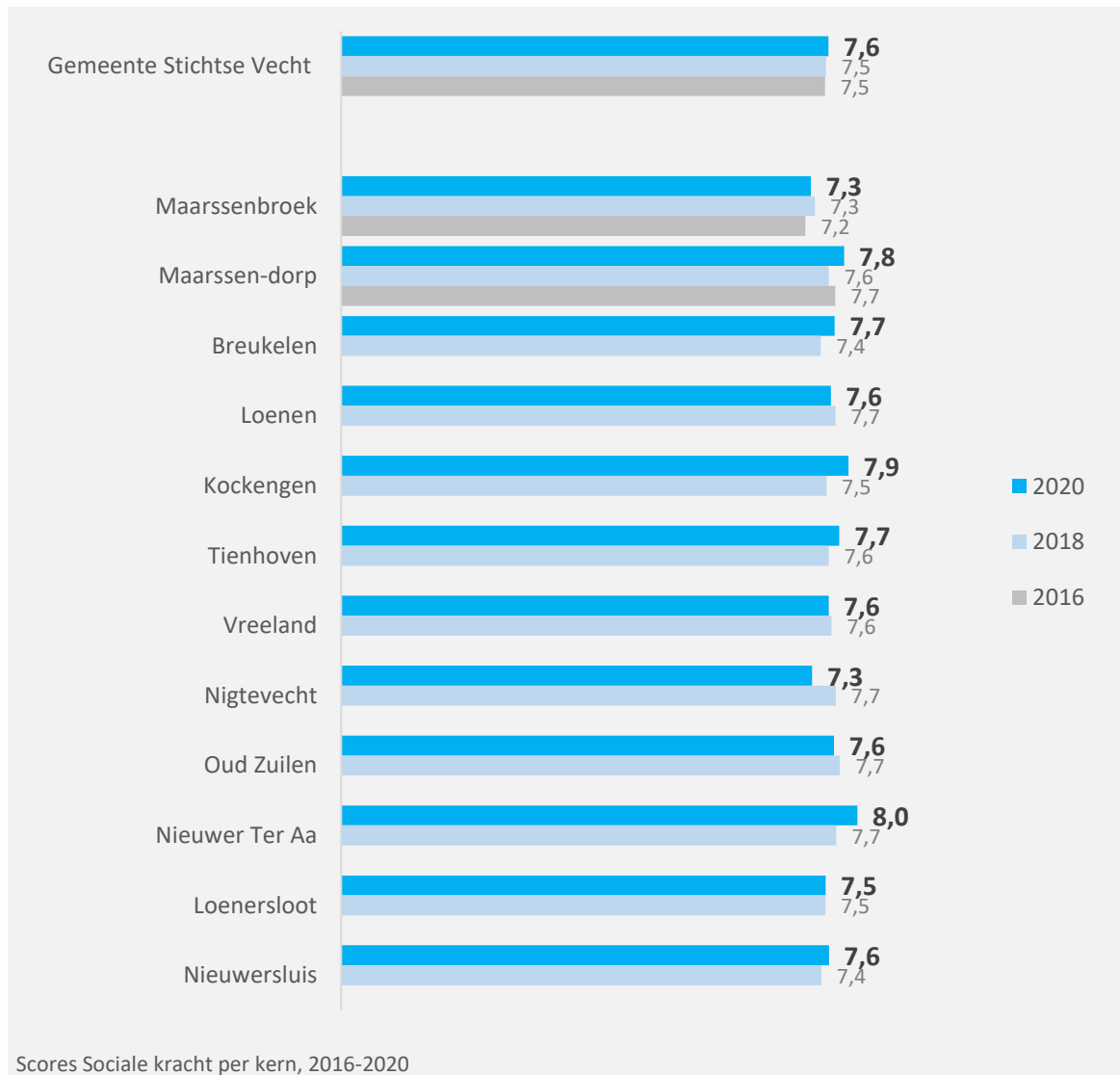
De gemiddelde score voor sociale kracht in de gemeente Stichtse Vecht in 2020 is 7,6, een fractie hoger dan de score in 2016 en 2018 (7,5).

Van de onderliggende scores zijn die voor zelfredzaamheid (8,3) en de (beperkte) mate van eenzaamheid (8,2) het hoogst. Dat betekent dat de meeste inwoners niet eenzaam zijn en zich goed zelf kunnen redden in het dagelijks leven.

De sociale samenhang in de buurt (6,7) laat net als bij de vorige metingen de laagste score zien. De score voor de mate van eenzaamheid is ten opzichte van 2018 gedaald en de scores voor financiële zelfredzaamheid en sociale samenhang in de buurt zijn toegenomen. De overige scores zijn (ongeveer) gelijk gebleven.

In het navolgende wordt ingezoomd op de scores en de onderliggende scores en gekeken naar de verschillen tussen de kernen en tussen (doel)groepen inwoners.

Sociale Kracht per wijk of kern

Scores Sociale kracht per kern, 2016-2020

Als wordt ingezoomd op de sociale krachtscore in de verschillende kernen van de gemeente dan zijn de afwijkingen ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde beperkt. In Maarssebroek blijft de score iets achter bij het gemiddelde. Dat was bij de voorgaande metingen ook zo. Vrijwel alle scores zijn in Maarssebroek lager dan gemiddeld. Ook de score van Nigtevecht ligt dit jaar onder het gemiddelde. Dat komt vooral omdat er meer sprake is van eenzaamheid dan in 2018 en dat de score voor financiële zelfredzaamheid naar beneden is gegaan. De hoogste scores zijn voor Nieuwer ter Aa, Kockengen en Maarsse-dorp. In de andere kernen ligt de score rond het gemeentelijk gemiddelde.

De sociale krachtscore verschilt wel per leeftijdsgroep; de leeftijdsgroep 30 tot 45 jaar (7,9) laat de hoogste sociale krachtscore zien. Met name bij de 65-plussers (7,0) en dan met name bij de 75-plussers (6,8) is de score lager. Ook alleenstaanden (7,0) laten een wat lagere score zien. Daarnaast is het opleidingsniveau een relevante factor: de score voor sociale kracht loopt op van 7,3 bij inwoners met een lager opleidingsniveau (i.c. basisonderwijs, lbo/vmbo/mavo) en 7,4 bij middelbaar opgeleiden (mbo, havo/vwo) tot 8,1 bij hoger opgeleiden (hbo/wo).

In het navolgende wordt dieper ingezoomd op de zeven componenten die de score voor sociale kracht bepalen. Dan komen nuanceverschillen tussen de kernen en tussen de verschillende inwonersgroepen naar voren.

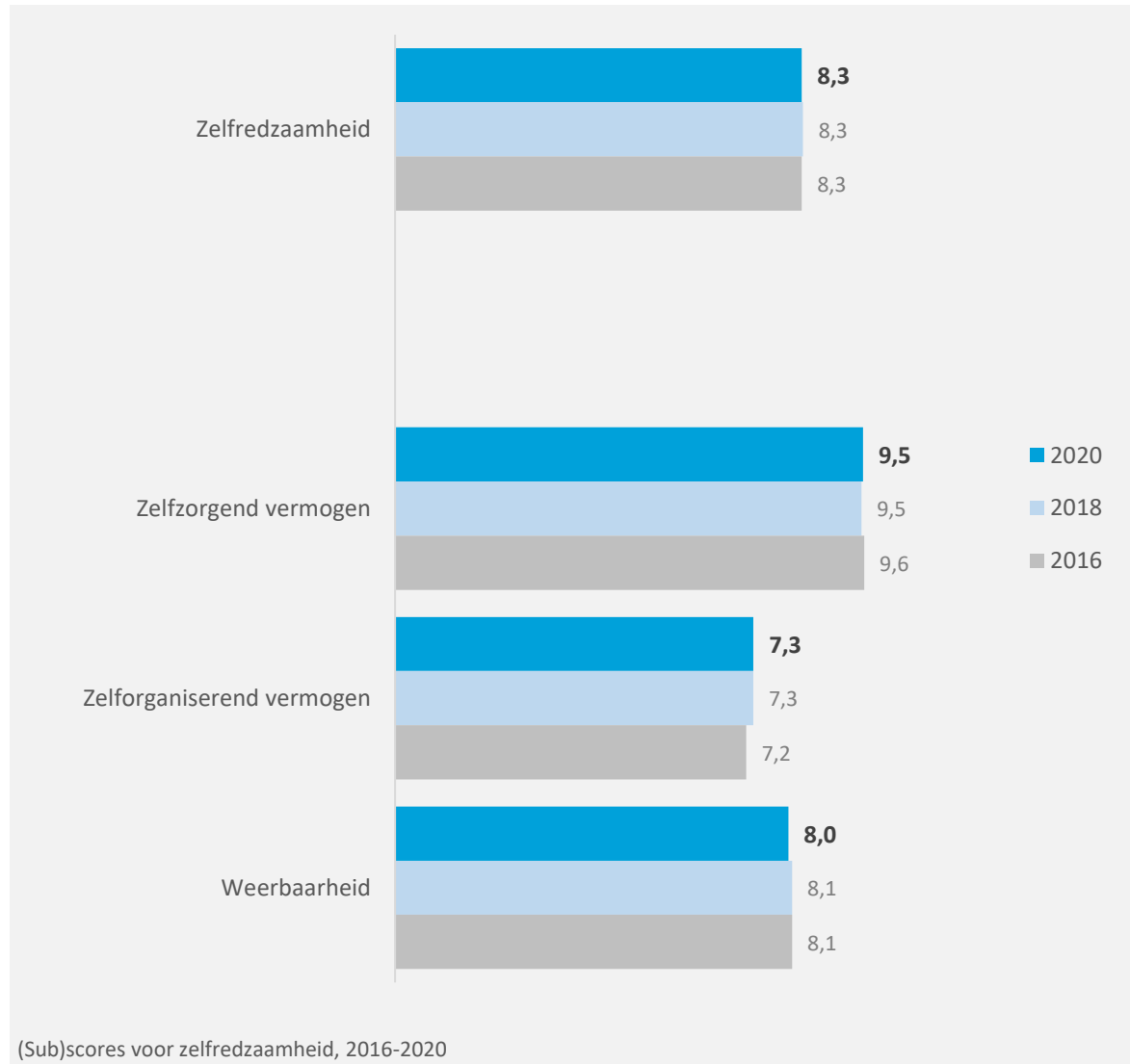
Sociale Kracht samengevat (overzicht van de scores per kern)

	Maarsse- broek	Maarsse- dorp	Breukelen	Loenen	Kockengen	Tienhoven	Vreeland	Nigtevecht	Oud Zuilen	Nieuwer Ter Aa	Loener- sloot	Nieuwer- sluis	Gemeente
Zelfredzaamheid	8,1	8,4	8,4	8,4	8,4	8,2	8,4	8,4	8,7	8,7	8,5	8,4	8,3 (8,3/8,3)
Participatie	7,3	7,9	7,8	7,8	8,0	7,6	7,5	7,4	7,3	8,3	6,2	7,5	7,6 (7,5/7,5)
Eenzaamheid	7,7	8,5	8,5	8,7	8,6	8,6	8,5	7,7	8,9	9,3	9,1	8,6	8,2 (8,6/8,7)
Financiële zelfredzaamheid	7,4	8,1	7,7	7,9	8,1	7,8	7,8	7,4	8,1	7,5	8,6	7,9	7,7 (7,5/7,1)
Sociale samenhang in de buurt	6,2	6,9	6,6	7,1	6,9	7,6	7,1	7,1	7,8	7,8	7,5	7,3	6,7 (6,3/6,2)
Leefbaarheid	7,0	7,1	7,2	6,8	7,1	6,9	6,5	6,2	6,2	6,6	6,4	7,1	7,0 (6,9/6,8)
Veiligheid	7,6	7,7	7,6	7,4	7,9	7,9	7,6	7,8	7,6	8,0	7,8	7,4	7,7 (7,6/7,6)
Sociale Kracht	7,3	7,8	7,7	7,6	7,9	7,7	7,6	7,3	7,6	8,0	7,5	7,6	7,6 (7,5/7,5)

In de bovenstaande tabel worden alle sociale krachtcores in de onderscheiden kernen weergegeven, met in rood (negatief) of groen (positief) de afwijkingen ten opzichte van de vorige meting (2018). Tussen haakjes staan voor de gemeente Stichtse Vecht als geheel de cijfers van de vorige metingen (2018/2016) vermeld.

In de meeste kernen zijn de scores voor sociale samenhang in de buurt vergeleken met 2018 omhoog gegaan. Dat duidt op meer sociale cohesie, sociale controle en inzet voor de buurt. In Maarsse-dorp, Nigtevecht en Nieuwersluis was de score in 2018 ook al hoger dan gemiddeld, daardoor is de toename kleiner. Behalve in Nigtevecht is ook de score voor financiële zelfredzaamheid in alle kernen hoger dan of tenminste gelijk aan het cijfer van 2018. De score voor de mate van eenzaamheid daalt in de gemeente en ook in Maarssebroek, Loenen, Nigtevecht, Vreeland en Oud-Zuilen. De eenzaamheid is hier iets toegenomen. Per saldo is de sociale krachtcore alleen in Nigtevecht lager dan in 2018 (7,7). In Loenen (van 7,7 naar 7,6) en Oud-Zuilen (van 7,7 naar 7,6) is sprake van een lichte achteruitgang, in de andere kernen is de score ongeveer gelijk gebleven of toegenomen, met name in Breukelen (van 7,4 naar 7,7), Kockengen (van 7,5 naar 7,9) en Nieuwer ter Aa (van 7,7 naar 8,0).

- Zelfredzaamheid in de kernen
- Zelfzorgend vermogen
- Zelforganiserend vermogen
- Weerbaarheid

Zelfredzaamheid is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van (voortdurende) veranderingen en gevolgen van een ziekte, beperking of tegenslag. Zelfredzaamheid valt uiteen in het *zelfzorgend vermogen* (zichzelf kunnen redden in het dagelijkse leven), het *zelforganiserend vermogen* (de mate waarin men terug kan vallen op anderen) en *weerbaarheid* (het om kunnen gaan met veranderingen). Voor deze pijlers zijn op basis van enquêtevragen scores berekend die samen de score voor 'zelfredzaamheid' vormen.

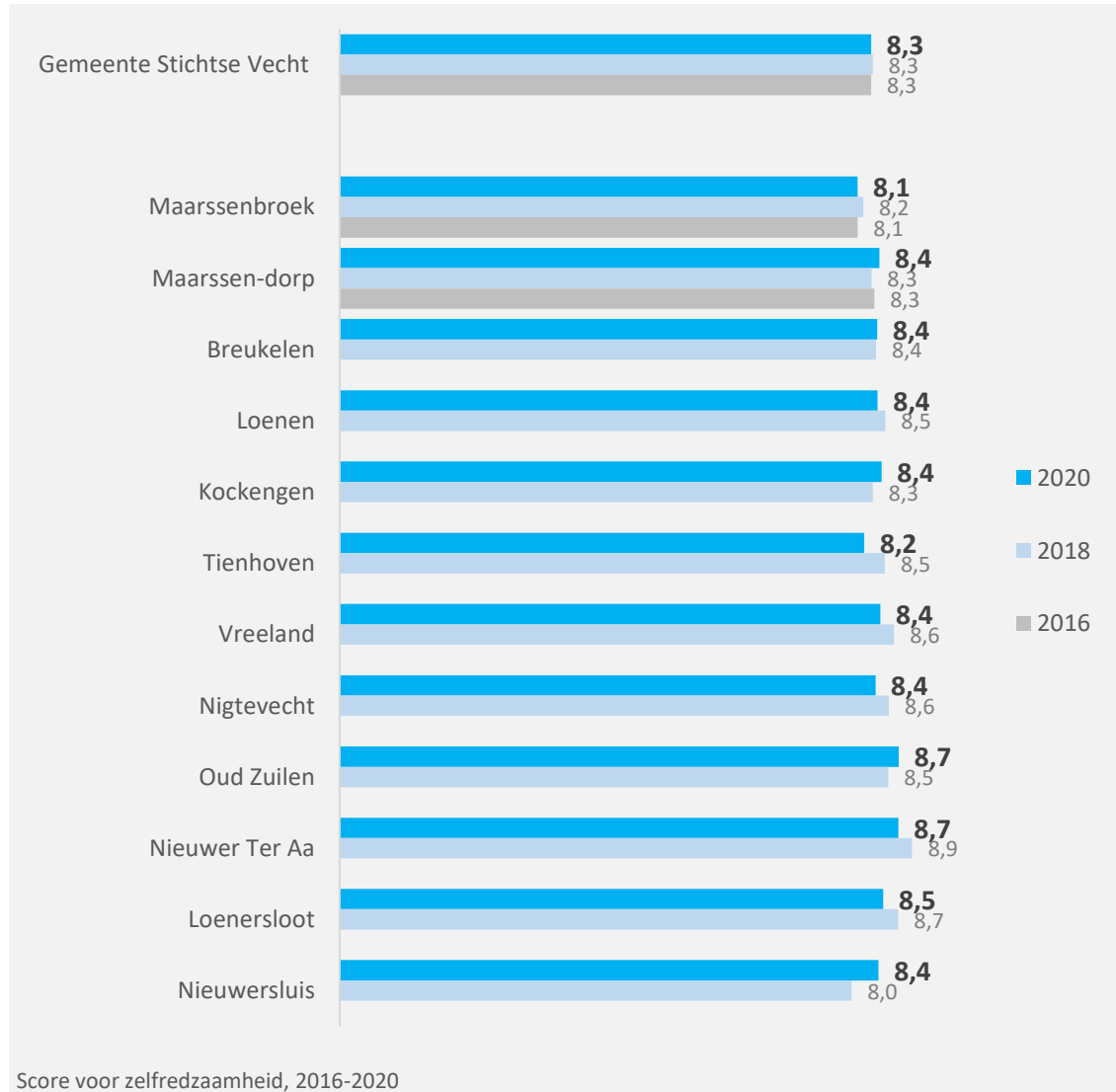
De meeste inwoners redden zich goed in het dagelijks leven, getuige de hoge score voor het zelfzorgend vermogen (9,5). Een beperkte lichamelijke gezondheid is de belangrijkste belemmering voor mensen die zich niet goed kunnen redden.

De weerbaarheid van inwoners ligt wat lager op 8,0, wat betekent dat een redelijk groot deel van de mensen, maar niet iedereen zich over het algemeen gemakkelijk kan aanpassen aan veranderingen of tegenslag. Vergeleken met 2018 is de mate van weerbaarheid iets lager.

De score voor het zelforganiserend vermogen (7,3) is nog iets lager. Dat wil zeggen dat niet iedereen kan terug vallen op anderen, zoals bijvoorbeeld op buurtgenoten.

Per saldo levert dit een 8,3 op voor de score voor zelfredzaamheid in de gemeente Stichtse Vecht. Dit is gelijk aan 2018 en 2016. Ook de onderliggende scores zijn nagenoeg ongewijzigd.

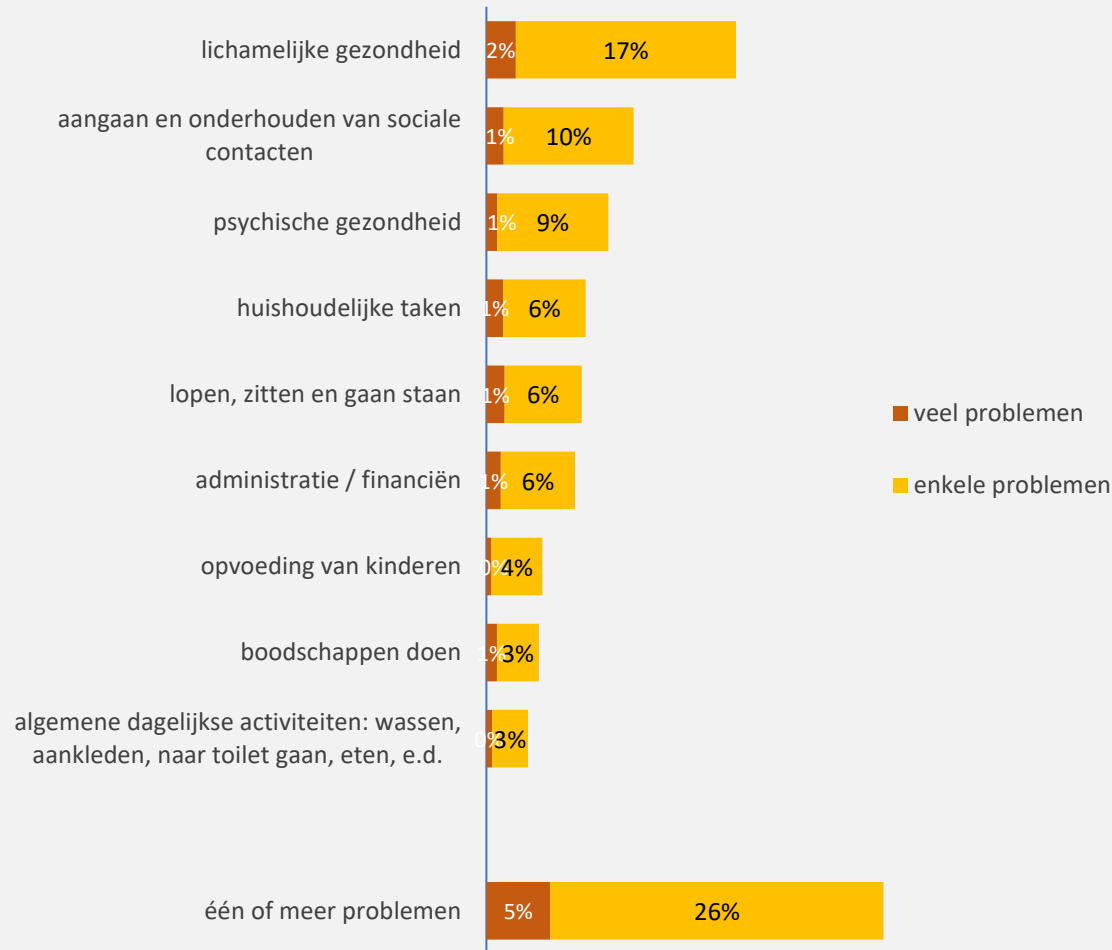
Er is een samenhang tussen zelfredzaamheid en de mate van eenzaamheid en financiële zelfredzaamheid: inwoners die goed voor zichzelf kunnen zorgen, kunnen vaak ook terugvallen op naasten, zijn weerbaar, voelen zich minder eenzaam en kunnen gemakkelijker rond komen van het huishoudinkomen.

Net als in 2018 verschilt de score voor zelfredzaamheid enigszins naar kern. In de kleine kernen (Oud-Zuilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot) is de score iets hoger dan gemiddeld (8,5-8,7), in Tienhoven (8,2) en Maarssebroek (8,1) is de score iets lager. Maarssebroek had ook in 2018 en 2016 de laagste score, in Tienhoven is sprake van een afname ten opzichte van de vorige meting (8,5). Dat komt vooral door lagere scores voor het zelfzorgend en zelforganiserend vermogen.

De onderliggende score voor het zelfzorgend vermogen varieert van 9,3 in tot 9,7 in Loenersloot en Oud-Zuilen. Bij de score voor het zelforganiserend vermogen blijft Maarssebroek (7,0) het meeste onder het gemiddelde (7,3). Hier kunnen inwoners iets minder gemakkelijk hulp organiseren dan in de andere kernen. Ook de subscore voor weerbaarheid blijft in Maarssebroek (7,7) het meest onder het gemiddelde. De kleine kernen Oud-Zuilen en Nieuwer ter Aa laten op deze punten juist hoge scores zien (>8).

De score voor zelfredzaamheid is lager dan gemiddeld onder ouderen, met name onder 75-plussers (7,8). Vooral het zelfzorgend vermogen (8,7) en zelforganiserend vermogen (6,7) blijven in deze leeftijdsgroep achter. Leeftijd alleen maakt mensen niet minder zelfredzaam. De scores zijn lager dan gemiddeld onder mensen met een lagere opleiding (8,0) en alleenstaanden (8,0). Deze inwonersgroepen zijn iets minder goed in staat om voor zichzelf te zorgen en om hulp te organiseren en zijn (mede daardoor) ook minder weerbaar als het even niet mee zit.

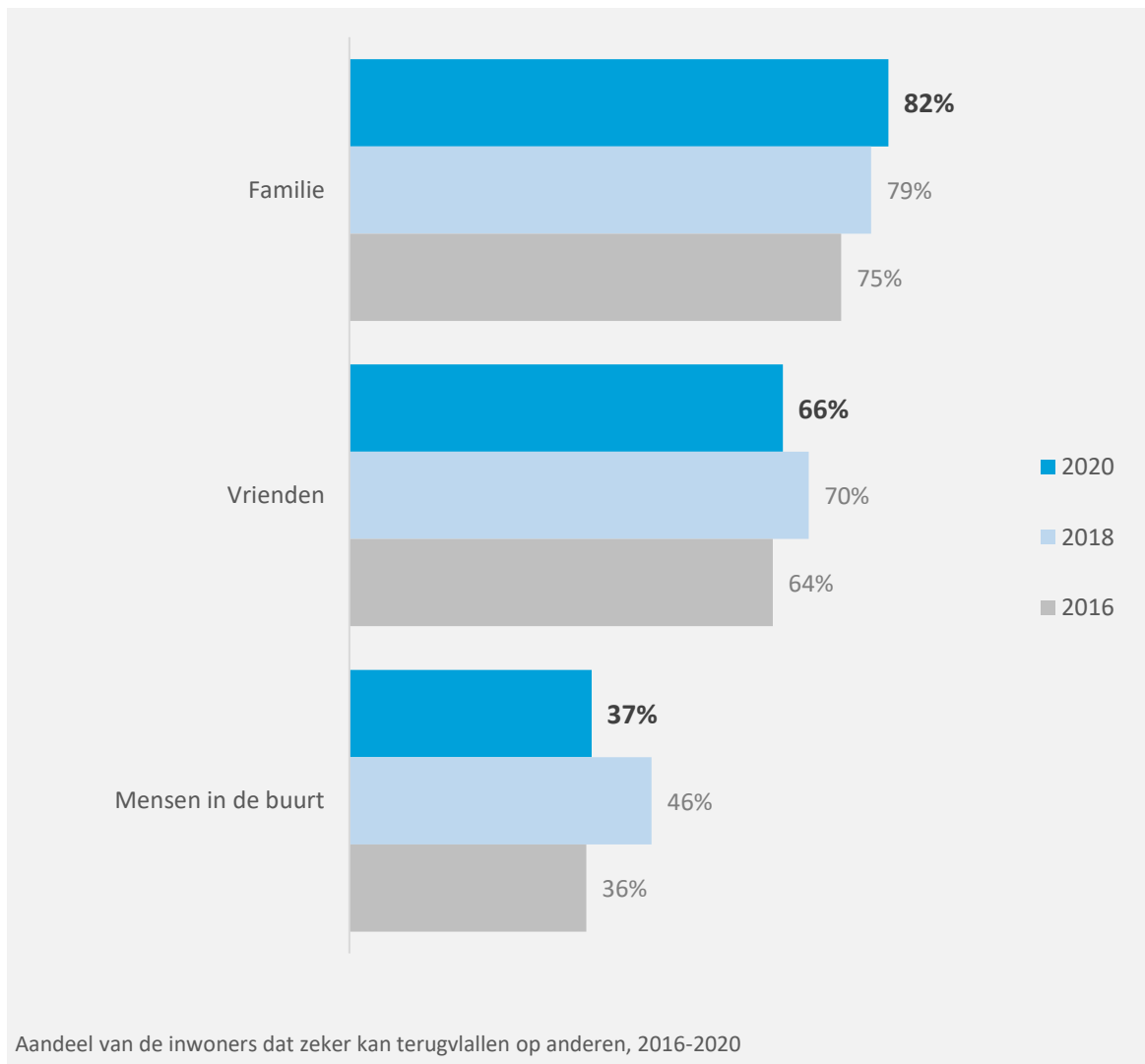

Percentage inwoners dat veel of enkele problemen ervaart in het dagelijks leven (excl. n.v.t.)

Het merendeel (69%) van de inwoners van de gemeente Stichtse Vecht ondervindt niet of nauwelijks problemen in het dagelijks leven. Aan de andere kant kan 31% wel enkele (26%) of veel problemen (5%) bij dagelijkse activiteiten ervaren. Dat kunnen één of meer problemen van verschillende aard zijn.

De meeste belemmeringen die men ervaart hebben te maken met de lichamelijke gezondheid: één op de vijf (19%) inwoners heeft hier wel eens problemen mee, bij 2% gaat het om veel problemen. Dit percentage ligt tussen dat van 2018 (17%) en 2016 (22%) in. Daarnaast heeft circa één op de tien inwoners vaak of soms problemen met het aangaan of onderhouden van contacten (11%) of met de geestelijke gezondheid (10%). Tussen 5% en 10% ervaart problemen met huishoudelijke taken (7%), lopen, zitten en staan (7%) en/of de administratie (7%). In de meeste gevallen gaat het niet om veel problemen maar om enkele problemen. De cijfers zijn sterk vergelijkbaar met die van de vorige metingen.

Naarmate men ouder wordt, komen problemen bij één of meer dagelijkse activiteiten (veel) vaker voor: 44% van de 65-plussers ervaart wel eens problemen, waarvan 10% vaak, als ingezoomd wordt op de 75-plussers is dat respectievelijk 53% en 14%. Dat geldt overigens vooral voor de lichamelijke problemen (38% van de 65-plussers heeft veel of enkele problemen met de lichamelijke gezondheid) en niet voor psychische problemen (12% veel of enkele). Ook onder alleenstaanden (42%, waarvan 10% veel) en lager opgeleiden (43%, waarvan 7% veel) komt het vaker voor dat mensen problemen ervaren in het dagelijks leven. Bij hoger opgeleiden is dat 25%.

De score voor het zelforganiserend vermogen wordt onder andere bepaald door de mate waarin men kan terugvallen op familie, vrienden/kennissen en buurtgenoten.

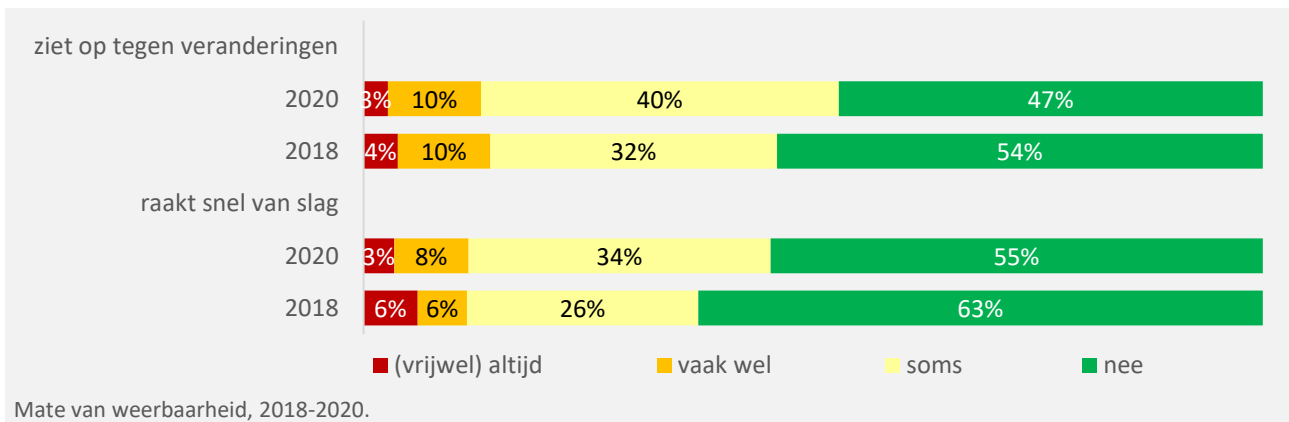
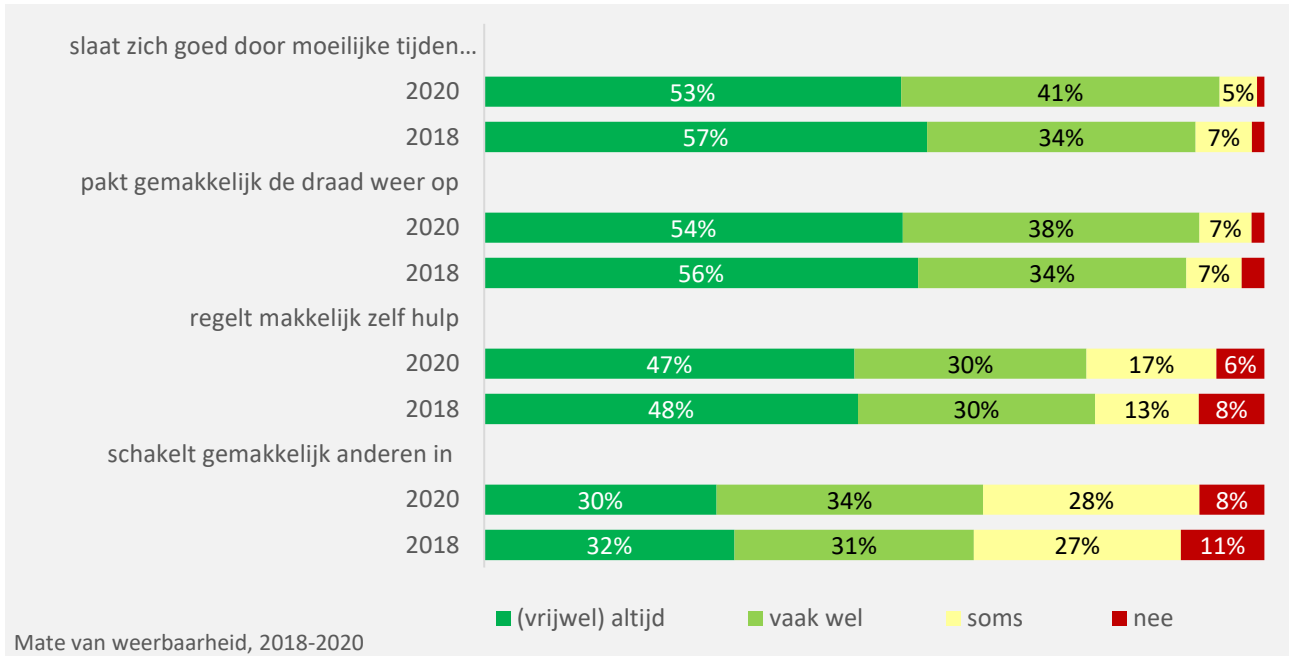
Het grote merendeel van de inwoners (82%) zegt zeker te kunnen terugvallen op familie. Dit percentage neemt geleidelijk aan toe. Daarnaast zegt nog eens 12% waarschijnlijk wel te kunnen terugvallen op familie.

Twee op de drie inwoners (66%) kunnen zeker terugvallen op vrienden of kennissen (en 28% waarschijnlijk). Het aandeel dat zeker kan terugvallen op vrienden neemt iets af sinds 2018 en ligt op het niveau van 2016.

Dat geldt ook voor het aandeel inwoners dat met zekerheid kan terugvallen op buurtgenoten (37%). Ook dit percentage is lager dan in 2018 en ongeveer gelijk aan 2016. Bijna de helft van de inwoners (49%) denkt overigens *waarschijnlijk* wel te kunnen terugvallen op mensen uit de buurt.

In Nieuwer ter Aa (58%), Vreeland (51%) en Loenersloot (50%) en ook in Nigtevecht (45%), Oud-Zuilen (44%) en Loenen (43%) denkt men vaker met zekerheid te kunnen terugvallen op buurtgenoten. In Maarssebroek (30%) is dit percentage het laagste, gevolgd door Kockengen (35%).

Per saldo heeft circa 2% van alle inwoners van de gemeente helemaal niemand om op terug te vallen. Dat was in 2018 ook zo. Het overgrote merendeel (87%) kan zeker op anderen terugvallen en 11% waarschijnlijk. In 2018 was dat respectievelijk 84% en 14%. Het zijn iets vaker 65-plussers (3%), alleenstaanden (3%) en vooral mensen die veel problemen in het dagelijkse leven ervaren (8%) die op niemand kunnen terugvallen.

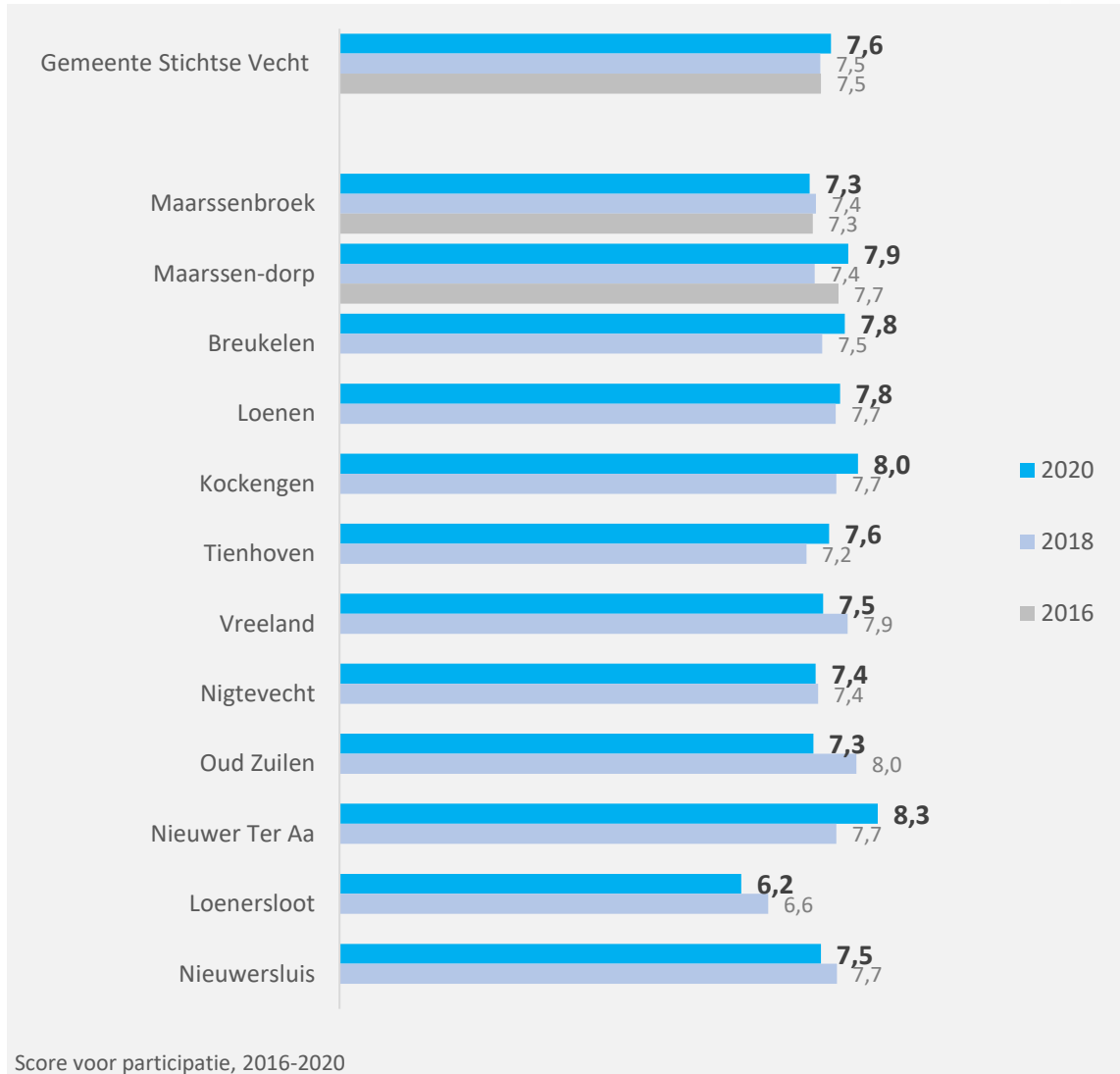

Meer dan negen op de tien inwoners slaan zich goed door moeilijke tijden heen (94%) en pakken de draad weer (heel) gemakkelijk op als het even tegen zit (92%). Driekwart (77%) regelt altijd of vaak gemakkelijk zelf hulp als dat nodig is en bijna twee op de drie (64%) inwoners hebben er geen moeite mee om de directe omgeving hiervoor in te schakelen; voor één op de drie (36%) is dat (soms of vaak) wel een probleem. De cijfers lijken sterk op die van 2018.

Aan de andere kant ziet circa één op de zeven tot acht inwoners vaak of (vrijwel) altijd op tegen veranderingen (13%) en/of is snel van slag als iets tegenzit (11%). Ook dat is vergelijkbaar met 2018. Voor ongeveer de helft van de respondenten is dit geen issue. Dit aandeel is wel lager dan twee jaar geleden, toen lag dit ruim boven de 50%. Mogelijk heeft de coronacrisis hier enige invloed op, maar dat is aan de hand van dit onderzoek niet aantoonbaar.

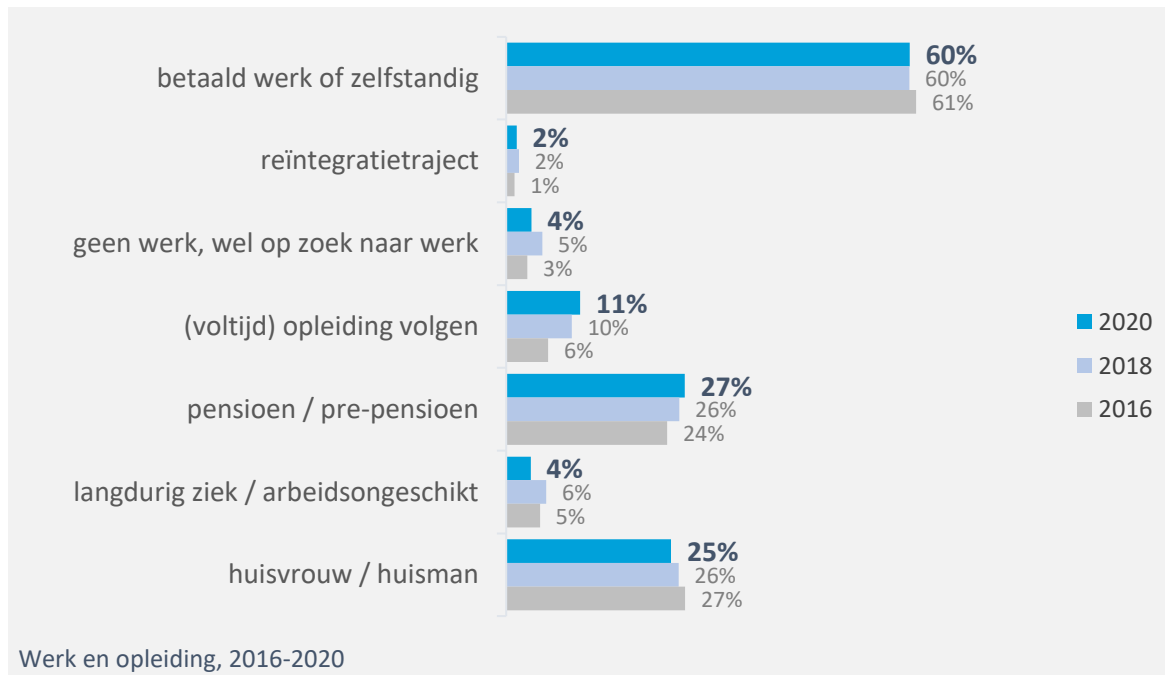
Er zijn geen significante verschillen tussen ouderen en jongeren als het gaat om de weerbaarheid. Alleenstaanden, eenoudergezinnen en mensen met een lagere opleiding zijn wel minder weerbaar dan gemiddeld.

- Mate van participatie
- Vrijwilligerswerk
- Mantelzorg
- Inzet voor de buren
- Vrijwillige inzet

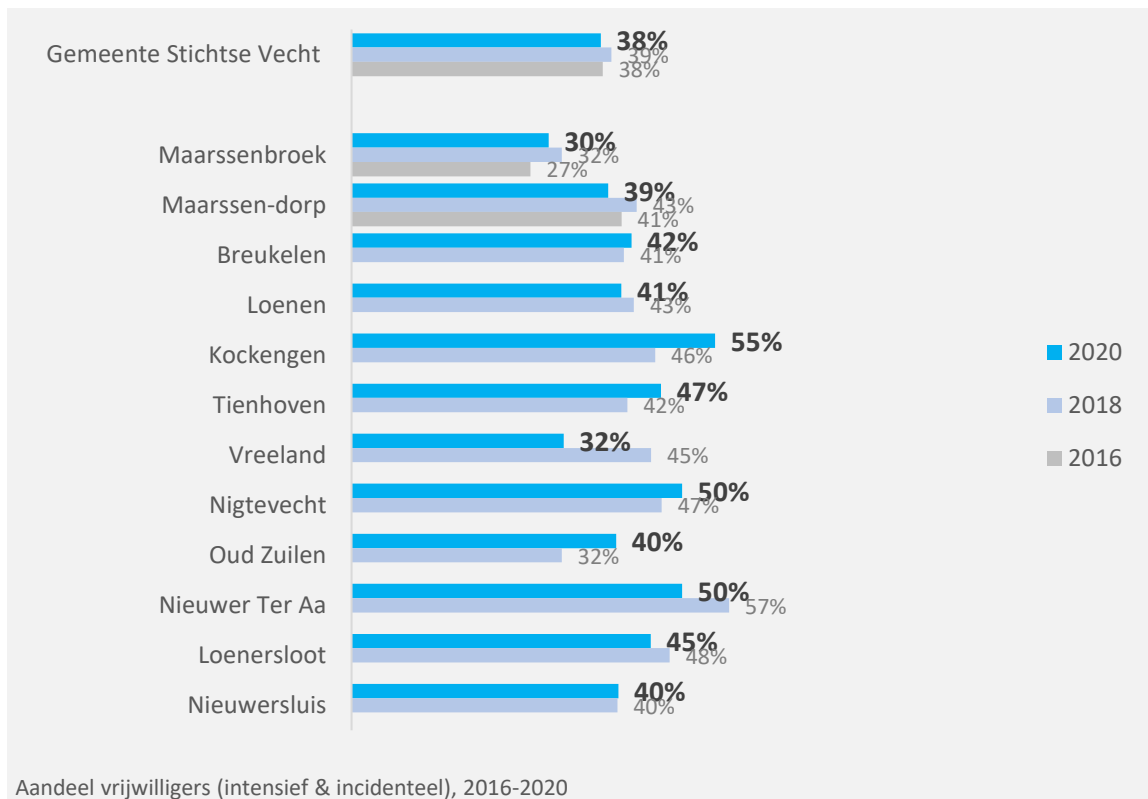
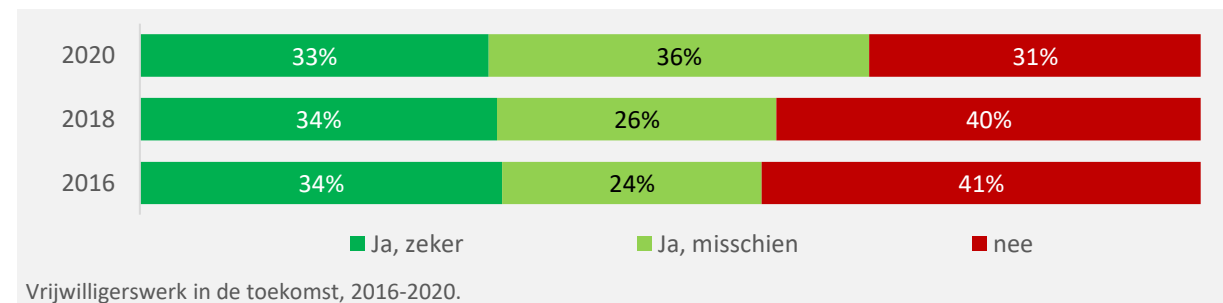
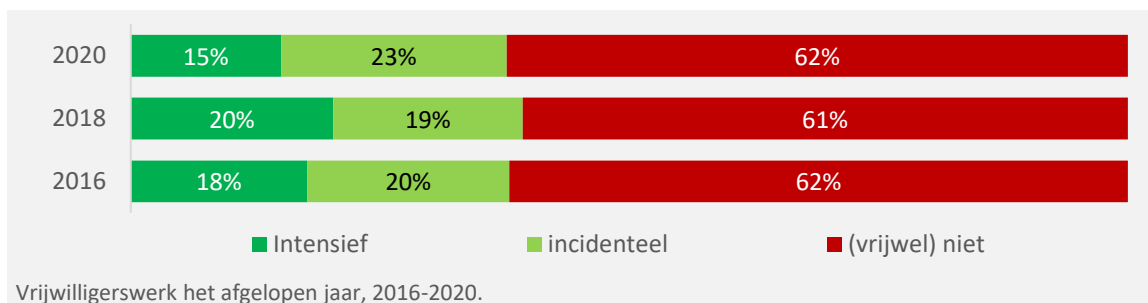
De mate van participatie wordt in deze monitor gedefinieerd als de mate waarin iemand deelneemt aan het maatschappelijk leven. De score voor participatie komt voort uit de vragen die te maken hebben met het al dan niet hebben van betaald werk, het volgen van een re-integratietraject of opleiding, het anderszins 'sociaal actief' zijn in de buurt (d.w.z. mantelzorg aan vrienden of burens, aandacht voor of hulp aan burens) en actieve deelname aan het verenigingsleven of vrijwilligerswerk. Daarbij krijgt betaald werk de hoogste waarde, gevolgd door opleiding en zo verder.

De score voor participatie (7,6) is een fractie hoger dan in 2018 en 2016 (7,5). De score varieert wel tussen de kernen. In Nieuwer ter Aa (8,3), Kockengen (8,0), Maarsse-dorp (7,9), Breukelen en Loenen (7,8) is de score hoger dan gemiddeld. Soms komt dat omdat er meer mensen wonen die betaald werk doen (> 60% in Nieuwer ter Aa, Maarsse-dorp, Breukelen, Loenen en Kockengen), soms (ook) omdat er meer mensen actief zijn als vrijwilliger (>50% in Nieuwer ter Aa, Kockengen) dan gemiddeld. Loenersloot laat (net als in 2018) de laagste score zien, ondanks een hoog aandeel vrijwilligers. Het percentage betaald werkenden is hier veel lager (35%) dan gemiddeld. Nieuwer ter Aa, Tienhoven, Kockengen, Breukelen en Maarsse-dorp laten een toename van de score zien, met name omdat het percentage werkenden en/of vrijwilligers nu hoger is dan in 2018. In Loenersloot, Oud-Zuilen, Vreeland en Nieuwersluis is de score gedaald. Voor Oud-Zuilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot en Nieuwersluis geldt overigens dat de kleine absolute aantallen eerder voor verschuivingen en vertekeningen kunnen zorgen.

Zes op de tien respondenten hebben betaald werk. Dat is gelijk aan 2018 en nagenoeg gelijk aan 2016. Ruim een kwart (27%) is met pensioen en dit aandeel neemt geleidelijk aan toe. Een vergelijkbaar percentage (25%) is huisvrouw of huisman en ook dat percentage verandert weinig. Ruim 10% van de respondenten volgt een opleiding, dat aandeel is (iets) hoger dan in 2018 en 2016. Het percentage werkzoekenden zonder baan (4%) is laag. Het percentage werkenden is het grootst in Nieuwer ter Aa en Maarsse-dorp (65%) en ook in Breukelen (64%), Kockengen (63%) en Loenen (63%) hoger dan gemiddeld. In Loenersloot heeft maar 35% een betaalde baan, in Maarssebroek 56%.

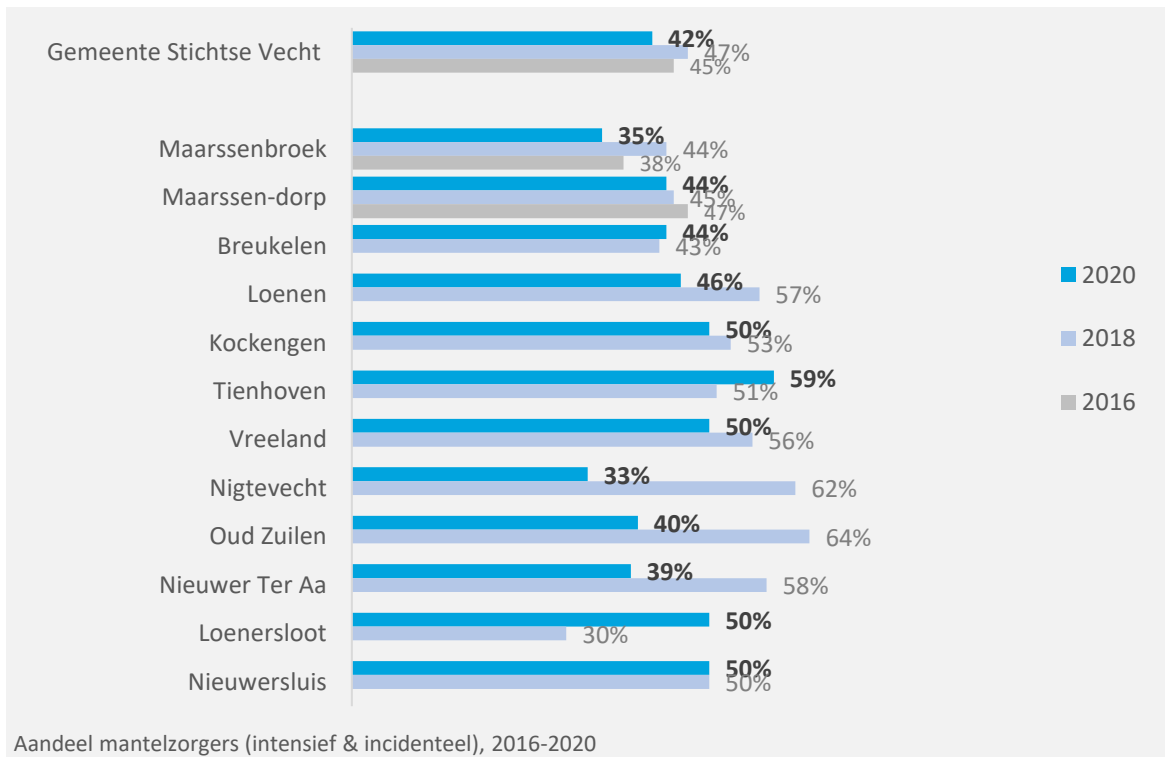
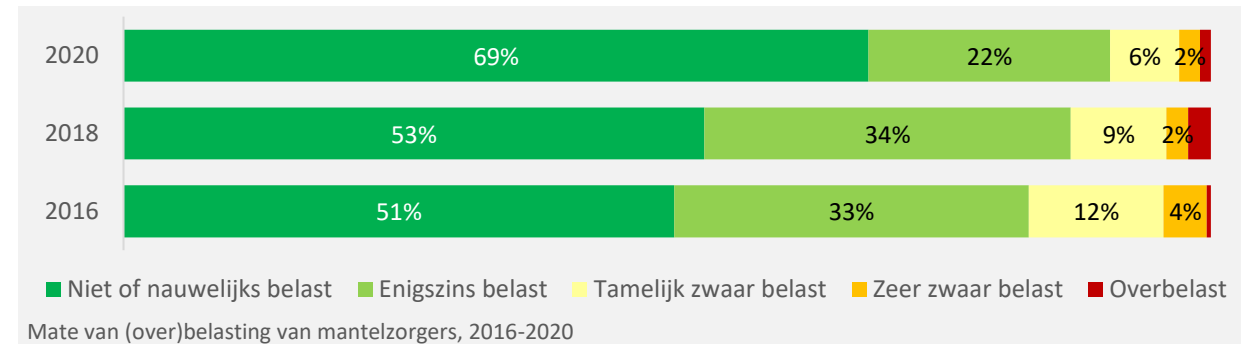
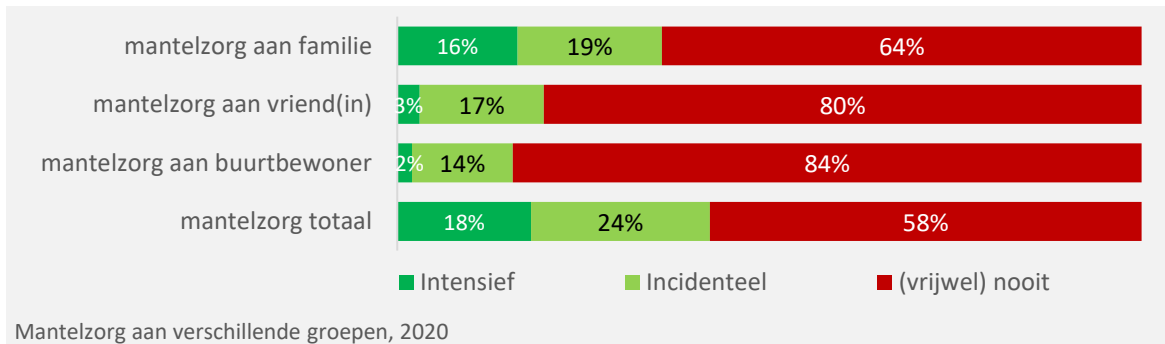
Ruim de helft (54%) van de inwoners is actief in een vereniging of maatschappelijke organisatie en dat percentage is iets hoger dan in 2018 en 2016. Dit percentage verschilt sterk per kern: In Nieuwer ter Aa (81%), Kockengen (74%) en Oud-Zuilen (72%) is dit percentage het hoogst en ook in Tienhoven (68%), Loenersloot (66%), Nigtevegt (64%) en Loenen (60%) zijn zes of meer op de tien inwoners actief in een vereniging of organisatie. In Vreeland (41%) en Maarssebroek (46%) is dit percentage het laagst. De inwoners die actief zijn doen dit vooral bij een sportvereniging (28%).

Net als in 2018 en 2016 zijn bijna vier op de tien (38%) inwoners het afgelopen jaar actief geweest als vrijwilliger. Daarvan was 15% intensief actief en 19% meer incidenteel. Het aandeel actieve vrijwilligers is iets afgenomen sinds 2016. Dat komt mogelijk omdat er door werk minder tijd overblijft voor vrijwilligerswerk. Het potentieel aan vrijwilligers voor de nabije toekomst neemt toe van 60% naar bijna 70%, vooral het percentage dat misschien vrijwilligerswerk wil gaan doen. Een derde (31%) van de inwoners is niet van plan om vrijwilligerswerk te gaan doen. De meeste van hen zijn nu ook geen vrijwilliger. Gebrek aan tijd (54%) is de belangrijkste reden om geen vrijwilligerswerk te doen, maar een aanzienlijk deel geeft ook aan zich niet te willen binden (27%), er geen behoefte aan te hebben (26%) en/of niet mee te doen om gezondheidsredenen (19%).

Met name in Kockengen (55%), maar ook in Nigtevecht, Nieuwer ter Aa, Tienhoven en Loenersloot (>45%) ligt het percentage actieve vrijwilligers ruim boven het gemiddelde. Maarssenbroek (30%) en Vreeland (32%) hebben minder actieve vrijwilligers dan gemiddeld. In Kockengen, Oud-Zuilen en Tienhoven zijn nu meer actieve vrijwilligers dan in 2018, in Vreeland en Nieuwer ter Aa aanzienlijk minder.

Het aandeel vrijwilligers is groter dan gemiddeld onder hoger opgeleiden (44%). Naar leeftijdsgroep en huishoudenssamenstelling zijn de verschillen beperkt.

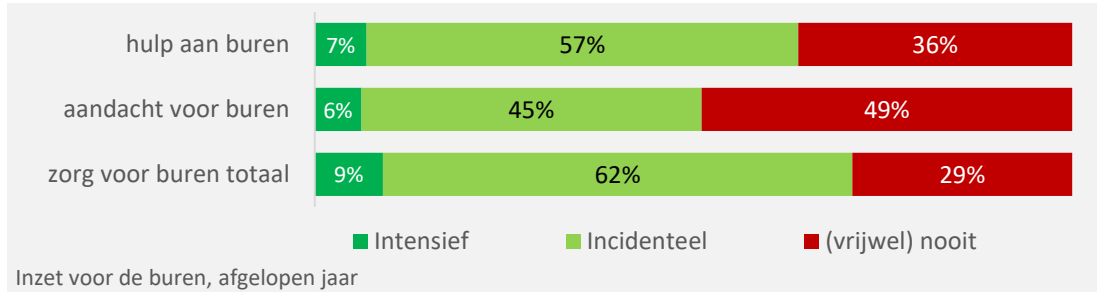
Van de inwoners van Stichtse Vecht heeft 42% het afgelopen jaar mantelzorg verleend, waarvan 18% intensief en 24% incidenteel. De meeste mantelzorg blijft binnen de familie (35%, waarvan 16% intensief en 19% incidenteel), circa 20% geeft mantelzorg aan vrienden (waarvan 3% intensief) en circa 16% aan burens (waarvan 2% intensief). Per saldo ligt het percentage mantelzorgers iets onder dat van 2016 (45%) en 2018 (47%).

Het percentage mantelzorgers verschilt naar kern. In Tienhoven (59%), Vreeland, Loenersloot, Nieuwersluis en Kockengen (50%) is de helft of meer mantelzorger, in Nigtevecht (33%) en Maarssebroek (35%) is het aandeel het laagst. Vooral in de kleine kernen is het verschil met de vorige meting soms groot (deels door de kleine absolute aantallen).

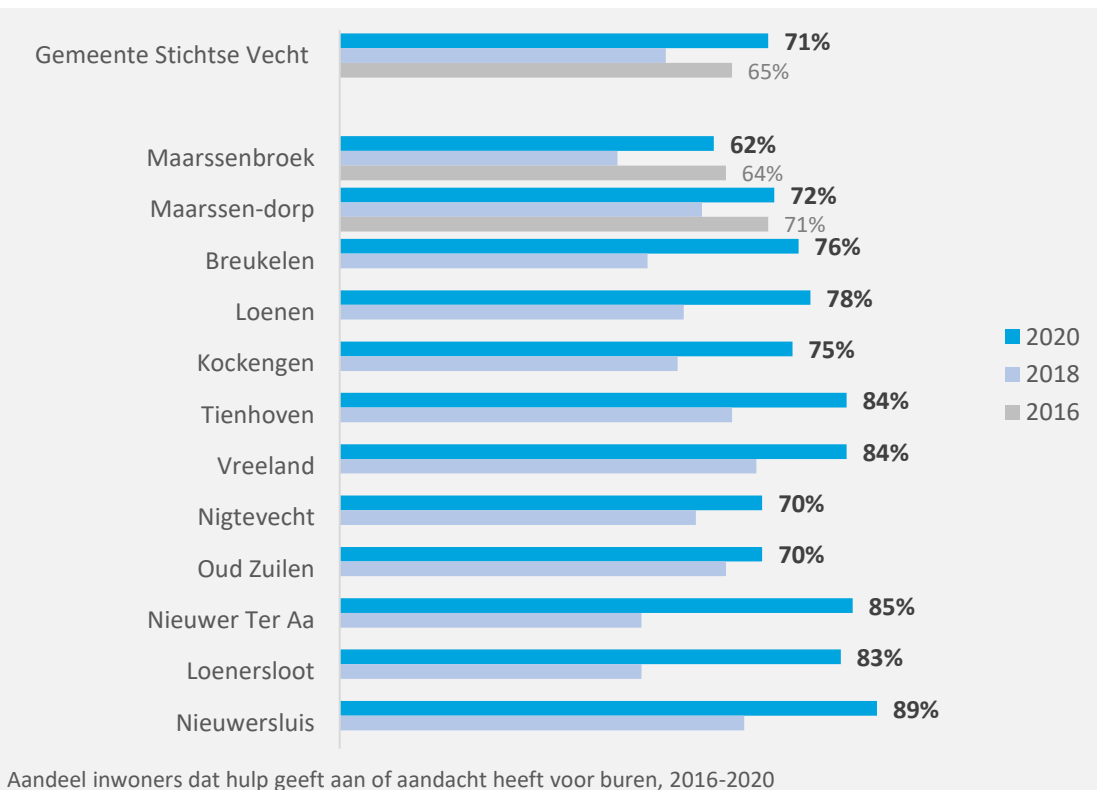
De meeste mantelzorg bestaat uit het bieden van gezelschap (65% van alle mantelzorgers geeft dit aan) en hulp bij het huishouden (54%) en in mindere mate vervoer en/of begeleiding (42%), het regelen van zaken (31%) of maaltijden maken (31%).

Het merendeel van de mantelzorgers voelt zich niet of nauwelijks belast (69%). Aan de andere kant is 9% van de mantelzorgers wel tamelijk zwaar of zwaar belast door de mantelzorg. De mate van belasting lijkt af te nemen.

Hulp aan en aandacht voor buren

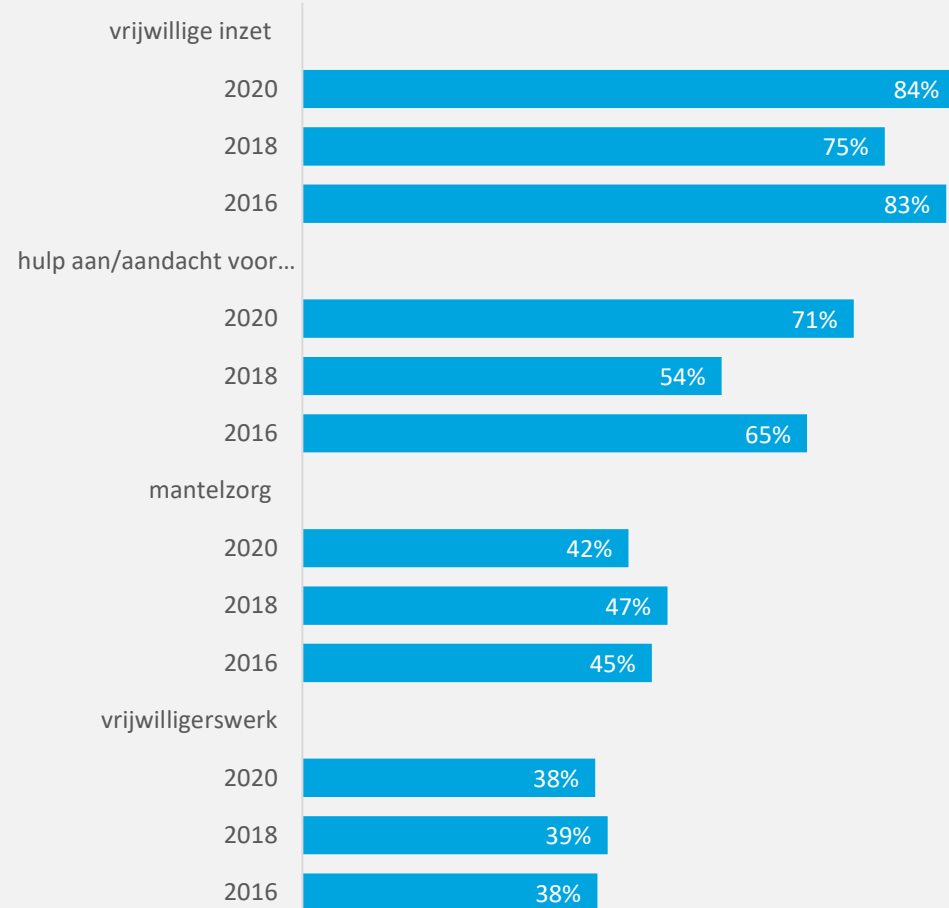
Bijna drie op de vier inwoners (71%, waarvan 9% intensief) hebben aangegeven het afgelopen jaar aandacht te hebben gehad voor de buren. In de meeste gevallen (64%) gaat het daarbij om het helpen van de buren met klussen of boodschappen doen, bij de helft (51%) ging het (ook) om aandacht voor buren in een zorgwekkende situatie. Het percentage inwoners dat hulp heeft geboden aan of aandacht heeft gehad voor de buren is veel groter dan in 2018 (54%) en meer in lijn met 2016 (65%). Uit de cijfers kan niet worden afgeleid waarom de percentages in 2018 zoveel lager waren. De Corona-crisis kan hier mogelijk invloed op hebben.

Het percentage inwoners dat omziet naar de buren ligt in de meeste kernen tussen de 70% en 80%. In een aantal kleine(re) kernen is de aandacht voor buren aanzienlijk groter dan gemiddeld, zoals in Nieuwersluis (89%), Nieuwer ter Aa (85%), Vreeland (84%), Tienhoven (84%) en Loenersloot (83%). Daarbij gaat het soms om kleine absolute aantallen. Maarssebroek wijkt in negatieve zin af van de andere kernen. Hier ligt het percentage inwoners met aandacht voor de buren (62%) onder het gemiddelde. Dat was in 2018 ook zo. Het percentage ligt in alle kernen nu (veel) hoger dan in 2018.

De verschillen naar leeftijdsgroep, huishoudensamenstelling of opleidingsniveau zijn niet significant.

Vrijwillige inzet (burenhulp, mantelzorg en vrijwilligerswerk)

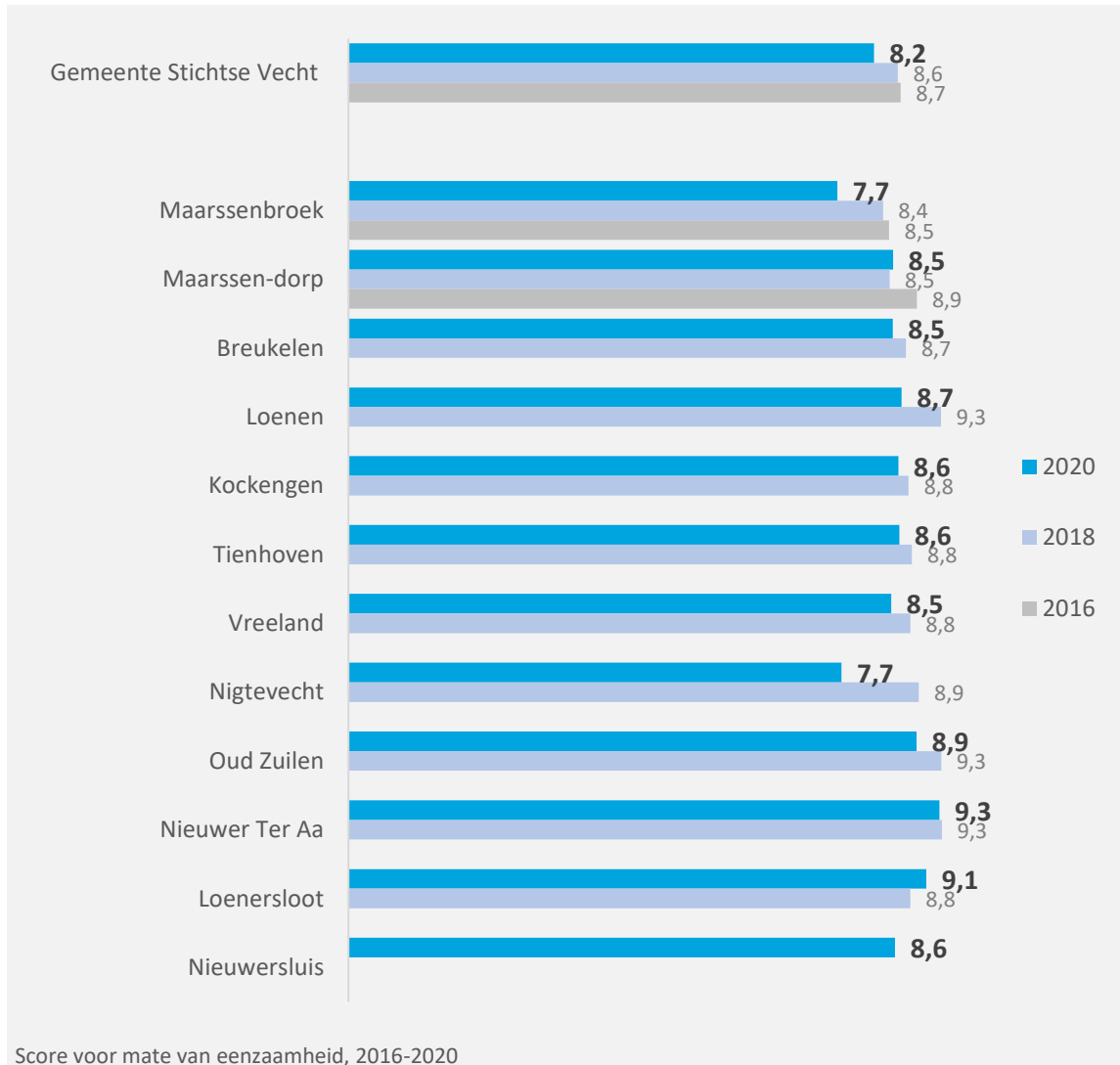
Vrijwillige inzet (intensief en incidenteel), 2016-2020

Als de inwoners die vrijwilligerswerk doen, mantelzorg geven aan familie, vrienden en/of buurtbewoners en/of hulp bieden aan of zorg hebben voor burenen worden samengenomen tot de 'vrijwillige inzet' van inwoners, dan zet het merendeel (84%) van de inwoners van de gemeente Stichtse Vecht zich op één of meer manieren vrijwillig in voor anderen. In de meeste gevallen (51%) gaat het om incidentele inzet, daarnaast zet één op de drie inwoners (33%) zich intensief in.

De vrijwillige inzet is groter dan in 2018, maar vergelijkbaar met 2016. De fluctuatie wordt vooral veroorzaakt doordat in 2018 veel minder inwoners aangaven zich te hebben ingezet voor de burenen. Het aandeel vrijwilligers is wel ongeveer gelijk gebleven. Het percentage mantelzorgers is iets afgenomen.

- Eenzaamheid
- Sociale contacten

Mate van eenzaamheid

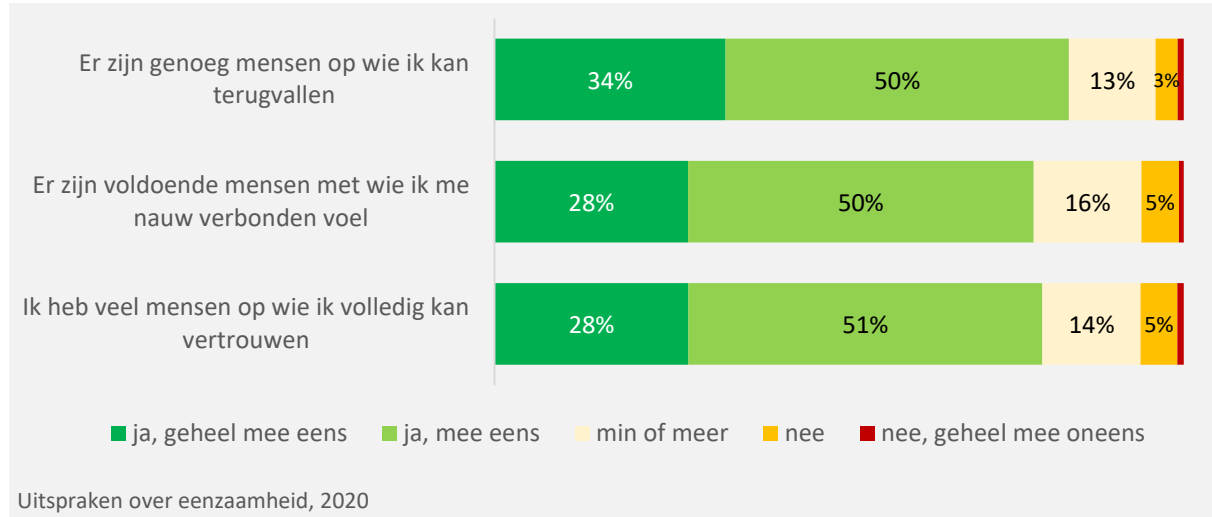
De component 'mate van eenzaamheid' heeft betrekking op de mate waarin mensen terug kunnen vallen op anderen, zich met anderen verbonden voelen en de mate waarin zij zich alleen voelen. Op basis van het model van Giersveld-De Jong is een aantal (6) beproefde stellingen voorgelegd, die inzicht geven in de mate waarin mensen zich verbonden voelen met anderen en is een score berekend. De score voor de mate van eenzaamheid loopt van 'slecht' naar 'goed', dus: hoe hoger de waarde, des te minder er sprake is van eenzaamheid. De gemiddelde score voor de mate van eenzaamheid in Stichtse Vecht is 8,2. Dit is wat lager dan in 2018 (8,6) en 2016 (8,7), wat impliceert dat er iets meer mensen eenzaam zijn dan enkele jaren geleden.

De score voor de mate van eenzaamheid is het laagst in Maarssebroek en Nigtevecht (beide 7,7) wat wijst op een hogere mate van eenzaamheid in deze kernen. Met name in Nigtevecht is de score veel lager dan in 2018, wat wijst op een toename van de eenzaamheid in deze kern. Ook hierbij moet worden aangetekend dat bij de kleine kernen een grotere betrouwbaarheidsmarge van toepassing is.

De 65-plussers scoren met een 8,1 net iets onder gemiddelde, maar het verschil is klein. Jongeren tot 30 jaar laten juist de laagste score zien (7,2). Dat wijst erop dat in deze leeftijdsgroep meer eenzaamheid voorkomt. Ook onder alleenstaanden (7,0) komt meer eenzaamheid voor. Naar opleidingsniveau zijn de verschillen niet significant. Het verschil wordt groter als wordt ingezoomd op mensen die wel eens problemen ondervinden in het dagelijks leven (7,0) en met name mensen die veel problemen ervaren (6,0) en mensen die op niemand kunnen terugvallen (3,9). Eenzaamheid komt bij deze groepen inwoners meer voor.

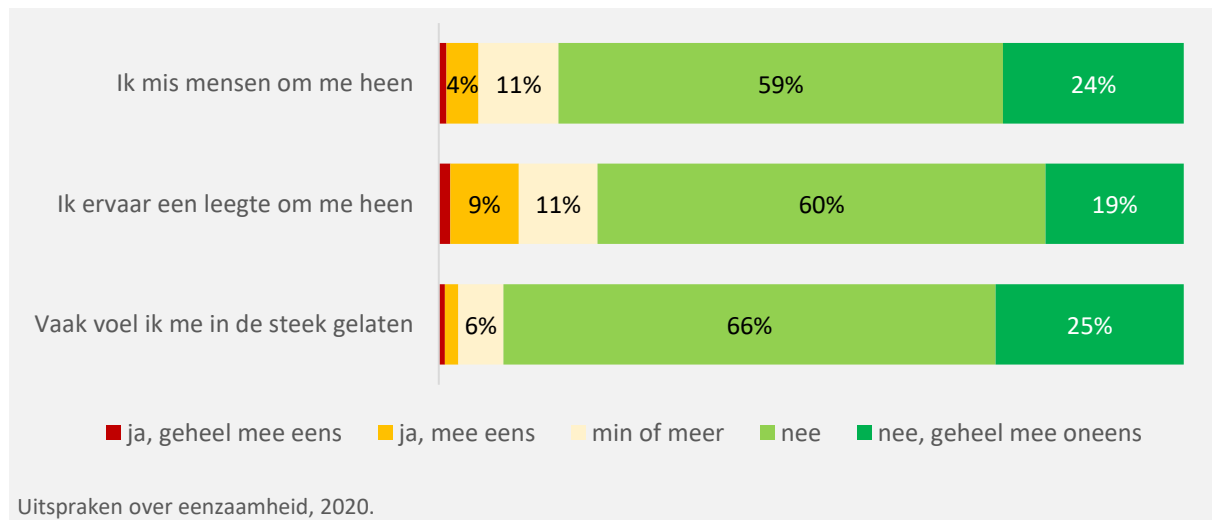
Eén van de signalen van eenzaamheid is de mate waarin mensen buitenshuis contacten hebben. Net als bij de vorige metingen geven negen op de tien inwoners (89%) aan regelmatig contacten buitenshuis te hebben. Eén op de tien heeft dat niet.

Uitspraken over eenzaamheid en sociale contacten

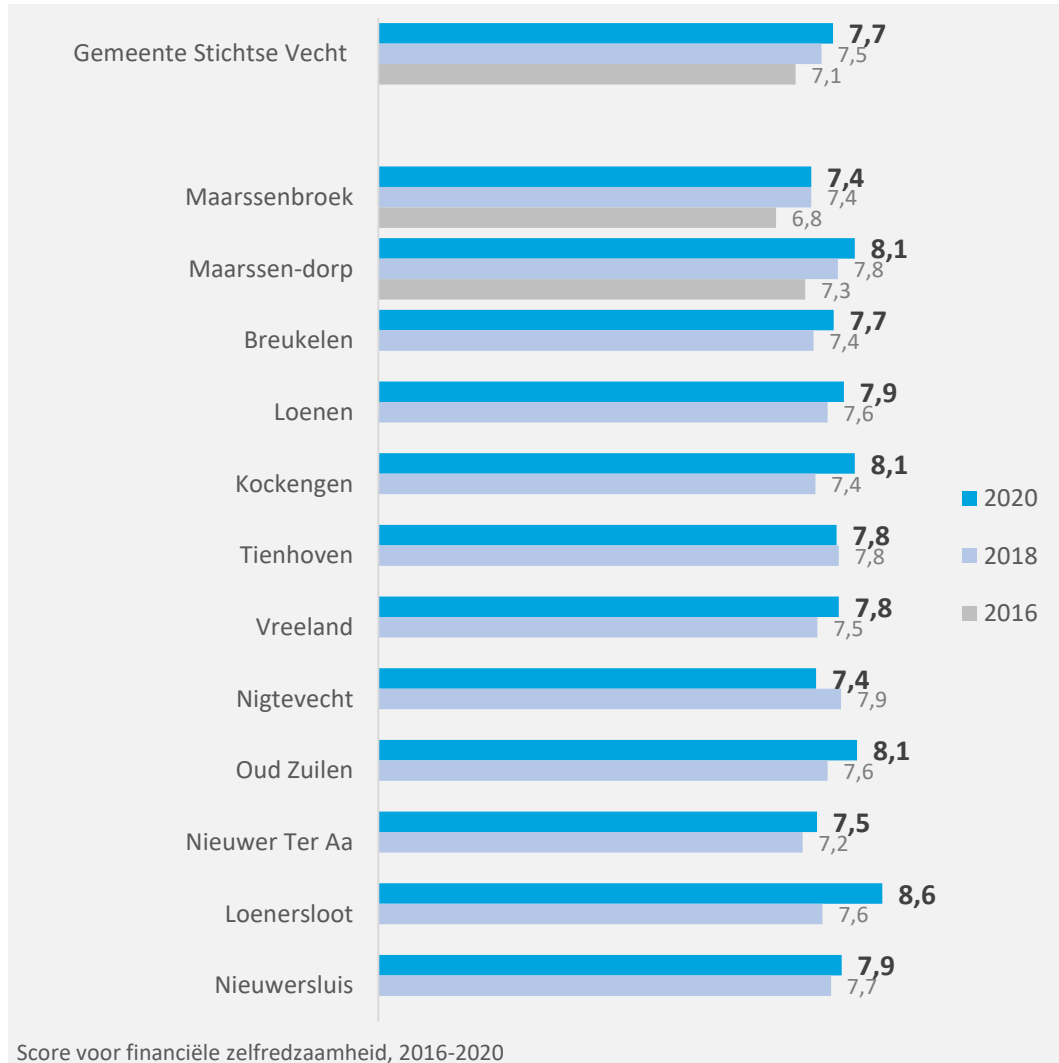
Op basis van het model van Giersveld-De Jong zijn zes uitspraken voorgelegd, die inzicht geven in de mate waarin mensen zich verbonden voelen met anderen of zich eenzaam voelen.

Acht tot negen op de tien inwoners hebben genoeg mensen om zich heen om op terug te kunnen vallen (84%) en hebben voldoende mensen op wie men volledig kan vertrouwen (79%) en waar men zich mee verbonden voelt (78%). Circa 5% onderschrijft deze uitspraken niet, dit zijn de mensen die zich vaker eenzaam voelen. Dat zijn ook de mensen die hebben aangegeven zich vaak in de steek gelaten te voelen, wel eens mensen om zich heen te missen en/of een leegte te ervaren (5-10%).

De cijfers bevestigen dat de mate van eenzaamheid beperkt is, maar laten ook zien dat per saldo circa 5% tot 10% van de inwoners zich (wel eens) eenzaam voelt. Vooral oudere alleenstaanden, lager opgeleiden en mensen die wel eens of vaak problemen ervaren, voelen zich vaker dan gemiddeld eenzaam.

- Financiële zelfredzaamheid
- Rondkomen van het huishoudinkomen

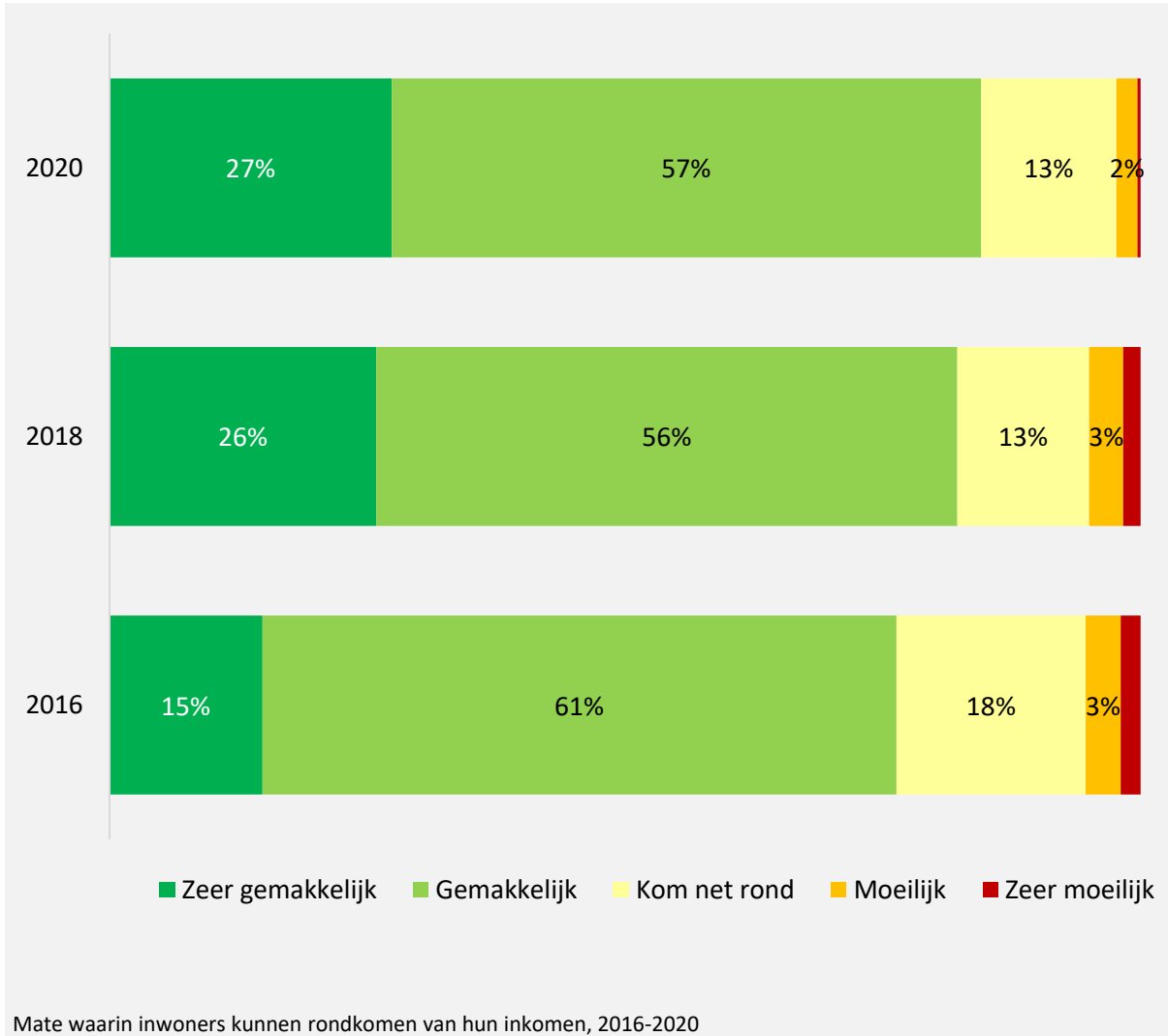
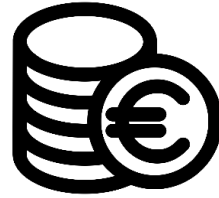
De financiële zelfredzaamheid van mensen zegt iets over hun financiële draagkracht en -last. De score is afgeleid van de mate waarin inwoners kunnen rondkomen van het totale netto-inkomen van het huishouden. De score van de gemeente Stichtse Vecht op financiële zelfredzaamheid is 7,7. De score laat een geleidelijke toename zien sinds 2016 (7,1). Dat betekent dat de financiële zelfredzaamheid van de inwoners is verbeterd. Daarbij speelt het gunstige economische klimaat van de afgelopen jaren wellicht een rol.

De score varieert enigszins tussen de kernen en loopt uiteen van 7,4-7,5 in Maarssenbroek, Nigtevecht en Nieuwer ter Aa tot 8,1 in Maarssen-dorp, Kockengen en Oud-Zuilen en 8,6 in Loenersloot. In de meeste kernen is de score hoger dan in 2018. Alleen in Nigtevecht is sprake van een lagere score.

Naar leeftijdsgroep varieert de score nauwelijks. Inwoners met een lagere opleiding (7,3) scoren wel wat lager dan gemiddeld; middelbaar opgeleiden (7,4) en met name hoger opgeleiden (8,1) laten meer financiële zelfredzaamheid zien. Ook op dit punt is er een duidelijk verschil tussen inwoners die niet worden geconfronteerd met dagelijkse problemen (8,0) en mensen die soms (7,3) of vaak (6,4) problemen ervaren.

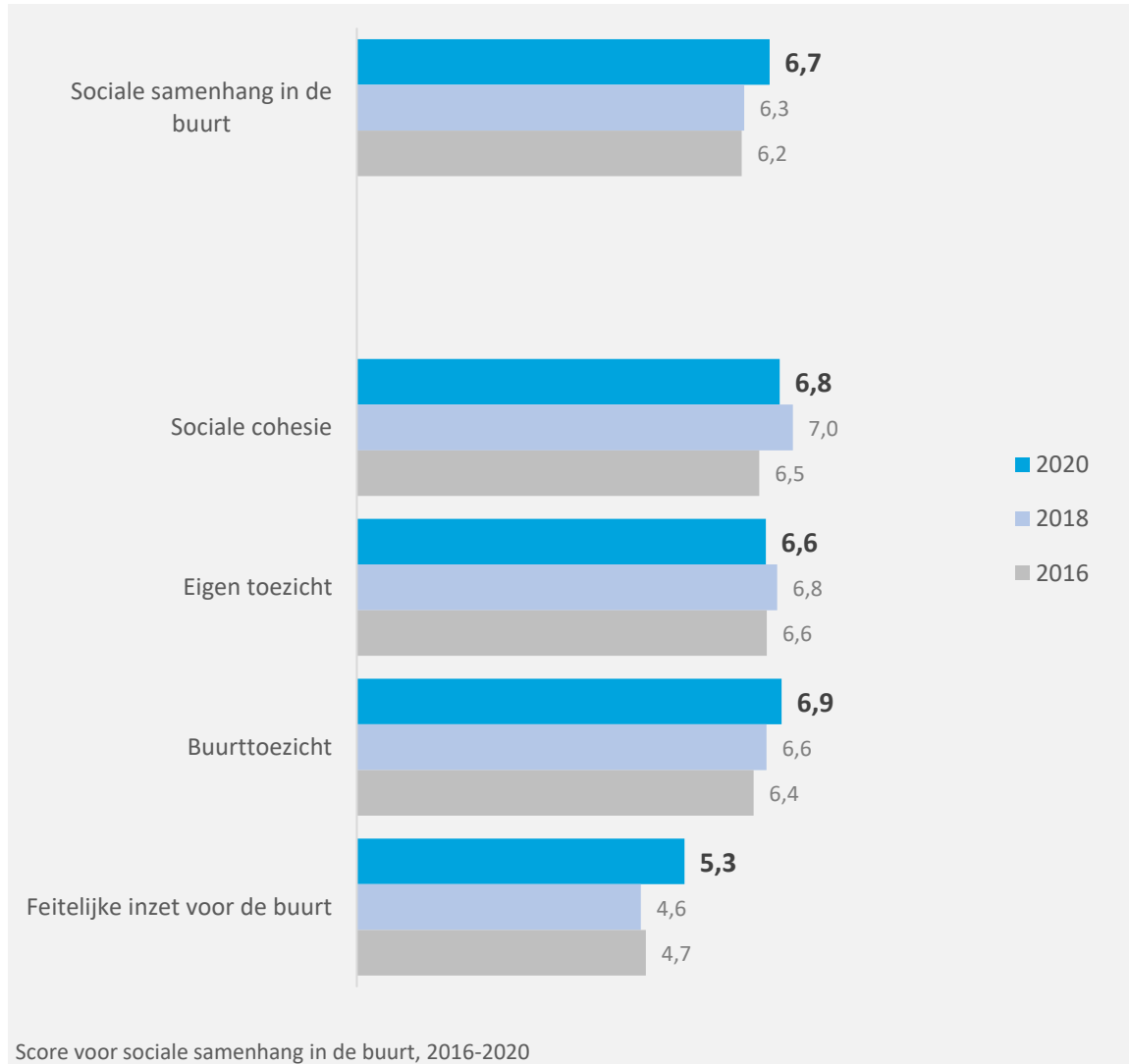
Inwoners die zich op financieel gebied goed kunnen redden, scoren ook hoger op zelfredzaamheid en de (beperkte) mate van eenzaamheid.

Rondkomen van het huishoudinkomen

De meeste inwoners van de gemeente Stichtse Vecht (84%) kunnen (zeer) gemakkelijk rondkomen met hun netto-huishoudinkomen. Dat is nog iets meer dan in 2018 (82%) en ook meer dan 2016 (76%). Dit verklaart ook waarom de score omhoog is gegaan. Het ging beter met de economie, meer mensen hadden een baan. Aan de andere kant zegt één op de acht respondenten (13%) net rond te komen en geeft circa 2% aan (grote) moeite te hebben om rond te komen (maar dit aandeel daalt sinds 2016). Het percentage inwoners dat moeite heeft om rond te komen verschilt nauwelijks tussen de kernen.

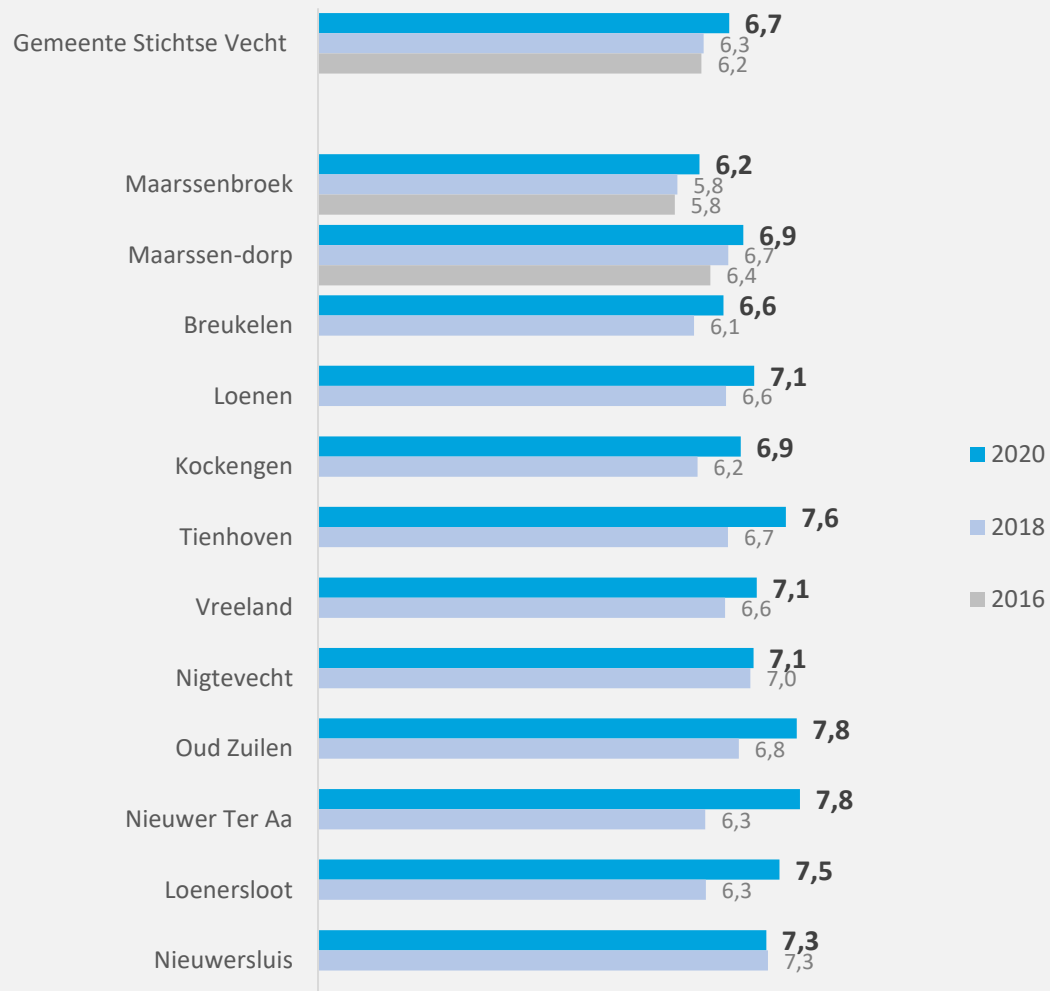
- Sociale cohesie
- Contacten tussen buurtbewoners
- Eigen toezicht en buurttoezicht
- Aanspreken van buurtgenoten
- Sociaal klimaat
- Inzet voor de buurt

Bij de sociale samenhang in de buurt gaat het zowel om de sociale cohesie als om de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Deze aspecten vormen een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten en voor het tegengaan van buurtverval. Achter de score voor sociale samenhang in de buurt zitten onderliggende scores voor sociale cohesie (ofwel de betrokkenheid bij de buurt en buurtcontacten), sociale controle (het eigen toezicht en het buurttoezicht: hoe reageert men zelf op voorvallen in de buurt en wat verwachten mensen van hun buurtgenoten?) en de feitelijke inzet voor de buurt (inzet in het afgelopen jaar en in de toekomst).

De gemiddelde score voor sociale samenhang in de buurt in de gemeente Stichtse Vecht is 6,7. Dat is iets hoger dan in 2018 (6,3) en 2016 (6,2). Van de onderliggende scores zijn die voor sociale cohesie (6,8) en sociale controle (het eigen toezicht (6,6) en het buurttoezicht (6,9)) hoger dan die voor de feitelijke inzet voor de buurt (5,3). Deze laatste subscore ligt duidelijk op een lager niveau. Dat komt omdat lang niet iedereen zich inzet of wil inzetten voor de buurt, dat kun je ook niet verwachten. De score voor feitelijke inzet neemt wel toe. Dat geldt ook voor de score voor het buurttoezicht. De twee andere subscores blijven ongeveer gelijk.

Sociale samenhang in de buurt

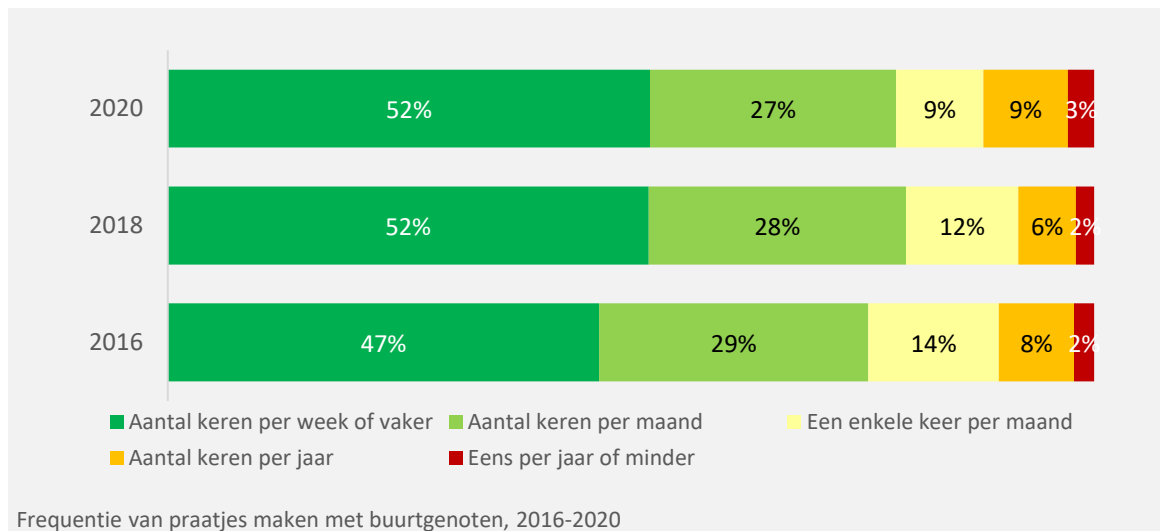

Sociale samenhang in de buurt, naar wijk/kern, 2016-2020

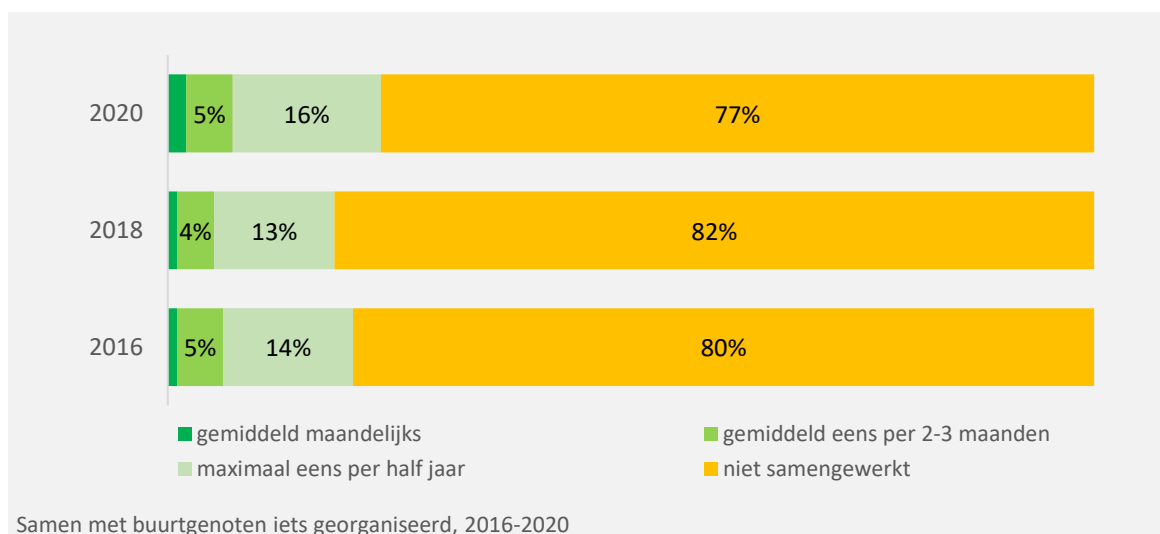
De sociale samenhang verschilt tussen de kernen. In de kleine(re) kernen van de gemeente is de score beduidend hoger (7,1 of meer) dan gemiddeld, in Breukelen (6,6), Maarsse-dorp (6,9) en Kockengen (6,9) is de score ongeveer gemiddeld en de laagste score is voor Maarssebroek (6,2). Dat was in 2016 en 2018 ook zo. In de kleine(re) kernen is sociale cohesie groter dan gemiddeld, is meer toezicht in de buurt en zijn meer inwoners actief voor de buurt. Maarssebroek scoort op al deze aspecten minder goed dan gemiddeld, vooral wat betreft sociale cohesie en inzet voor de buurt. Ook in Maarssebroek is de score voor de sociale samenhang in de buurt echter wel hoger dan bij de vorige metingen, net als in vrijwel alle andere kernen. Dat betekent dat de sociale samenhang is verbeterd.

Onder gezinnen met kinderen is de sociale samenhang in de buurt het grootst (6,5). Alleenstaanden scoren lager (5,4) dan gemiddeld, hebben op alle punten een lagere score dan gemiddeld. Dat geldt ook voor inwoners die soms (5,7) of vaak (5,3) problemen ervaren in het dagelijks leven en voor mensen die niemand hebben om op terug te vallen (4,5). Dit zijn de kwetsbare groepen in de samenleving.

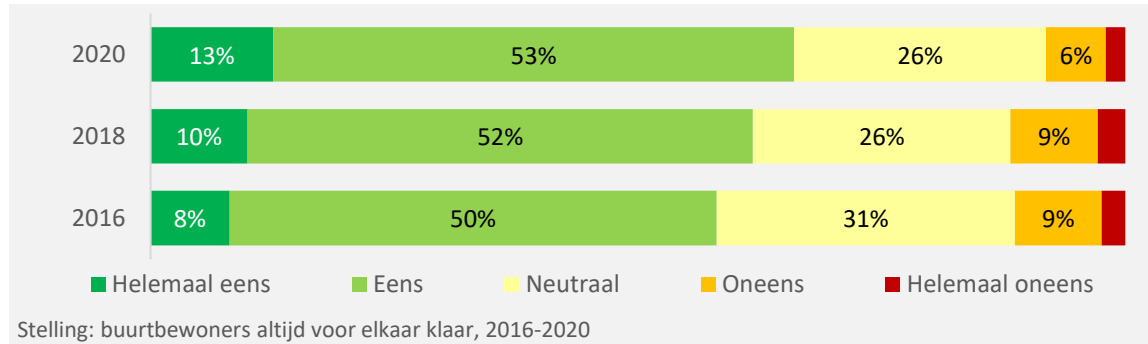
Ook onder jongeren tot 30 jaar (5,9) en onder 75-plussers (6,3) is de score voor sociale samenhang in de buurt lager dan gemiddeld. Bij jongeren is de lagere score vooral gerelateerd aan minder sociale cohesie (5,6), bij de 75-plussers is de sociale cohesie juist hoog (7,2), maar de feitelijke inzet laag (3,7). Ook lager opgeleiden scoren iets lager op sociale samenhang in de buurt (6,5), vooral omdat deze groep lager scoort op feitelijke inzet (4,5). Hoger opgeleiden laten hiervoor een hogere score zien (6,1) en daarom ook voor de sociale samenhang als geheel (7,0). Wat betreft sociale cohesie en toezicht zijn de verschillen tussen groepen veel kleiner. In buurten met sociale huurwoningen is de sociale samenhang in de buurt veelal lager (score 5,9) dan in buurten met vooral koopwoningen (6,8).

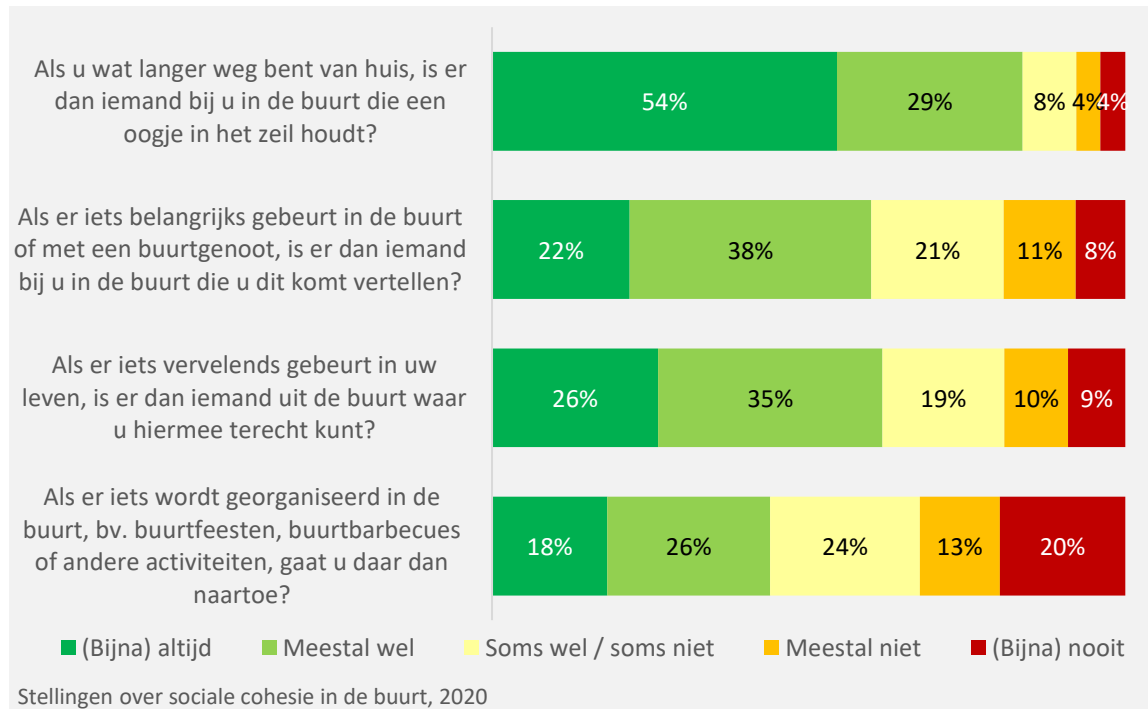
Contacten tussen buurtbewoners zijn een indicatie voor de onderlinge relatie tussen bewoners en daarmee van de sociale cohesie in de buurt. Veel inwoners (79%) maken regelmatig een praatje met anderen in de buurt: bij ruim de helft van de inwoners (52%) gebeurt dit zelfs tenminste wekelijks en bij een kwart (27%) gemiddeld een paar keer per maand. Eén op de tien inwoners (9%) spreekt de buurtbewoners hooguit enkele keren per jaar en bij 3% is dit nog minder vaak het geval. De cijfers lijken sterk op die van 2018 en 2016. In Maarssebroek is het aantal contacten met buurtbewoners het kleinst, en ook in Maarsse-dorp, Breukelen en Kockengen en Loenen spreken buurtbewoners elkaar minder vaak dan in de kleine(re) kernen.

Minder vaak werken buurtbewoners samen om iets te organiseren, bijvoorbeeld een buurtfeest of andere sociale activiteit. Een kwart (23%) van de respondenten heeft hier het afgelopen jaar tijd in gestopt. Vaak gaat het om beperkte inzet. Circa 7% heeft zich hier tenminste één keer per drie maanden voor ingezet, 16% maximaal één keer per half jaar. Inwoners van Tienhoven (52%), Vreeland (40%) en Nigtevecht (34%) hebben meer dan gemiddeld iets samen met buurtbewoners georganiseerd. In Maarssebroek (14%) en Kockengen (20%) is dit percentage het laagst.

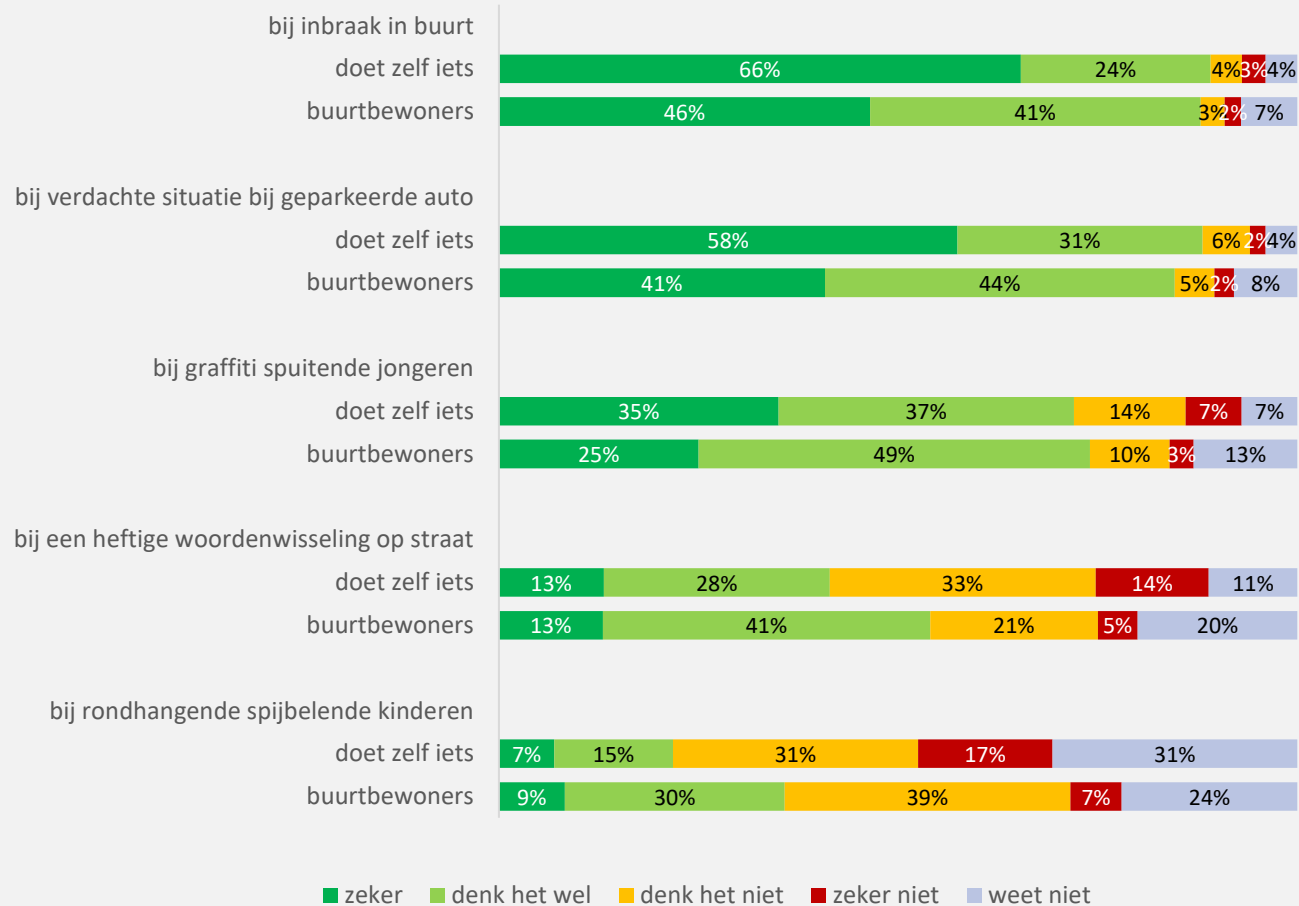

Twee op de drie inwoners (66%) onderschrijven de uitspraak dat buurtbewoners altijd voor elkaar staan. Minder dan 10% is het met deze stelling niet eens. Vergeleken met de voorgaande metingen vinden steeds meer inwoners dat de buurtbewoners altijd voor elkaar klaar staan. Inwoners van Maarssebroek zijn het minst eens met de stelling (54% (helemaal) eens), inwoners van Nieuwer ter Aa (93%), Tienhoven (88%) en Kockengen (83%) het meest.

De respondenten is ook een aantal situaties voorgelegd die een indicatie vormen voor de onderlinge contacten in de buurt. Over het algemeen zijn inwoners hierover eerder positief dan negatief. Zo geeft 83% van de inwoners aan dat ze buurtbewoners kunnen vragen om een oogje in het zeil te houden als ze er even niet zijn, 8% denkt dat dit (meestal) niet te regelen is. Zes op de tien inwoners (61%) kunnen altijd of meestal bij een buurtbewoner terecht als er iets vervelends gebeurt en een vergelijkbaar percentage (60%) gaat er vanuit dat buurtbewoners belangrijk nieuws wel aan elkaar doorgeven. Voor een vijfde van de inwoners geldt dit niet. De interesse voor sociale activiteiten in de buurt is wat kleiner, maar duidt toch op een hoge mate van sociale cohesie: Als er iets georganiseerd wordt in de buurt, gaat 44% hier meestal wel of altijd naar toe en nog eens een kwart (24%) soms wel en soms niet. Eén op de drie inwoners (33%) heeft hier weinig of geen behoefte aan. Op hoofdlijnen zijn deze cijfers sterk vergelijkbaar met die van 2018 en 2016.

Eigen toezicht en buurttoezicht

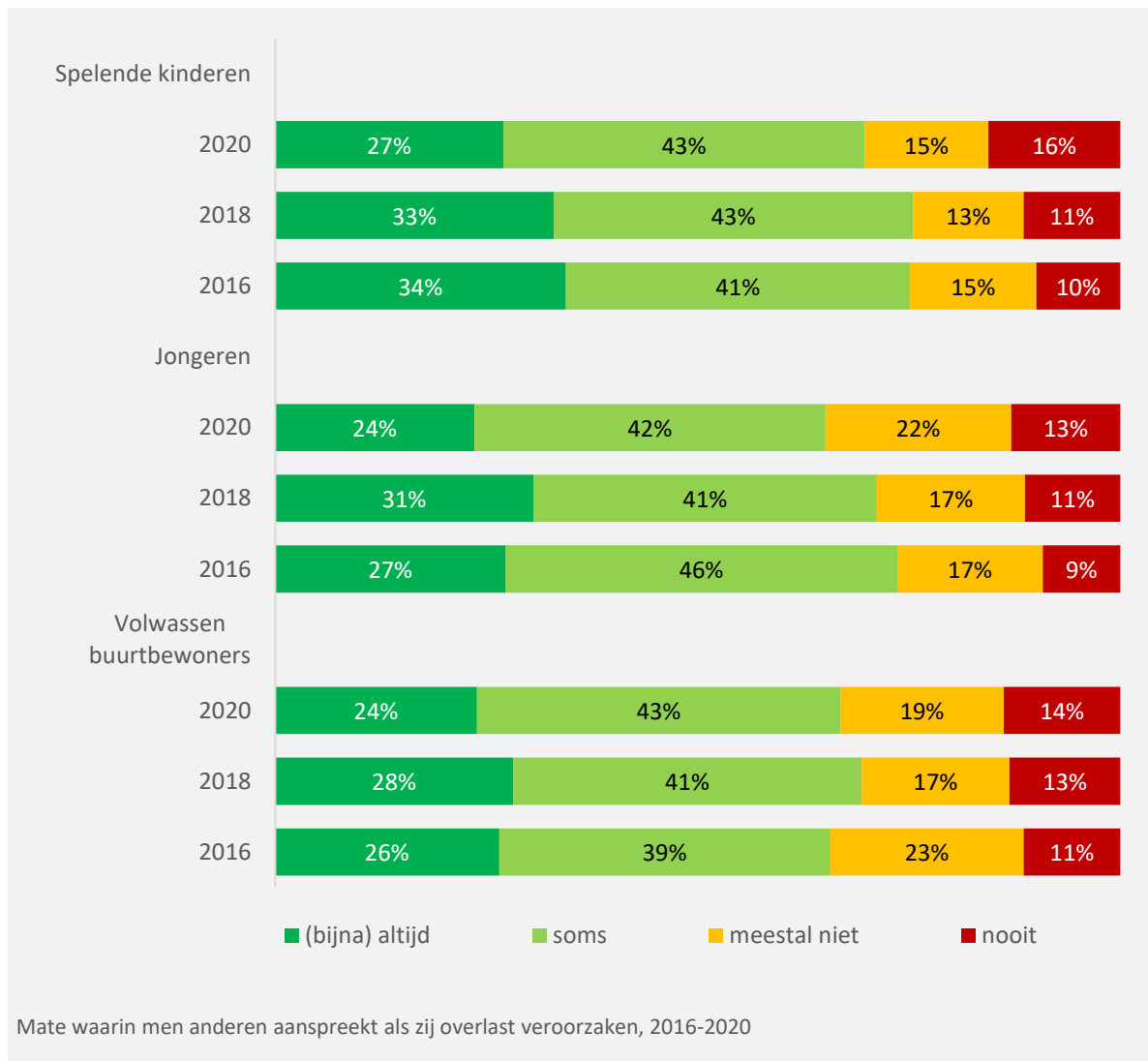

Mate waarin inwoners zelf (zeker of waarschijnlijk) iets doen en denken dat buurtgenoten iets doen wanneer voorvallen in de buurt gebeuren, 2020.

Veel inwoners reageren als er iets gebeurt in de buurt, zeker als het daarbij gaat om materiële zaken, zoals een woninginbraak of het rommelen aan een geparkeerde auto: resp. 90% en 89% van de respondenten reageert hier zeker of waarschijnlijk zelf op. Ook bij het spuiten van graffiti grijpt bijna driekwart (72%) zelf in. Men verwacht dat buurtbewoners bij deze voorvallen ongeveer vergelijkbaar zullen reageren, of iets minder vaak en iets minder stellig (resp. 87%, 85% en 74% denkt dat buurtbewoners zeker of waarschijnlijk zullen reageren).

Minder nadrukkelijk grijpt men zelf in als het gaat om sociale voorvallen, zoals een woordenwisseling op straat (41% doet dan zeker of waarschijnlijk zelf iets) of het zien van spijbelende kinderen (22%). Men verwacht bij deze voorvallen eerder dat buurtbewoners zullen reageren (resp. 56% en 39%). Ook geeft men bij deze voorvallen vaker aan niet te weten hoe men zelf zou reageren of hoe de buurtbewoners reageren.

Op hoofdlijnen lijken de cijfers op die van 2018 en 2016, al lijkt de bereidheid om te reageren op alle aspecten geleidelijk aan iets minder te worden. Dat geldt zowel voor zelf reageren als voor de verwachting dat buurtbewoners reageren.

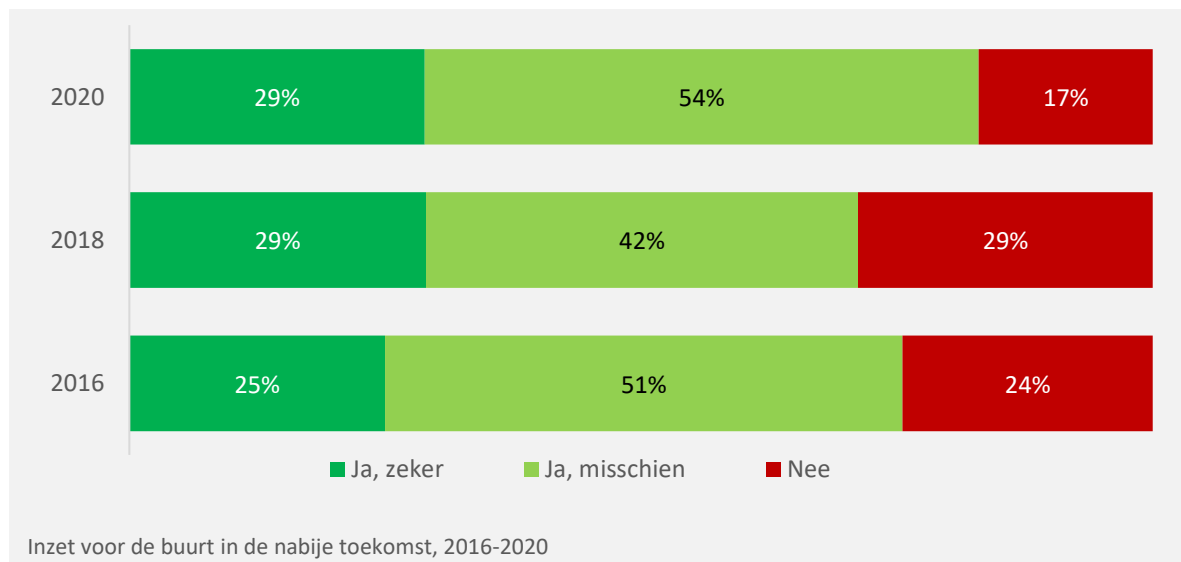
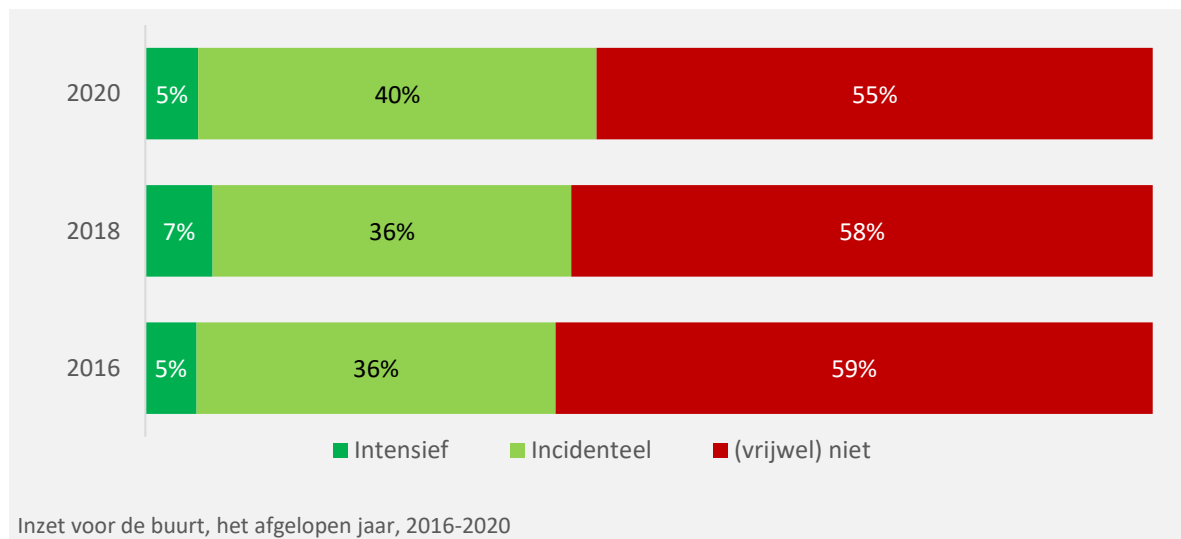

De meeste inwoners van de gemeente Stichtse Vecht hebben er geen moeite mee om spelende kinderen, jongeren of volwassen buurtbewoners aan te spreken als ze overlast veroorzaken. Een kwart van de inwoners geeft aan mensen (bijna) altijd op hun gedrag aan te spreken en nog eens vier op de tien zeggen dat soms wel en soms niet te doen. Het maakt niet zoveel uit om welke doelgroep het dan gaat: volwassenen worden in gelijke mate aangesproken als jongeren en kinderen. Eén op de zes tot zeven inwoners (13%-16%) zal anderen nooit aanspreken wanneer deze overlast veroorzaken, 15% tot 22% doet dit meestal niet.

Vergeleken met 2018 en 2016 is het percentage respondenten dat kinderen en jongeren aanspreekt als ze overlast veroorzaken wel licht gedaald. Het percentage inwoners dat volwassen buurtbewoners aanspreekt als ze overlast veroorzaken is ongeveer gelijk gebleven.

Inwoners van de kleine kernen hebben er minder moeite mee om anderen aan te spreken op hun gedrag, in Maarssenbroek, Breukelen en Loenen liggen de percentages iets onder het gemiddelde.

Mensen die anderen niet aanspreken als ze overlast veroorzaken durven dat vaak niet (31%), vinden het niet nodig (27%) of bemoeien zich liever niet met anderen (17%). Daarnaast vinden veel mensen het een taak van de politie om anderen aan te spreken op hun gedrag (23%).

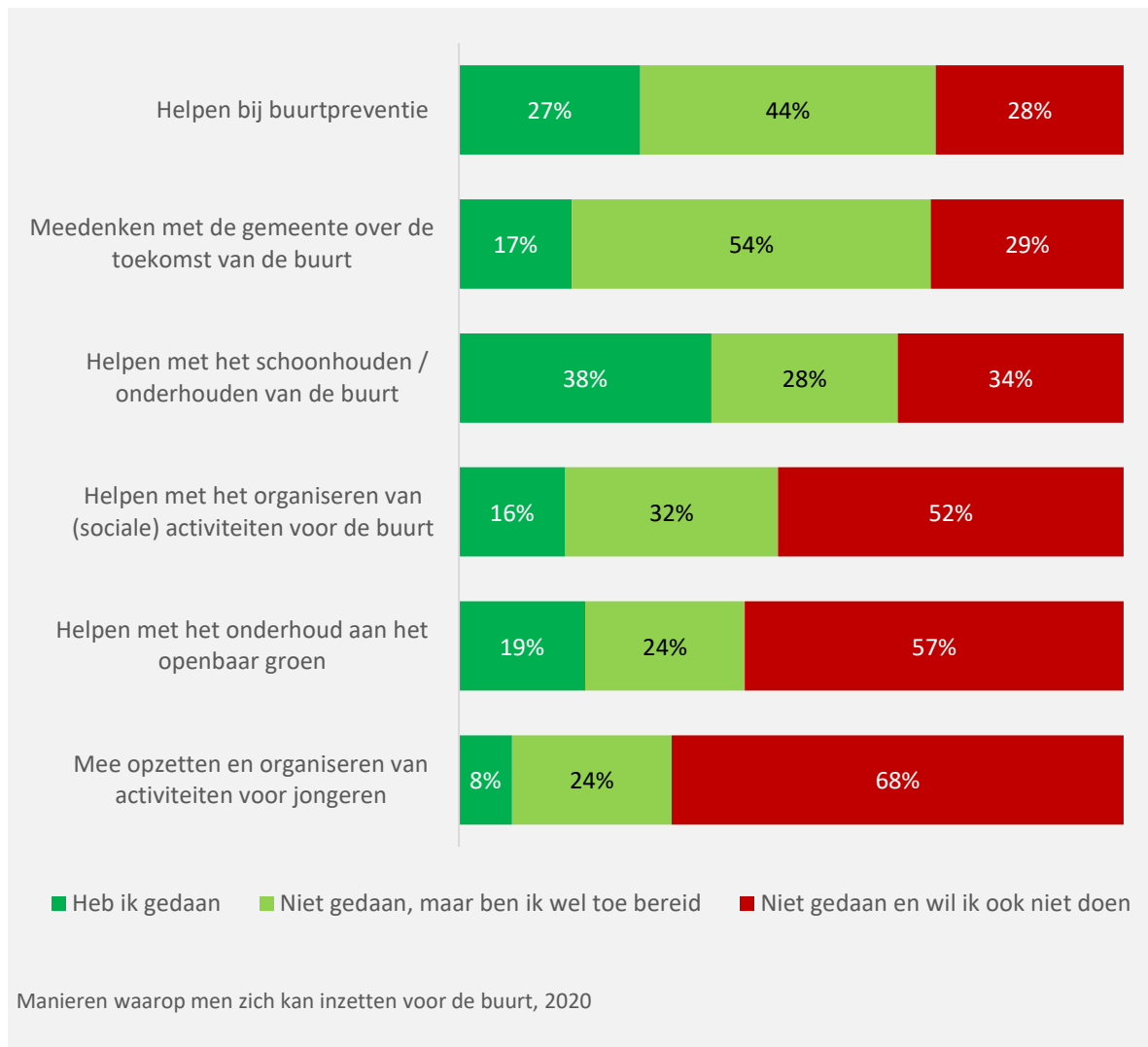

Bijna de helft (45%) van de inwoners van de gemeente Stichtse Vecht heeft zich het afgelopen jaar ingezet voor de buurt. In de meeste gevallen gaat het om incidentele inzet (40%), 5% heeft zich intensief ingezet. Ten opzichte van de vorige metingen is de inzet voor de buurt licht toegenomen (41% in 2016, 42% in 2018).

De belangrijkste redenen voor mensen om zich *niet* in te zetten voor de buurt zijn dat er geen noodzaak is ("het is prima zo") (41%), gebrek aan tijd (26%) of daar denk ik niet aan (25%).

Het percentage inwoners dat zich heeft ingezet voor de buurt is het grootst in de kleine(re) kernen, met name in Nieuwer ter Aa (81%!), Tienhoven (73%), Loenersloot (73%) en Vreeland (59%). In Maarssenbroek (37%), Kockengen (38%) en Oud-Zuilen (40%) blijft de inzet voor de buurt iets achter bij het gemiddelde. Inwoners uit een gezin met kinderen zetten zich vaker dan gemiddeld in voor de buurt (52%); dat geldt ook voor 30- tot 44-jarigen (57%) en hoger opgeleiden (53%). Met name onder lager opgeleiden (36%), jongeren (38%) en 65-plussers (34%) is de inzet voor de buurt minder groot.

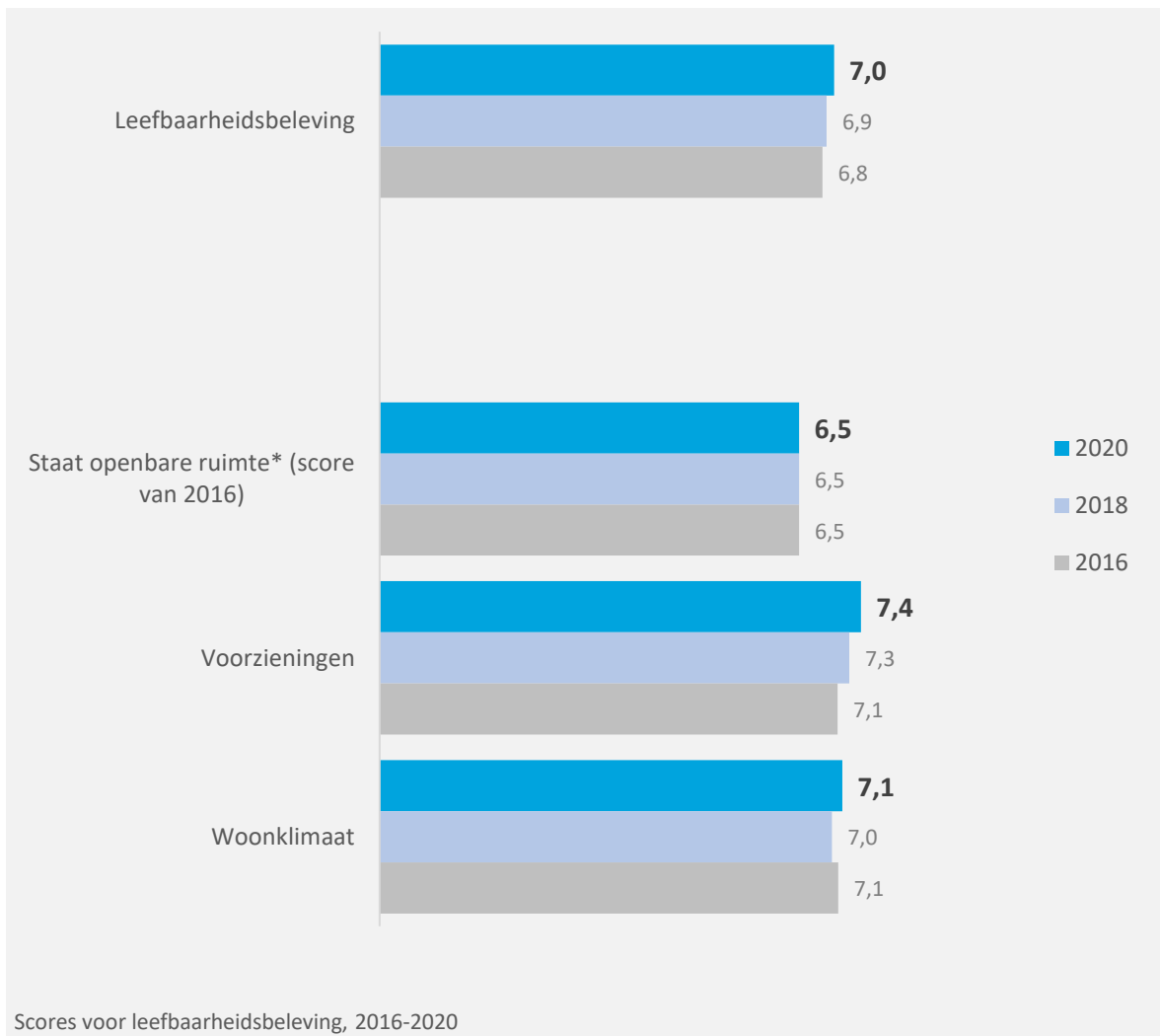
Het potentieel aan inzet voor de buurt in de toekomst is groter: meer dan acht op de tien (83%) inwoners hebben aangegeven dat ze zich zeker (29%) of misschien (54%) wel voor de buurt willen inzetten. Ook hier is sprake van een toenemende belangstelling (2016 76%, 2018: 71%).

De inwoners die zich willen inzetten voor de buurt gaan vooral voor het helpen bij buurtpreventie (71% doet dit of wil dit wel doen, waarvan 27% het al heeft gedaan), het meedenken over de toekomst van de gemeente (resp. 71% en 17%) en het helpen met het onderhoud van de buurt (resp. 66% en 38%). Een kleiner aandeel wil ook wel helpen bij het organiseren van buurtactiviteiten (48%, 16%) en/of bij het helpen aan het onderhoud van het groen (43%, 19%). Minder interesse is er voor het helpen bij het organiseren van activiteiten voor jongeren (32% doet dit of wil dit wel doen, 8% heeft het ook al eens gedaan). Veel inwoners helpen nu al bij het onderhoud van de buurt en/of bij de buurtpreventie.

Bij de inwoners van Maarssebroek is de belangstelling om iets te doen op alle aspecten lager dan gemiddeld.

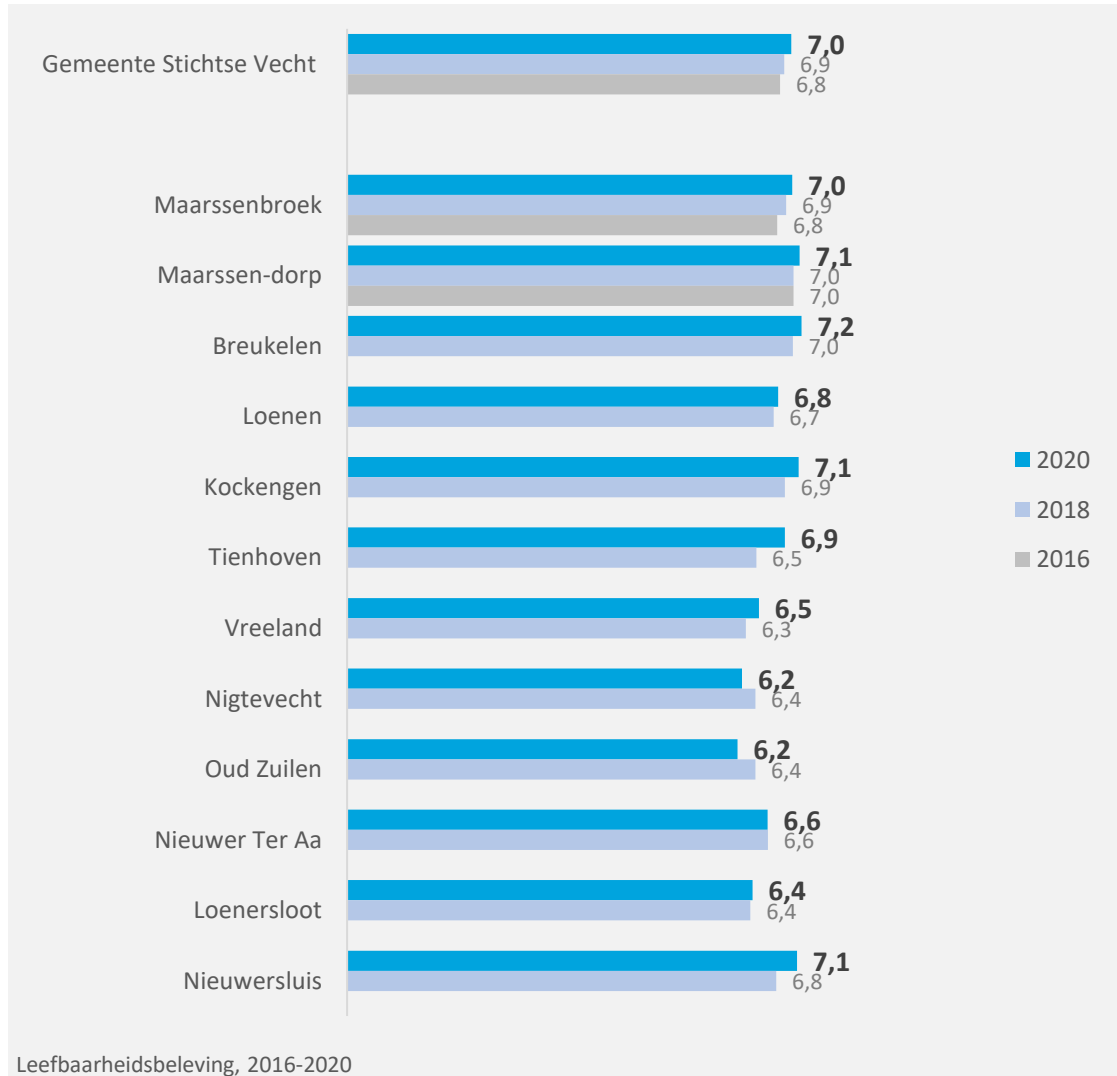
- Leefbaarheidsbeleving
- Staat van de openbare ruimte
- Tevredenheid over voorzieningen
- Woonklimaat

De term leefbaarheid heeft in dit onderzoek betrekking op de woonkwaliteit van kernen, in termen van fijn leven en prettig wonen in de eigen woonbuurt. Het gaat vooral om de beleving van de leef- en woonomgeving, inclusief de aanwezigheid van voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn de (onderhoud)staat van de openbare ruimte, de nabijheid van een aantal basisvoorzieningen (zoals winkels, zorgvoorzieningen, etc.) en het woonklimaat. De vragen over de (onderhouds)staat van de openbare ruimte in de buurt zijn in de enquête 2018 en 2020 in de gemeente Stichtse Vecht niet gesteld (vanwege overlap met de veiligheidsmonitor), vandaar dat de subscore van 2016 voor dit aspect is gebruikt bij de berekening van de totaalscore voor leefbaarheidsbeleving.

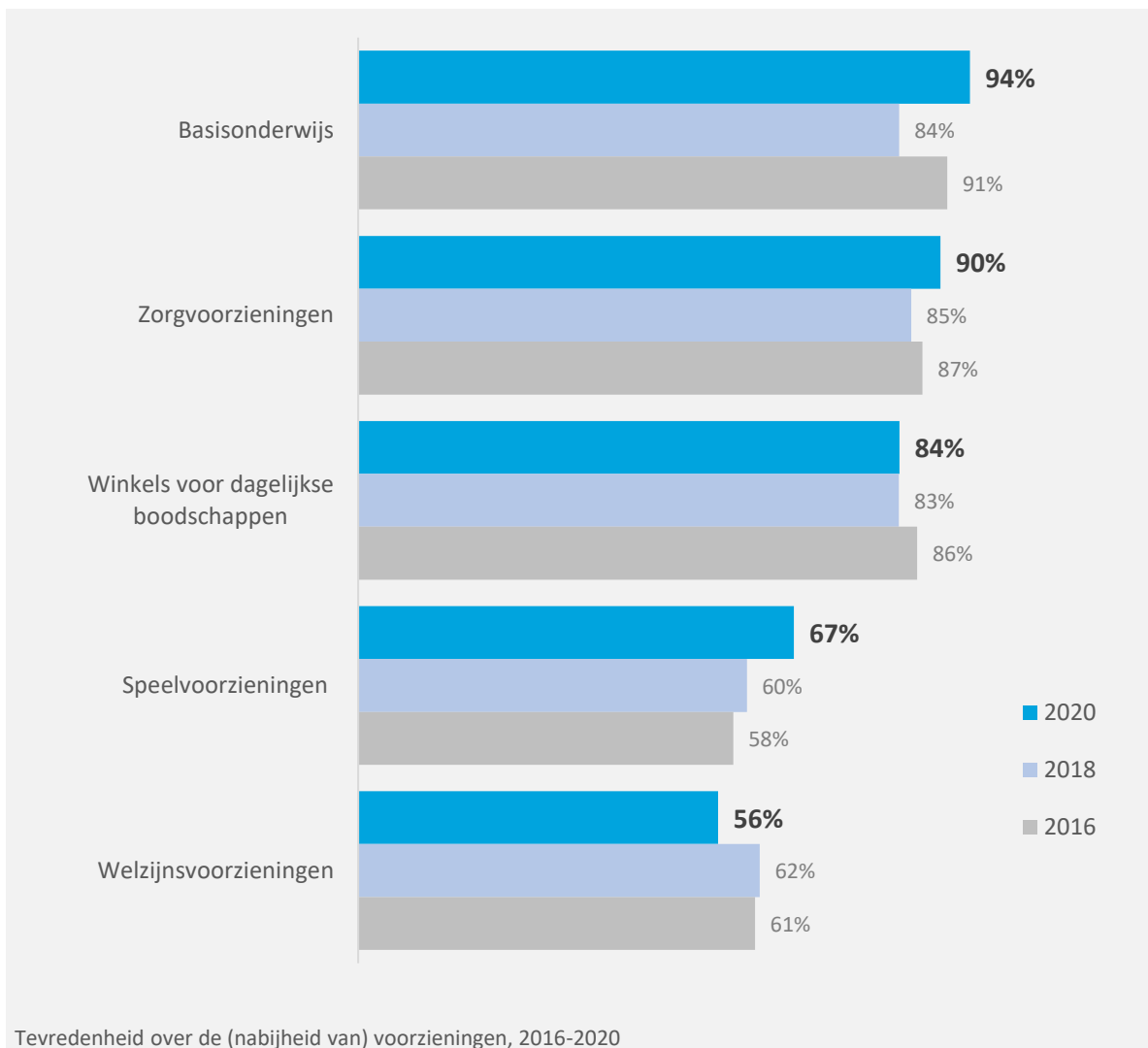
De score voor de (beleving van de) leefbaarheid in de buurt is in de gemeente Stichtse Vecht 7,0. De waardering van de (nabijheid van) voorzieningen neemt licht toe sinds 2016, getuige de iets hogere score (7,4). Met name de waardering voor het basisonderwijs, de gezondheidszorg- en speelvoorzieningen is toegenomen. Deze verbeteringen leiden ertoe dat ook de score voor leefbaarheidsbeleving toeneemt van 6,8 in 2016 naar 7,0 nu.

De score voor leefbaarheidsbeleving verschilt nauwelijks naar leeftijdsgroep en huishoudensamenstelling. Wel is er een verschil tussen inwoners in een eigen woning en in een huurwoning van een corporatie. Voor huurders van een sociale huurwoning is de gemiddelde totaalscore 6,8, voor woningbezitters 7,2. Als het gaat om de voorzieningen is het verschil klein (resp. 7,4 en 7,3), het verschil wordt vooral bepaald door verschillen in waardering van het woonklimaat (resp. 6,7 en 7,2).

De score voor leefbaarheidsbeleving ligt in de meeste kernen rond het gemiddelde (6,8-7,2). Breukelen, Maarsse-dorp, Kockengen en Nieuwersluis scoren een fractie hoger dan gemiddeld. Dat komt doordat zowel het voorzieningenniveau als het woon-klimaat in deze kernen hoger worden gewaardeerd. Nieuwersluis profiteert van de ligging dichtbij Breukelen als het gaat om de nabijheid van voorzieningen. In een aantal kleine kernen zoals Loenersloot, Oud-Zuilen, Nigtevecht en Vreeland is de score lager, met name door de lagere waardering van het voorzieningenniveau. Dit is logisch omdat er in het buitengebied en de kleine kernen minder voorzieningen zijn. Het woonklimaat scoort hier juist vaak hoger dan gemiddeld. De score voor de waardering van het woonklimaat (gemiddeld 7,1) ligt alleen in Maarssebroek (6,9) onder de 7. Vooral in de kleine(re) kernen ligt de score veelal op 7,5 of hoger.

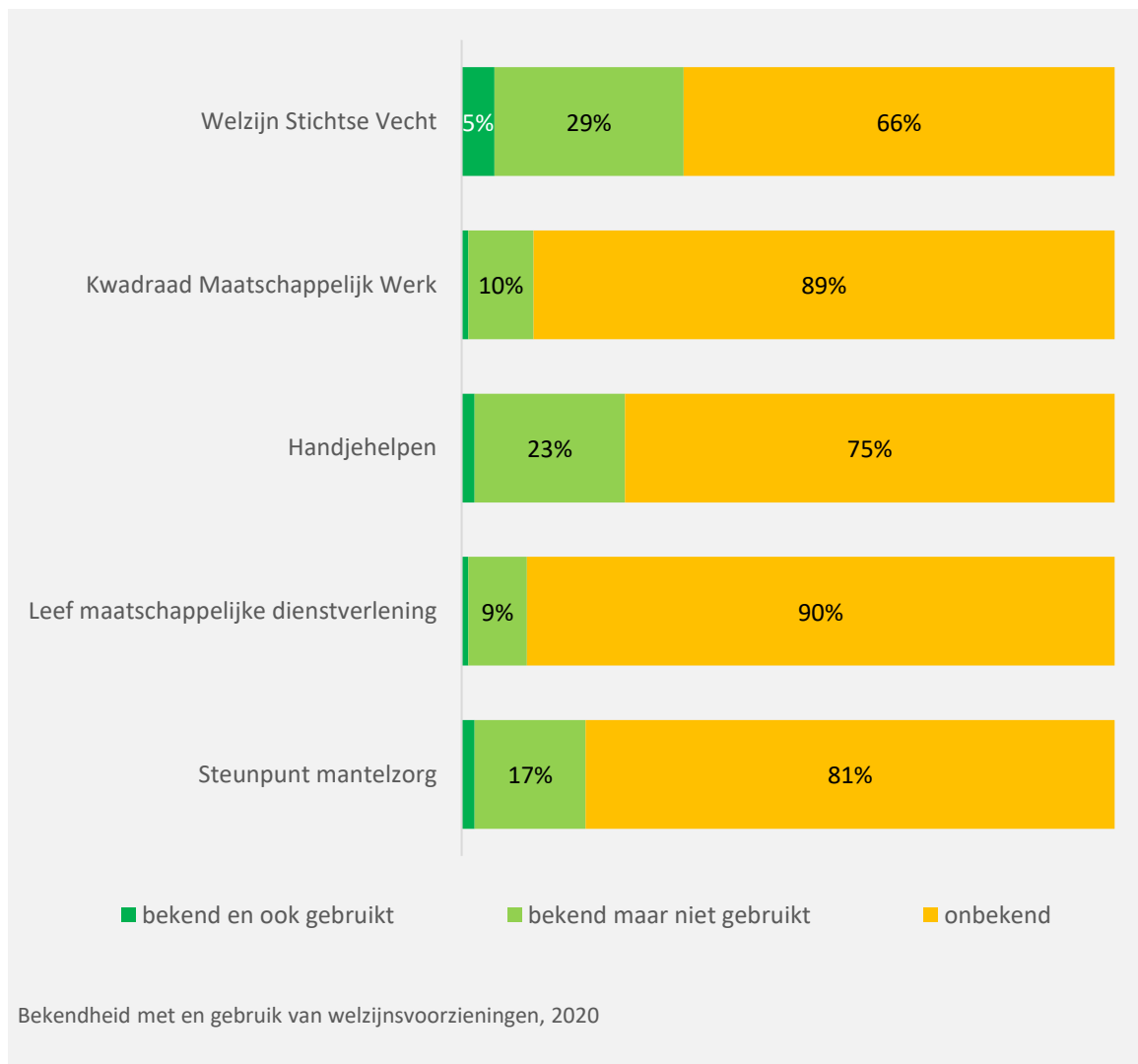
Vergeleken met 2018 laten vooral Tienhoven, Vreeland, Nieuwersluis, Kockengen en Breukelen een lichte verbetering zien in de score. Alleen in Oud-Zuilen en Nigtevecht is de score nu iets lager dan in 2018.

Het merendeel van de ouders met kinderen vindt dat basisonderwijs voldoende nabij is (94%). Ook over het aanbod of de nabijheid van (gezondheids)zorgvoorzieningen (90%) en winkels voor dagelijkse boodschappen (84%) is het merendeel (zeer) tevreden. Twee op de drie inwoners zijn (ook) tevreden over het aanbod of de nabijheid van speelvoorzieningen (67%). Over het aanbod van welzijnsvoorzieningen (56%) is men het minst te spreken.

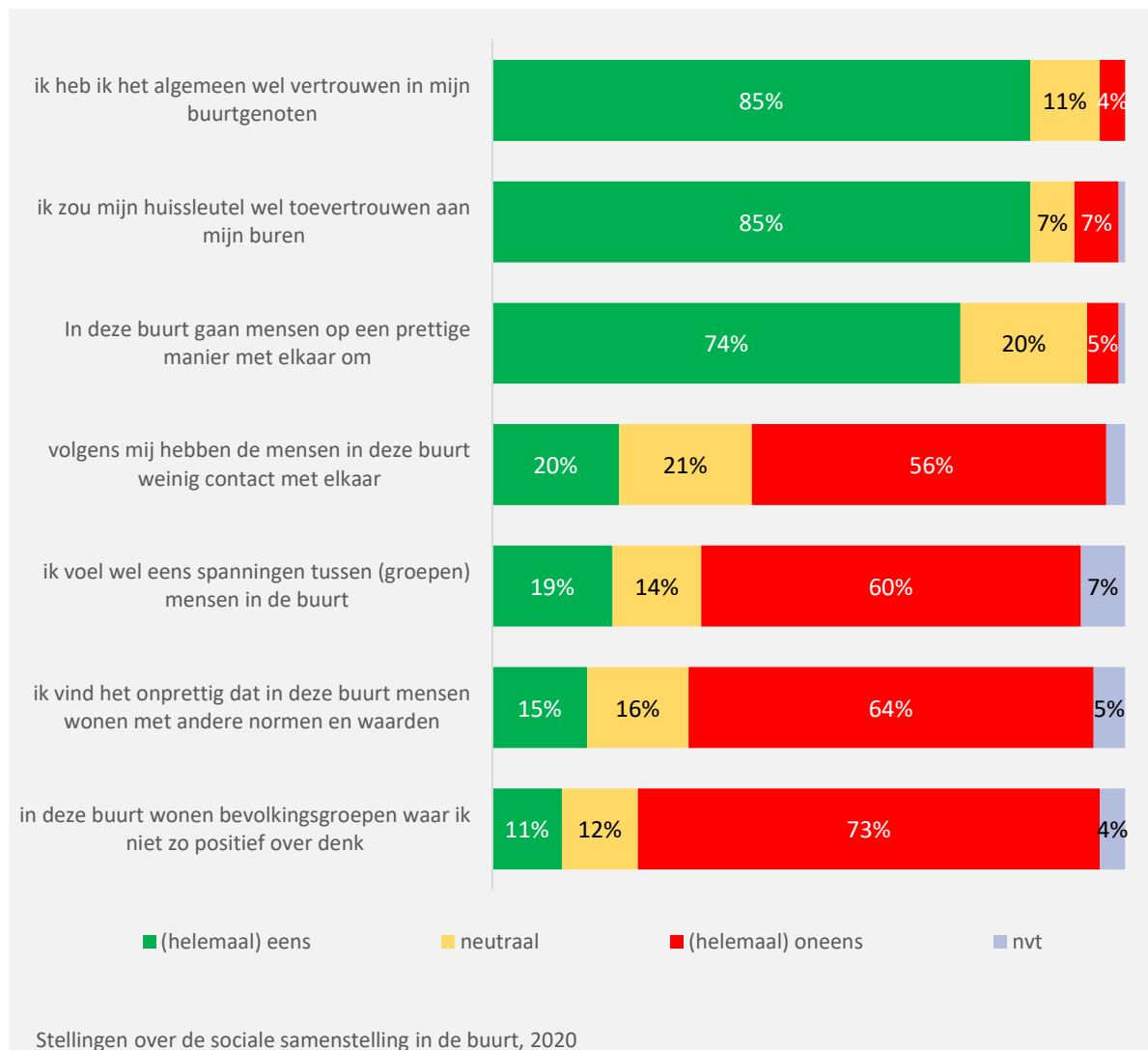
Voor de meeste voorzieningen is de mate van tevredenheid ten opzichte van 2018 en 2016 toegenomen of tenminste gelijk gebleven. Alleen de tevredenheid over de welzijnsvoorzieningen is gedaald ten opzichte van 2016 en 2018.

De tevredenheid over het aanbod of de nabijheid van voorzieningen verschilt behoorlijk tussen de kernen. Logischerwijs is de tevredenheid hierover in de kleine kernen in het buitengebied (veel) lager dan gemiddeld. Dat geldt vooral voor Oud-Zuilen, Nigtevecht, Loenersloot, Vreeland, Nieuwer ter Aa (scores lager dan 6) en in mindere mate Tienhoven (6,5). In de grotere kernen is de score aanzienlijk hoger, omdat er meer voorzieningen zijn, zoals in Breukelen (8,0), Maarssenbroek (7,7), Maarssen-dorp (7,6), Kockengen (7,4) en in mindere mate Loenen (6,8). Nieuwersluis profiteert op dit punt van de ligging bij Breukelen (7,2). Het gaat bij dit verschil met name over winkels, het basisonderwijs en gezondheidszorg- en welzijnsvoorzieningen. Over de speelvoorzieningen is men ook in een aantal kleine kernen meer dan gemiddeld tevreden, hier is de relatie met de omvang van de kern niet van invloed op de score.

De inwoners van de gemeente Stichtse vecht is gevraagd of men bekend is met enkele welzijnsvoorzieningen en zo ja, of men deze ook wel eens gebruikt heeft en hoe men deze voorzieningen dan beoordeelt. Van deze voorzieningen is Welzijn Stichtse Vecht het meest bekend (34%), gevolgd door handjehelpen (25%) en het Steunpunt mantelzorg (19%). De organisaties Kwadraad Maatschappelijk werk (11%) en Leef maatschappelijke dienstverlening (10%) zijn minder bekend. De mate waarin de voorzieningen zijn gebruikt is beperkt. Circa 5% heeft wel eens gebruik gemaakt van Welzijn Stichtse Vecht, de andere voorzieningen zijn door 1-2% van de inwoners gebruikt.

De gebruikers van de welzijnsvoorzieningen zijn over het algemeen (zeer) tevreden over wat de kwaliteit van de voorzieningen. Van de gebruikers van Welzijn Stichtse Vecht (88% (zeer) tevreden), Kwadraad (79%), Leef (90%) en het Steunpunt mantelzorg (97%) is de overgrote meerderheid tevreden tot zeer tevreden en de rest veelal "neutraal". Over Handjehelpen is 71% (zeer) tevreden. Let wel het gaat hierbij om kleine absolute aantallen.

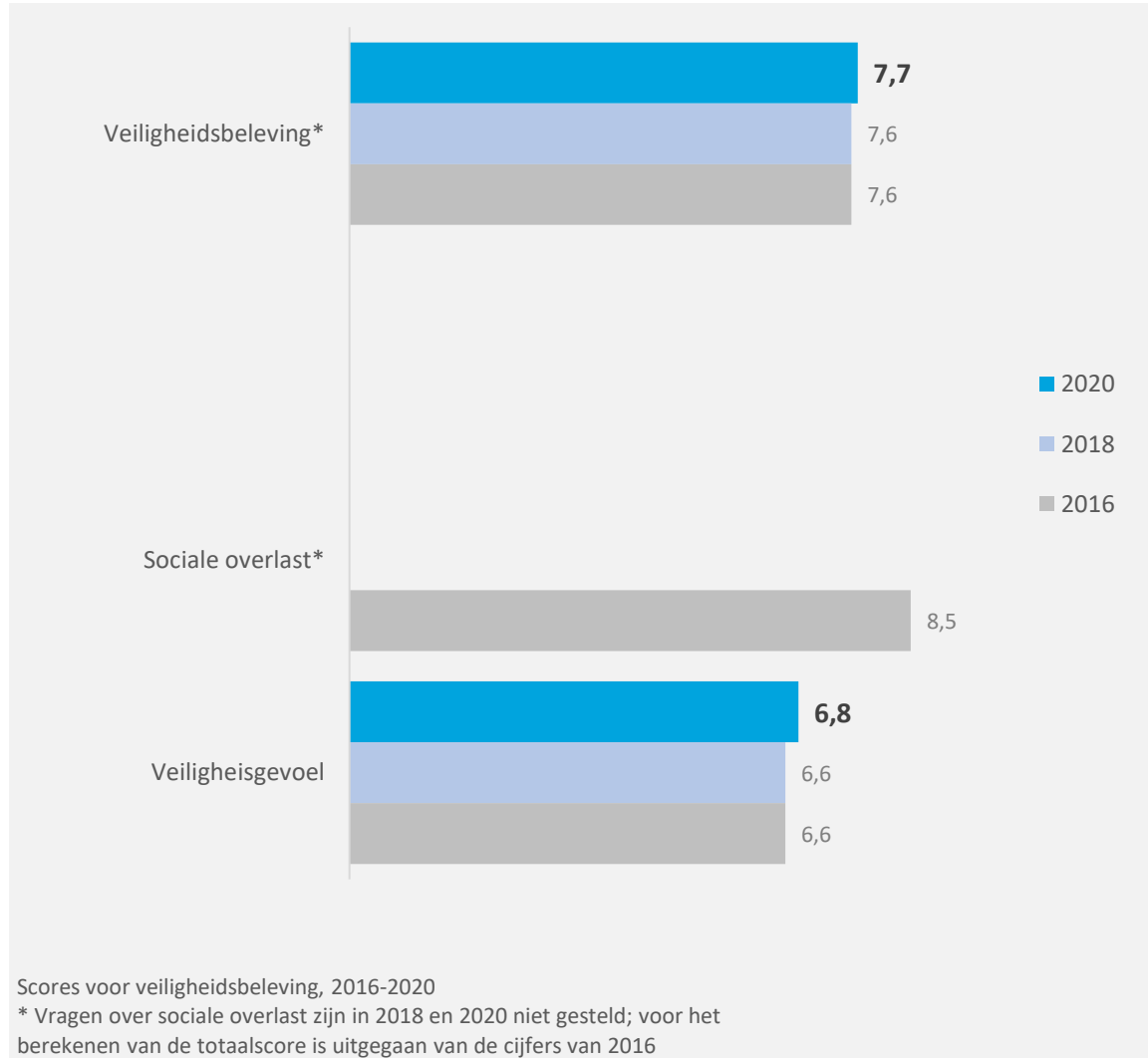

Over het algemeen hebben inwoners van de gemeente Stichtse Vecht een goede relatie met hun buurtbewoners. Zo vertrouwt 85% zijn of haar buurtgenoten en zou een even groot aandeel zijn of haar huissleutel toevertrouwen aan een van de buren (85% (helemaal) eens). Drie op de vier bewoners (74%) zijn van mening dat men in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaat. Minder dan 10% van de inwoners is het met deze stellingen niet eens. De cijfers lijken heel veel op die van 2018.

Aan de andere kant onderschrijft één op de vijf bewoners (20%) de stelling dat mensen in de buurt weinig contact hebben met elkaar, 56% is het hier niet mee eens. Ook geeft een vijfde (19%) aan wel eens spanningen te ervaren tussen groepen bewoners. Tot slot geeft 10% tot 15% aan dat men het onprettig vindt dat er in de buurt mensen wonen met andere normen en waarden en dat er bevolkingsgroepen in de buurt wonen waar men niet zo positief over denkt. Ook deze cijfers komen ongeveer overeen met die van 2018.

Inwoners van Maarssenbroek en Breukelen laten zich iets negatiever uit over de relatie tussen de buurtbewoners. Zo voelt resp. 22% en 21% wel eens spanningen tussen groepen mensen in de buurt, vindt resp. 14% en 15% het onprettig dat in de buurt mensen wonen met andere normen en waarden en is resp. 18% en 18% het (helemaal) eens met de stelling dat er bevolkingsgroepen in de buurt wonen waar men niet zo positief over denkt. Ook in Loenen (22%) en Tienhoven (20%) vindt men vaker dan gemiddeld dat er wel eens spanningen zijn tussen groepen inwoners in de buurt.

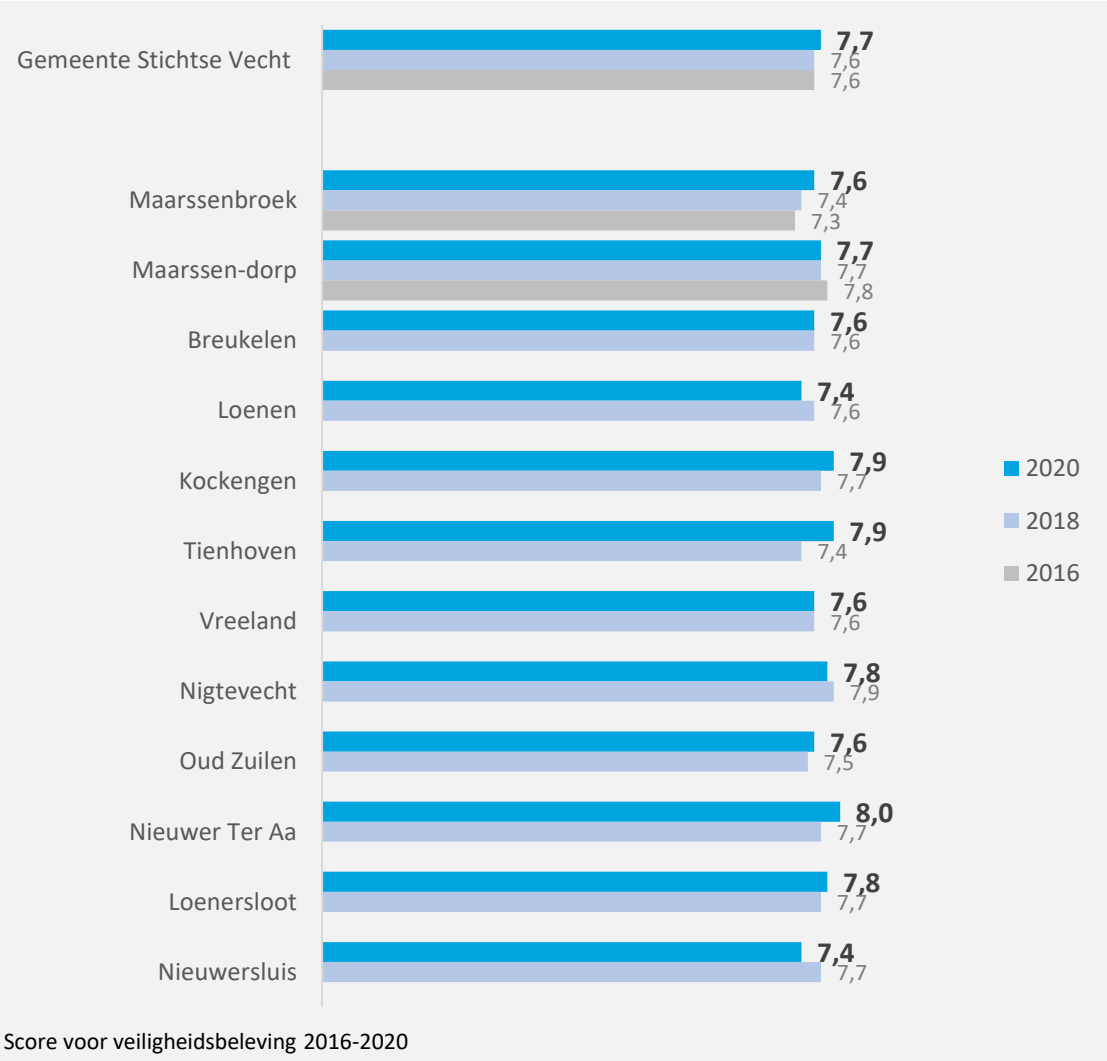
- Veiligheidsbeleving
- Sociale overlast
- Rapportcijfers voor veiligheid in de buurt

Ook de beleving van veiligheid zegt iets over de kwaliteit van buurten, wijken of kernen en heeft invloed op de sociale kracht van de inwoners. Aspecten die de score voor de veiligheidsbeleving bepalen zijn de mate van sociale overlast door buurtgenoten en het gevoel van (on)veiligheid in de buurt. Omdat in de gemeente een aparte Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd, zijn in dit onderzoek maar enkele veiligheidsvragen opgenomen. Vragen over sociale overlast ontbreken sinds 2016.

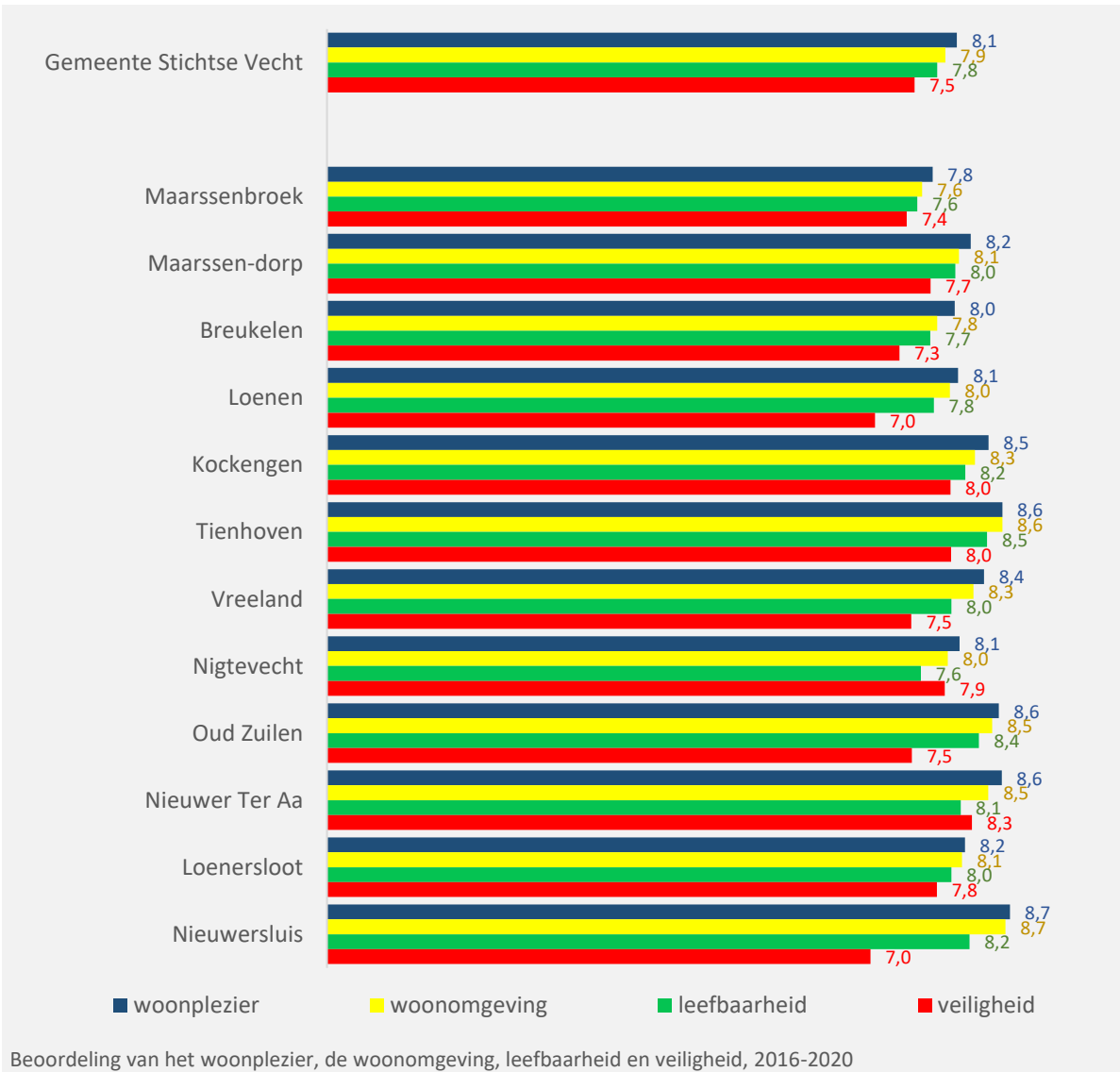
De totaalscore voor veiligheidsbeleving in de gemeente Stichtse Vecht is 7,7 en daarmee een fractie hoger dan in 2018 en 2016. De iets hogere score komt voort uit het gegeven dat het gevoel van veiligheid in de buurt iets is toegenomen, wat leidt tot een hogere subscore hiervoor (van 6,6 naar 6,8). Het gevoel van veiligheid wordt zowel gevoed door sociale onveiligheid als door verkeersonveiligheid.

Leeftijd, huishoudensamenstelling of opleidingsniveau hangen nauwelijks samen met de score voor veiligheidsbeleving. Wel is er een relatie tussen de scores voor leefbaarheidsbeleving en veiligheidsbeleving: een lagere of hogere score op de één gaat vaak gepaard met eveneens een lagere of juist hogere score op de andere factor. Ook is er een relatie met het eigendom van de woning: huurders van een corporatie-woning hebben een gemiddelde score van 6,4, woningbezitters van 6,9.

De score voor de veiligheidsbeleving loopt uiteen van 7,4 in Nieuwersluis en Loenen tot 7,9 in Kockengen en Tienhoven en 8,0 in Nieuwer ter Aa. In de meeste kernen is de score ongeveer gelijk gebleven. Maarssebroek laat echter sinds 2016 een lichte vooruitgang zien en ook in Tienhoven, Kockengen en Nieuwer ter Aa is sprake van een kleine verbetering. Loenen en Nieuwersluis laten een lichte achteruitgang zien. Groot zijn de verschillen ten opzichte van de vorige metingen niet.

Het woonklimaat

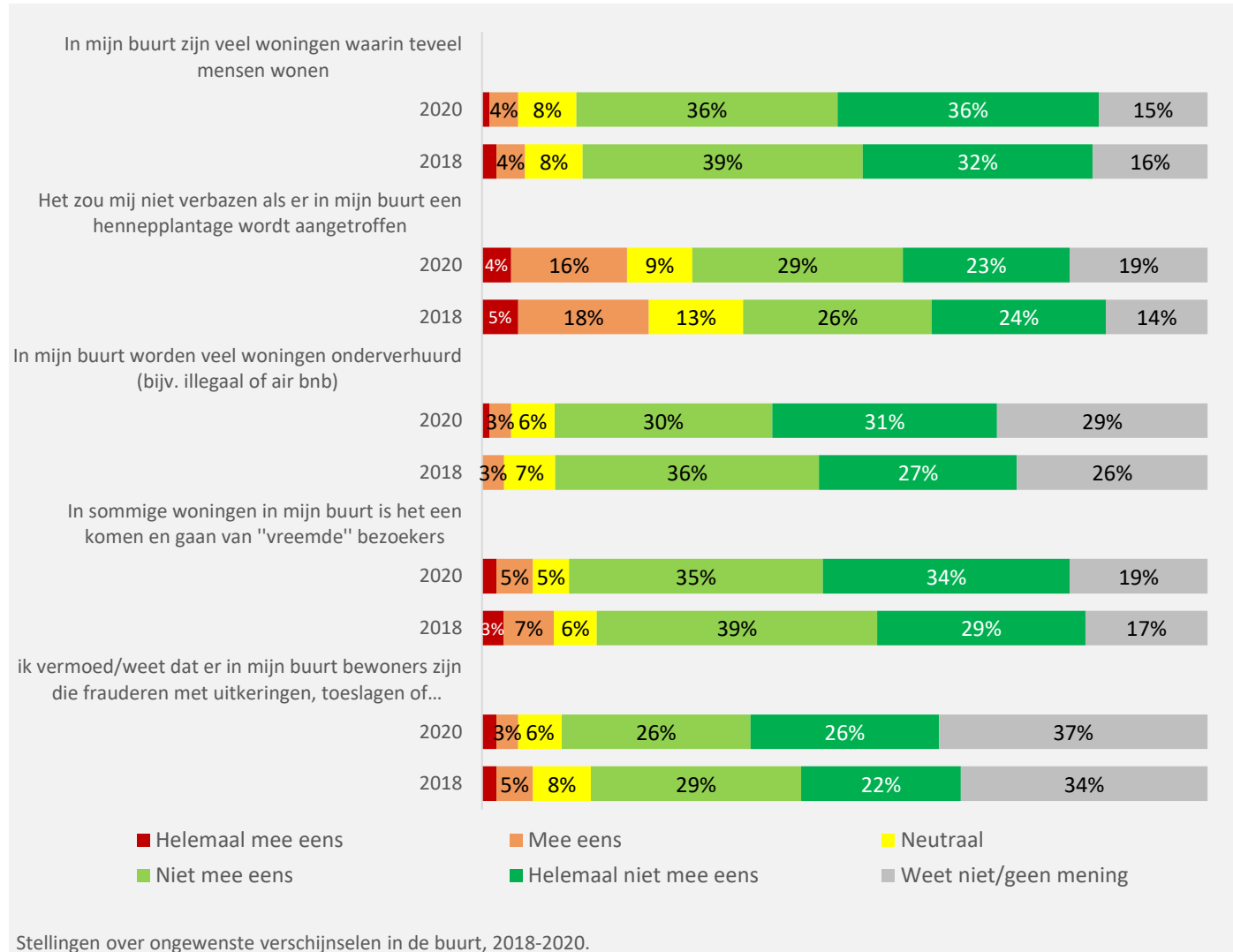

In deze grafiek zijn de rapportcijfers naast elkaar gezet voor het wonen in de buurt (het woonplezier), de woonomgeving, de leefbaarheid en de veiligheid in de buurt. Deze cijfers over het woonklimaat bepalen mede de scores voor leefbaarheids- en veiligheidsbeleving.

De cijfers voor veiligheid zijn in het algemeen iets lager dan die voor leefbaarheid, woonomgeving en woonplezier. Dat was in 2018 en 2016 ook zo. De rapportcijfers liggen over het algemeen ook op hetzelfde niveau als bij de vorige metingen.

De verschillen tussen de kernen zijn beperkt. Kockengen, Tienhoven en Nieuwer ter Aa scoren veelal nog iets hoger dan gemiddeld op alle aspecten. Nieuwersluis, Oud-Zuilen en Vreeland scoren ook iets hoger op het woonplezier, de woonomgeving en de leefbaarheid maar gemiddeld of iets daaronder op veiligheid. In Loenen, Maarsse-dorp, Breukelen en Nigtevecht liggen de cijfers rond het gemiddelde, Maarssebroek blijft op alle aspecten iets achter bij het gemiddelde, maar minder dan bij de vorige metingen.

Ongewenste en verdachte verschijnselen en activiteiten

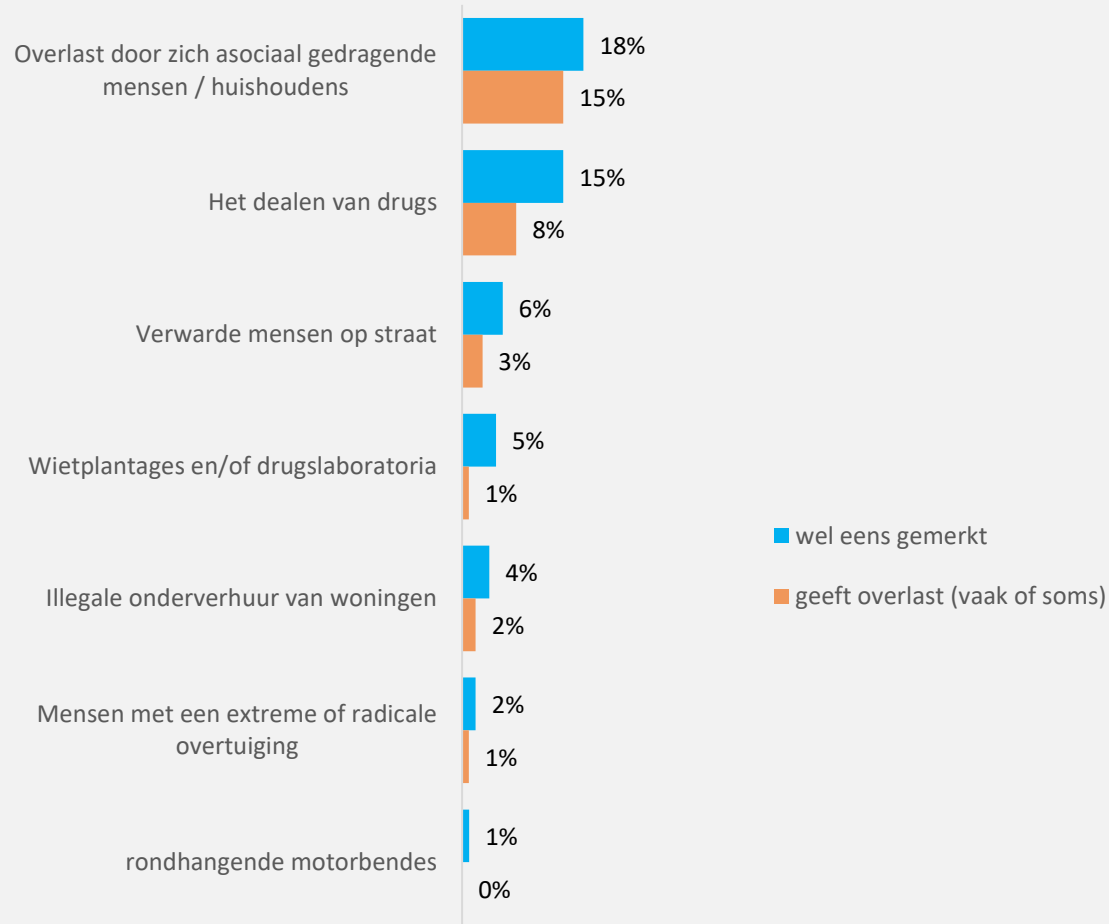
In de enquête van 2018 is voor het eerst een aantal vragen opgenomen over illegale en/of ongewenste verschijnselen die in de buurt kunnen voorkomen en hoe inwoners daarop reageren. Zo is een aantal stellingen hierover voorgelegd, met de vraag of en in hoeverre men zich hierin kan vinden.

Eén op de vijf respondenten (20%) onderschrijft de uitspraak dat het hen niet zou verbazen als er in hun buurt een hennepplantage zou worden aangetroffen. In Vreeland (26%), Tienhoven (25%) en Maarssebroek (24%) is dit percentage iets groter. Vergeleken met 2018 (23%) is het aandeel licht gedaald.

De andere uitspraken worden door minder inwoners onderschreven. Zo geeft maar ongeveer 5% aan dat er in de buurt veel woningen zijn waar teveel mensen wonen, dat er vaak sprake is van onderverhuur of dat er sprake is van veel "vreemde" bezoekers. Ook heeft minder dan 5% het vermoeden dat er mensen in hun buurt zijn die frauderen. Deze percentages zijn vergelijkbaar of een fractie lager dan in 2018.

Overigens hebben veel inwoners geen antwoord op deze stellingen willen of kunnen geven. Dat geldt vooral voor de vragen over het onderverhuren van woningen en over het voorkomen van fraude.

Ongewenste en verdachte activiteiten

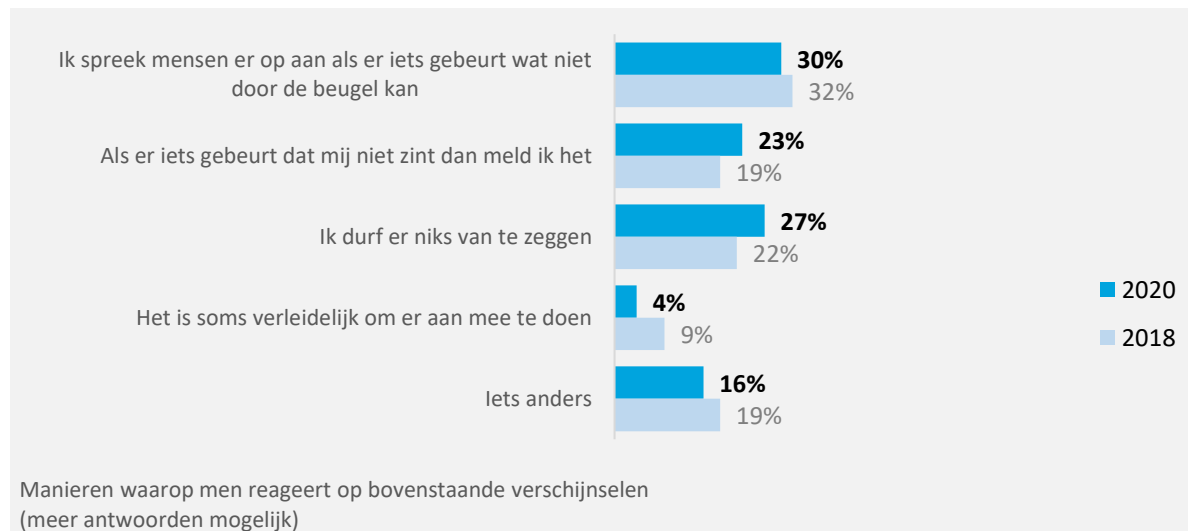
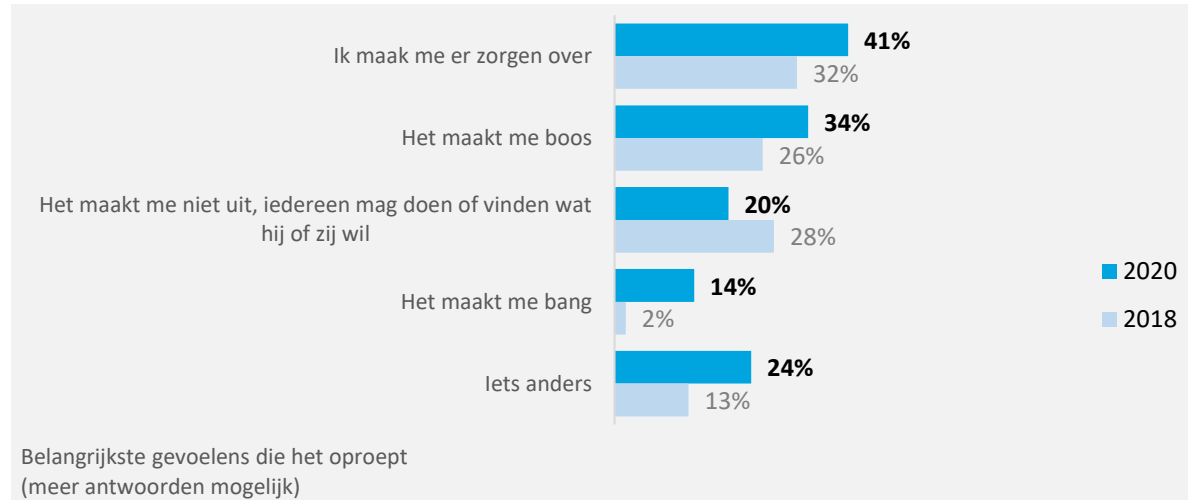

Het voorkomen van verschijnselen / activiteiten en het ervaren van overlast hiervan, 2020

De inwoners is vervolgens een aantal verschijnselen en activiteiten voorgelegd met de vraag of men hier wel eens iets van merkt in de buurt en zo ja of men hier dan ook overlast van ervaart. Uit de enquête komt naar voren dat veel van deze verschijnselen en activiteiten volgens de inwoners niet of nauwelijks voorkomen in hun buurt en dat er dus ook van overlast weinig sprake is. Als er al sprake is van overlast, dan is er meestal sprake van soms (enige) overlast en bijna nooit van vaak (veel) overlast.

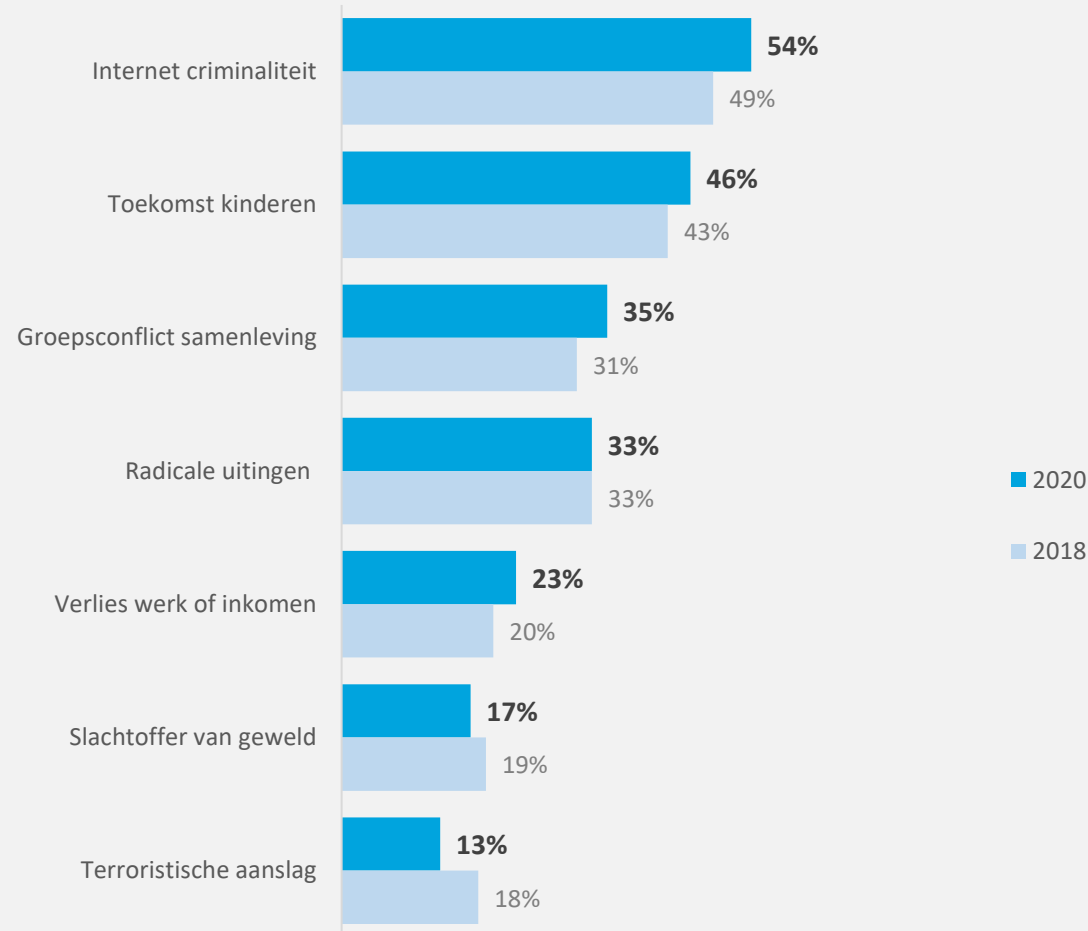
Dat wil niet zeggen dat er niets gebeurt. Zo geeft 18% van de inwoners aan wel eens iets te merken van zich a-sociaal gedragende inwoners of huishoudens in hun buurt. Veel mensen die daarmee te maken hebben, ondervinden ook overlast daarvan (15%). Eén op de zes respondenten (15%) wel eens merkt dat er drugs worden gedeald. De overlast hiervan is kleiner (8%). Circa 6% ervaart wel eens dat er verwarde mensen in hun buurt op straat zijn. Andere voorvallen worden door 5% of minder opgemerkt en de overlast hiervan is heel beperkt. Let wel, het gaat hierbij om waarnemingen en interpretaties van de inwoners, niet om feitelijke cijfers.

Wat doet het met de inwoners?

De hiervoor genoemde illegale en ongewenst activiteiten leiden bij de inwoners van de gemeente vooral tot bezorgdheid en boosheid en in mindere mate tot angst. Ook geeft het vaak aanleiding tot ergernis en irritatie en tot alertheid (dat wordt het meest genoemd in de categorie "iets anders"). Eén op de vijf inwoners staat er meer neutraal in, het maakt hen niet uit. Vergeleken met 2018 zijn minder mensen neutraal in hun reactie en geven meer mensen aan zich zorgen te maken of zich boos te maken.

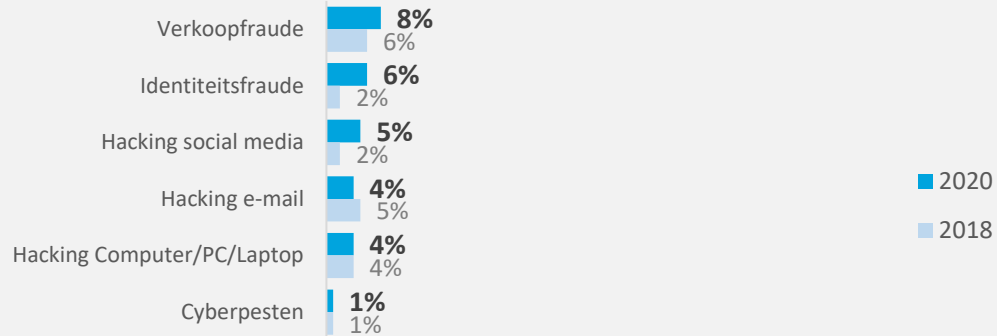
Bijna een derde van de inwoners, die ermee te maken hebben (gehad) spreekt de betrokkenen hierop aan, een kwart meldt het (veelal bij de politie maar ook bij de gemeente, de woningbouwvereniging, de VVE of in een buurtapp). Aan de andere kant heeft een kwart aangegeven dat ze bang zijn om er iets van te zeggen. In de categorie "anders" is onder andere genoemd: bespreken met buurtbewoners of dat ligt aan de situatie. Een enkeling (4%) is soms geneigd om mee te doen.

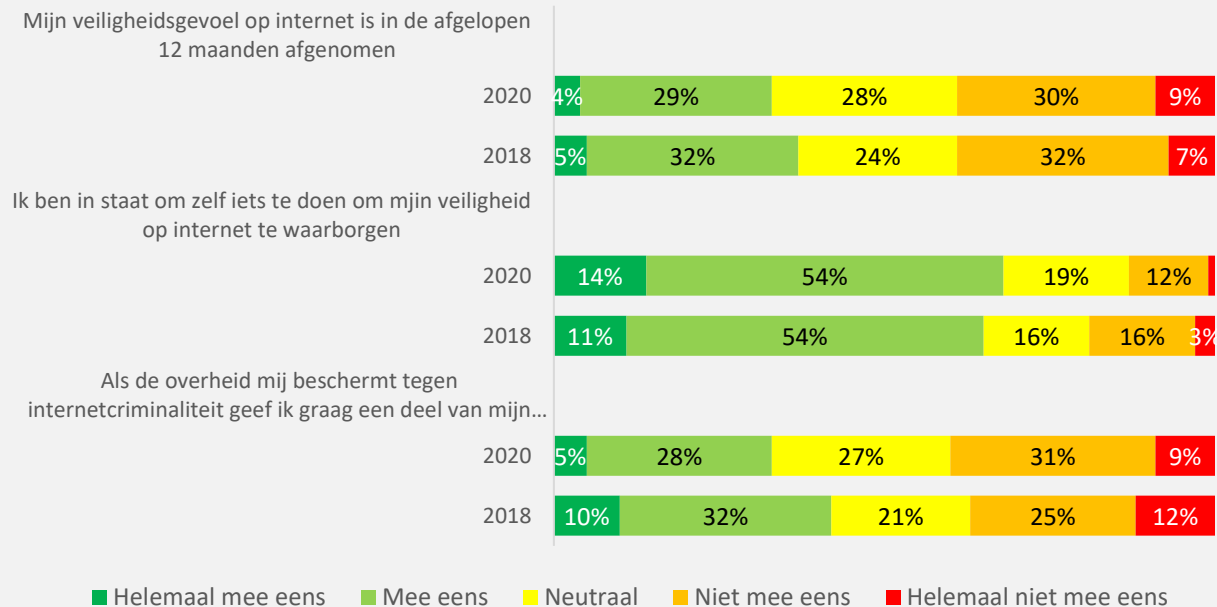
Zaken waar inwoners wel eens bang voor zijn (vaak/soms), 2018-2020

Meer dan de helft (54%) van de inwoners van de gemeente Stichtse Vecht maakt zich (vaak/soms) zorgen over internet criminaliteit. De bezorgdheid hierover is iets toegenomen sinds 2018 (49%). Ook over de toekomst van hun kinderen maken veel mensen zich wel eens zorgen (46%) en ook dit is iets meer dan in 2018. Eén op de drie inwoners is wel eens bang voor groepsconflicten in de samenleving en voor extreme of radicale uitingen vanuit het geloof of politieke overtuiging. Voor een kwart is het verlies van werk en inkomen een zorg en ook dat is meer dan in 2018. De coronacrisis kan hierop van invloed zijn. Voor een terroristische aanslag (17%) of het slachtoffer worden van geweld (14%) zijn minder mensen (soms of vaak) bang en de angst hiervoor is wat afgenomen.

Over het algemeen hebben vrouwen vaker angst voor deze voorvallen dan mannen. Dat geldt ook veel punten ook voor inwoners in de leeftijd van 45 tot 65 jaar. Dat geldt bijvoorbeeld voor de toekomst van de kinderen, het verlies van werk maar ook voor conflicten in de samenleving of aanslagen. Lager opgeleiden zijn over het algemeen juist iets minder bezorgd dan gemiddeld.

Slachtofferschap van internetcriminaliteit, 2018-2020

Stellingen over internetcriminaliteit, 2018-2020

Circa 18% van de inwoners van de gemeente Stichtse Vecht heeft het afgelopen jaar te maken gehad met één of meer vormen van internetcriminaliteit. Van de verschillende vormen van internetcriminaliteit komen verkoopfraude en identiteitsfraude het meeste voor: het afgelopen jaar heeft 8% wel eens te maken gehad met verkoopfraude en 6% met identiteitsfraude. Beide vormen van criminaliteit zijn sinds 2018 toegenomen. Dat geldt ook voor het hacken van sociale media (5%). Er zijn geen significante verschillen naar leeftijd of opleidingsniveau.

De meeste inwoners (68%) vinden dat ze zelf goed in staat zijn om hun veiligheid op internet te waarborgen en dat aandeel is iets gegroeid (65%). Eén op de zeven mensen (13%) is hier echter niet toe in staat. Eén op de drie respondenten is echter van mening dat hun veiligheidsgevoel op het internet de afgelopen 12 maanden is afgenomen (33%). Dat is wel iets minder dan in 2018 (37%). Overigens is een iets groter aandeel (39%) het niet met deze stelling eens. Eveneens een derde geeft aan dat men graag een deel van de privacy zou opheffen in ruil voor bescherming op internet door de overheid; 40% is die mening echter niet toegedaan. Vergeleken met 2018 willen minder inwoners overheidsbemoediging op dit punt.

- De rol en houding van de gemeente

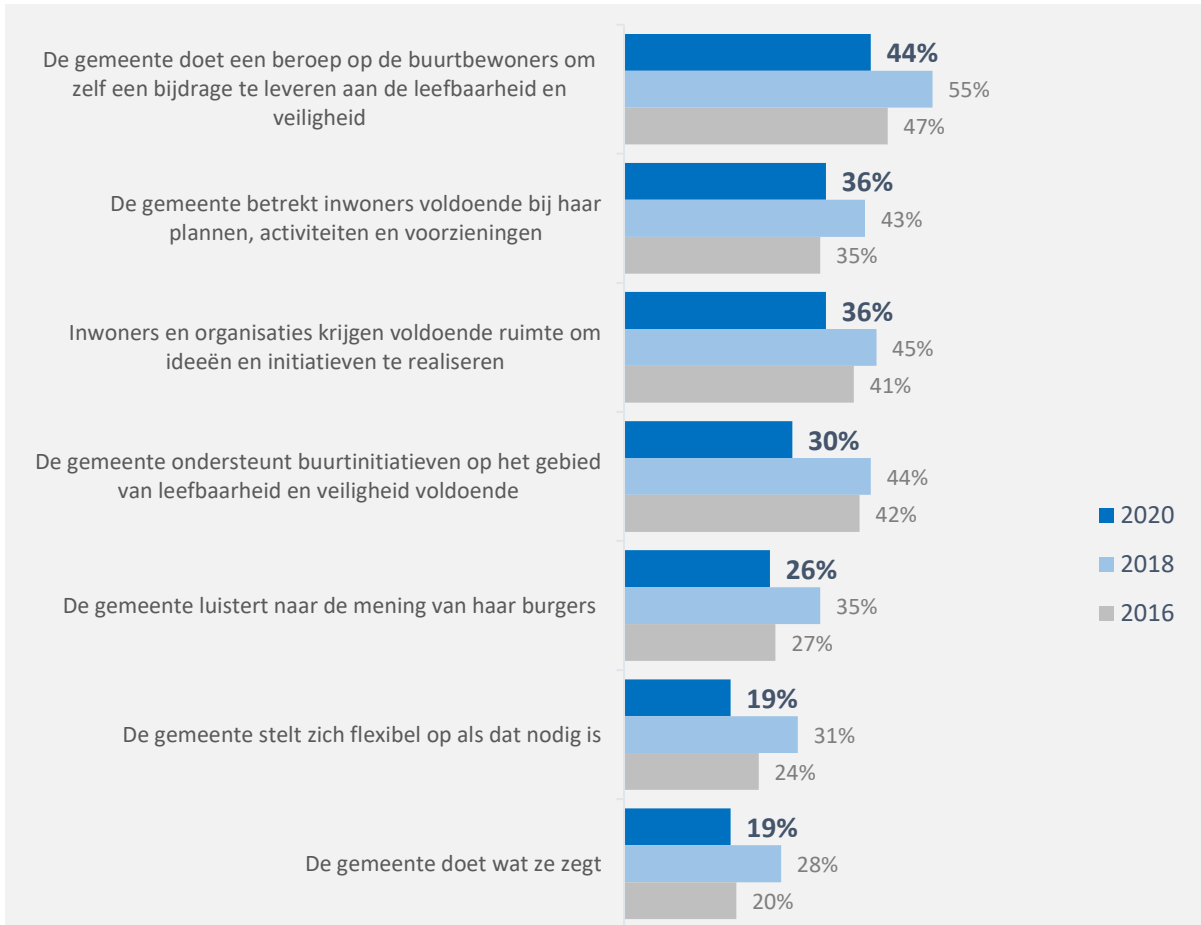
Relatie tussen gemeente en inwoners

De respondenten is een aantal uitspraken over de houding en opstelling van de gemeente naar de bewoners voorgelegd. De meningen zijn erg verdeeld. Op sommige uitspraken reageren meer mensen positief dan negatief. Zo geeft 44% aan dat men het (helemaal) eens is met de stelling dat de gemeente een beroep doet op de buurtbewoners als het gaat om leefbaarheid en veiligheid in de buurt, terwijl 27% het hier niet mee eens is. Op veel andere uitspraken wordt vaker negatief dan positief gereageerd. Een kwart vindt dat de gemeente goed luistert naar de burgers, ruim een derde vindt echter van niet. Ook de stellingen dat de gemeente zich flexibel opstelt als dat nodig is (19% positief, 40% negatief) en dat de gemeente doet wat ze zegt (19% positief, 37% negatief) worden vaker verworpen dan onderschreven.

Overigens zijn bij deze cijfers alleen de inwoners meegenomen die een mening hebben willen of kunnen geven. Circa 30% tot 40% van de respondenten heeft het antwoord "weet niet / niet van toepassing" aangekruist. Deze mensen zijn voor dit overzicht buiten beschouwing gelaten.

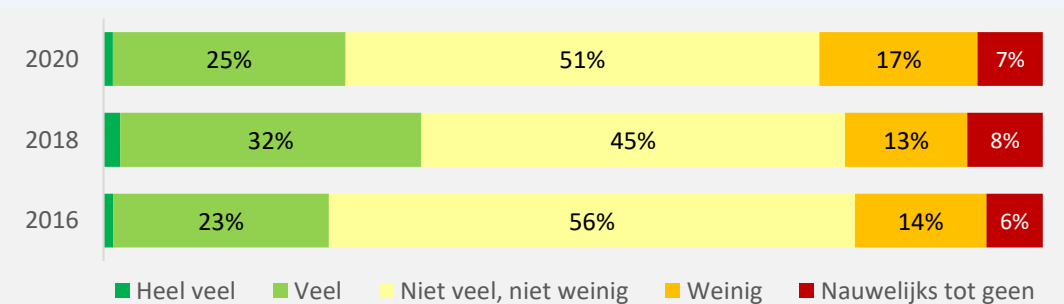
Relatie tussen gemeente en inwoners

Percentage (helemaal) eens met de stellingen over de gemeente en haar inwoners, 2016-2020

Vergeleken met de meting van 2018 zijn de ondervraagde inwoners nu minder te spreken over de rol en opstelling van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid. Het aandeel respondenten dat de stellingen onderschrijft is ten opzichte van 2018 weer afgenomen en ligt meer in de lijn van de uitkomsten van 2016 en soms nog daaronder (bijv. als het gaat om het ondersteunen van en ruimte geven aan buurtinitiatieven).

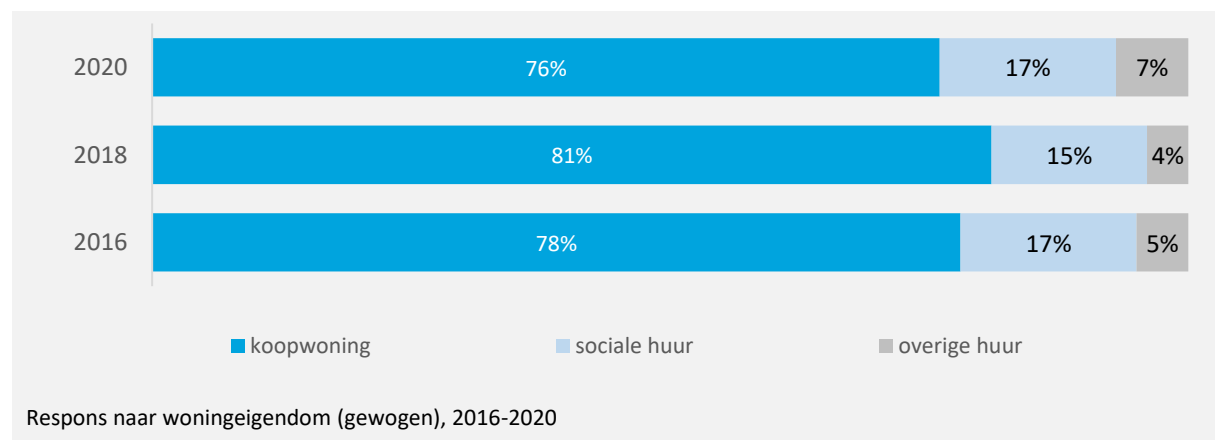
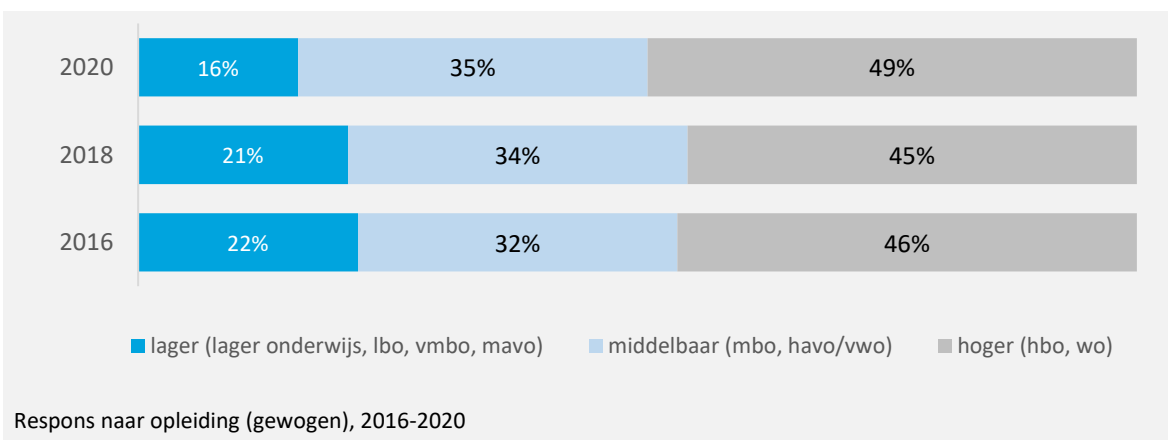
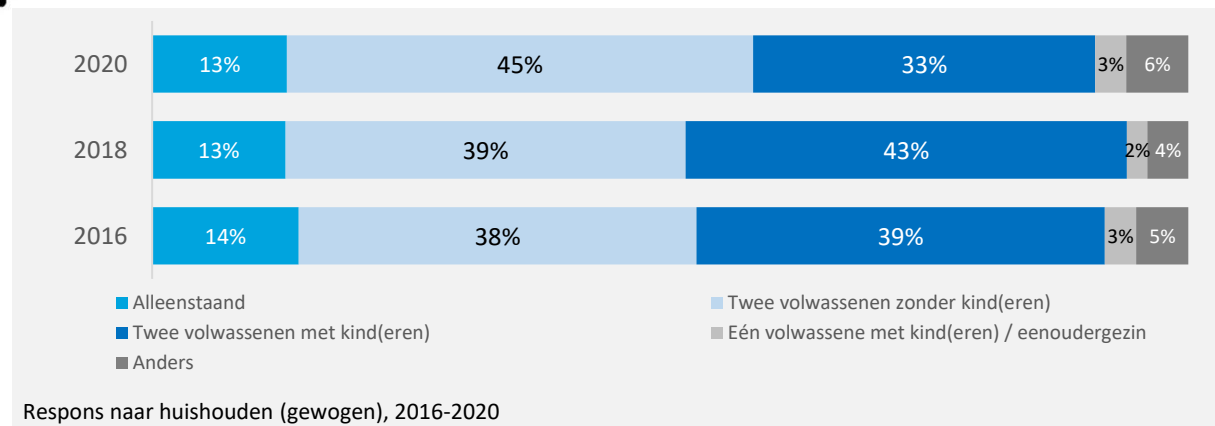
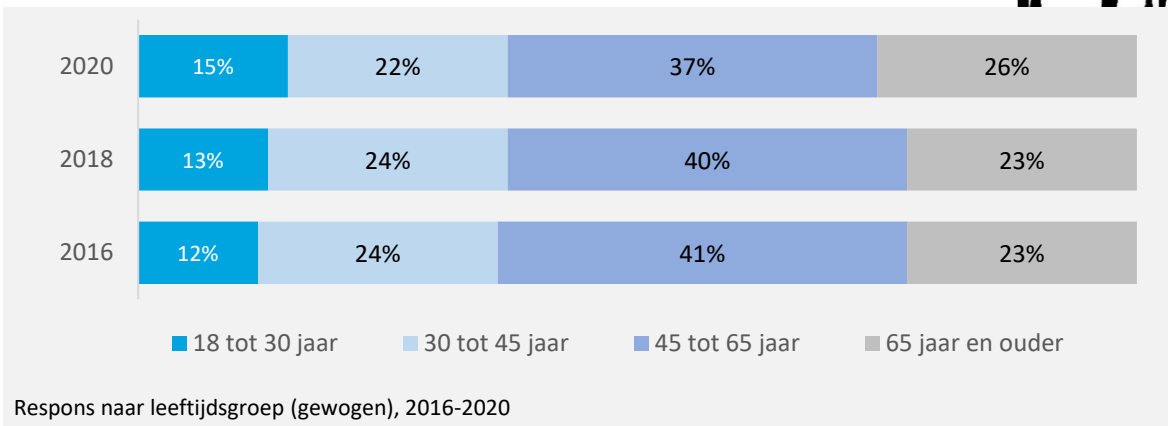
In het verlengde hiervan hebben de inwoners in vergelijking met de vorige meting ook aangegeven minder vertrouwen te hebben in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd: Ruim een kwart (26%) heeft hier (veel) vertrouwen in. Dat is lager dan in 2018 (34%) en ligt meer in de lijn van de uitkomsten in 2016 (24%). Het aandeel inwoners dat wel vertrouwen heeft in het gemeentebestuur is ongeveer gelijk aan het percentage dat geen weinig of geen vertrouwen heeft (24%).

Mate van vertrouwen in de wijze waarop de gemeente wordt bestuurd, 2016-2020

- Kenmerken van de respondenten
- Onderzoeksbeschrijving
- Betrouwbaarheid en representativiteit

Kenmerken van de respondenten

Ten opzichte van de vorige metingen zitten er dit jaar iets meer jongeren en ook iets meer ouderen in de respons en iets minder inwoners van 45 tot 65 jaar. Vergeleken met 2018 en 2016 is het percentage paren zonder kinderen in de respons groter en het aandeel gezinnen met kinderen kleiner. Ook is het percentage hoger opgeleiden iets groter dan in 2016 en 2018 en het aandeel lager opgeleiden iets kleiner.

Onderzoeksbeschrijving

Onderzoeksmethode

De Monitor Sociale Kracht is in 2014 ontwikkeld met medewerking van deskundigen van (voorheen) Lokaal Centraal en de beleidsonderzoeker van de gemeente Houten. Het onderzoek is als pilot in de gemeente Houten uitgevoerd. Naar aanleiding van de pilot is het model op punten aangepast en aangescherpt. Een hoge respons is van belang om een zo hoog mogelijke representativiteit en betrouwbaarheid van de uitkomsten te bereiken. Om deze reden is besloten om inwoners meerdere mogelijkheden aan te bieden om aan het onderzoek mee te werken. De inwoners die voor het onderzoek zijn geselecteerd, hebben een brief van de gemeente ontvangen waarin het doel en de opzet van het onderzoek waren uitgewerkt. De inwoners konden via een persoonlijke inlogcode de vragenlijst via internet invullen. Een vragenlijst op papier kon worden opgevraagd. Na twee weken is een herinneringsbrief gestuurd. Om de respons te verhogen, zijn de inwoners die nog niet hebben gereageerd na-gebeld om de enquête telefonisch af te nemen. Daardoor zijn ook mensen bereikt die uit zichzelf niet zouden hebben meegedaan. De eventuele selectiviteit in de respons is daardoor zo klein mogelijk gehouden.

Respons en betrouwbaarheid

Er is voor dit onderzoek een random steekproef getrokken van 3.500 inwoners van 18 tot en met 85 jaar, gebaseerd op de wens om op kernniveau betrouwbare uitspraken te kunnen doen. De steekproef is met dit doel verdeeld. Daarbij was het streven om ook in de kleine kernen in absolute zin voldoende respons te krijgen. Dat betekent dat in de kleinere kernen (met name Oud-Zuilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot en Nieuwersluis) de steekproef is opgehoogd. Door middel van weging is dit achteraf gecorrigeerd. Uiteindelijk hebben in totaal 1.173 inwoners meegedaan, een respons van 34% (ten opzichte van de bruto steekproef). Dat is iets lager dan in 2018 (37%). Het responspercentage varieert per kern (zie tabel). Van de respons is 77% online ingevuld en 1% op papier, 22% is telefonisch verzameld. Het onderzoek is uitgevoerd conform de AVG-richtlijnen.

	steekproef	respons (ongewogen)	respons %
Maarssebroek	775	225	29%
Maarsse-dorp	600	218	36%
Breukelen	550	182	33%
Loenen	300	101	34%
Kockengen	300	105	35%
Tienhoven	225	70	31%
Vreeland	225	58	26%
Nigtevecht	200	73	37%
Nieuwer ter Aa	100	37	37%
Oud-Zuilen	75	34	45%
Loenersloot	75	33	44%
Nieuwersluis	75	37	49%
Gemeente	3500	1173	34%

Representativiteit en betrouwbaarheid

Om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over alle inwoners van de gemeente zijn de onderzoeksgegevens gewogen naar wijk, leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de verdeling in de respons door middel van een correctiefactor is rechtgetrokken naar de verdeling in de populatie. Weging naar opleidingsniveau (een op veel punten relevante onderscheidende factor) is helaas niet mogelijk omdat hiervoor op het gemeente- en kernniveau geen referentiegegevens beschikbaar zijn. Inzicht in de kenmerken van de respondenten is uiteraard wel relevant.

Representativiteit

Om uitspraken te doen over de gehele doelpopulatie moet de netto respons qua opbouw de werkelijke doelpopulatie zoveel mogelijk benaderen. Om dit te bereiken, is bij het trekken van de bruto steekproef rekening gehouden met de verdeling van de bevolking naar stadsdeel en leeftijd. Hierbij moet worden opgemerkt dat een volledig representatieve netto respons een “illusie” is, omdat de netto respons dan op alle denkbare variabelen gelijk moet zijn aan de populatie en veel variabelen moeilijk “beïnvloedbaar of controleerbaar” zijn. Zo zullen mensen die zich betrokken voelen bij de stad en mensen die geïnteresseerd zijn in informatie eerder aan een enquête deelnemen. Omgekeerd zijn er mensen, vaak met een lagere opleiding, waar de drempel om aan een dergelijk onderzoek mee te werken, veel hoger is. De profielvragen zijn ook gebruikt om de enquête-uitkomsten te kunnen wegen op basis van een aantal sleutelvariabelen. Zo zijn de gegevens gewogen naar kern, leeftijd en geslacht. In de rapportage zijn uitsluitend de resultaten na weging opgenomen.

Door middel van het bevragen van een representatieve steekproef van de bevolking is het niet alleen mogelijk uitspraken te doen over degenen die geënquêteerd zijn, maar ook over de hele populatie waaruit die steekproef is getrokken. Hierbij geldt wel een bepaalde nauwkeurigheidsmarge. Doorgaans wordt bij het berekenen van deze marges uitgegaan van 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als het onderzoek 100 maal herhaald wordt, 95 keer een waarde gevonden wordt die in het berekende interval valt.

Een voorbeeld: Als van 300 respondenten de helft kiest voor een bepaald antwoord (50% antwoordt bevestigend op een bepaalde vraag), dan is het nauwkeurigheidinterval in de populatie 5,6%. Dat wil zeggen dat in 95 van de 100 keer de werkelijke waarde in de populatie ligt tussen 44,4% en 55,6%. Antwoordt 90% bevestigend op een bepaalde vraag dan ligt de waarde in de populatie tussen 86,6% en 93,4%. Het nauwkeurigheidinterval is dan + of - 3,4%. In dit rapport worden de gevonden percentages na weging weergegeven en niet de daarbij horende nauwkeurigheidintervallen omdat dit het rapport onleesbaar zou maken. In de bijbehorende tabellenboeken is aangegeven op welk absoluut aantal respondenten het resultaat is gebaseerd.

Dimensus en Companen: Bundeling van kennis, kunde en kracht

Dimensus helpt opdrachtgevers bij het vinden van passende antwoorden op hun beleidsvraagstukken op het brede maatschappelijke werkterrein. Dit doen wij vanuit een bevoegdheid en passie voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek. U bent daarbij partner in het proces; een goed resultaat komt namelijk niet tot stand zonder goede input. De onderzoeken van Dimensus richten zich op thema's als leefbaarheid en veiligheid, wonen, zorg en welzijn, cultuur, sport en recreatie en klanttevredenheid.

Companen helpt gemeenten, regio's, woningcorporaties en zorginstellingen, onder andere door onderzoek naar vraag en aanbod op de woningmarkt; op het niveau van de regionale woningmarkt, op locatieniveau, op het niveau van uw vastgoedportefeuille. In de onderzoeken is er aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving en voor zorg en diensten aan huis. Het onderzoek van Companen biedt een praktische opmaat voor advies, beleidsplannen en samenwerking.

Dimensus en Companen bundelen de krachten om u nog beter van dienst te kunnen zijn met innovatief onderzoek, passend bij uw vraag. Wij koppelen deskundigheid en logistieke ervaring, kwaliteit, flexibiliteit en een plezierige samenwerking aan een betaalbare prijs. In gezamenlijkheid ontwikkelen we producten. Voorbeeld hiervan is de GemeenteBeleidsMonitor (GBM) die inzicht geeft in waar uw gemeente staat op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht. En ook het WoonWaardeModel, waarmee gericht informatie wordt verkregen voor gebiedsmarketing rond nieuwe woonbestemmingen, samen met potentiële bewoners.

Zo gaan Dimensus en Companen samen op zoek naar antwoorden op uw vragen!

Dimensus

■ Wilhelminasingel 1a | 4818 AA Breda | t. 076-515 03 04 | f. 076-515 13 88 | info@dimensus.nl | www.dimensus.nl

COMPANEN

ADVIES VOOR
WONINGMARKT
EN LEEFOMGEVING